

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II—Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

Second Day of the Sixth Session of the Andhra Pradesh
Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 28th October, 1957

The House met at Half Past Eight of the Clock

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

Questions and Answers

(See Part I)

Business of the House

శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం (కుప్పం): ఇదీవరకు మద్రాసు ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు కూడా officers list మాకు యిస్తుండేవారు. ఇప్పుడు పైదరాబాదు వచ్చిన తరువాత ఆఫీసులు ఎక్కడ ఉన్నాయో, ఆఫీసులు ఎవరెవరో సభ్యులకు తెలియ జేయబడలేదు. కాబట్టి ఈ సమావేశం ముగిసే లోపుగానే officers, వారి యొక్క ఆఫీసుల location కూడా తెలుపుతూ ఒక list తయారు చేయించి సభ్యులకు అందచేయాలని కోరుతున్నాను. లేకపోతే మేము నానా తిప్పలు పడవలసివస్తున్నది. కాబట్టి మాకు ఈ సహాయం చేయాలని అధ్యక్షులవారి ద్వారా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గెజీటెడ్ ఆఫీసుల్ని యొక్క క్వార్టర్లీ list ను గురించి, అడిగేది !

శ్రీ డి. రామబ్రహ్మం : Offices యొక్క location కూడా మాకు కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఈ విషయమై ఏమైనా ఏర్పాటు ఉన్నదేమో ముఖ్యమంత్రి గారి కేటగలరా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) : అధ్యక్షా ! అసలు ఏ యే ఆఫీసులు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయో, ఆఫీసులు ఎవరో మాకు తెలియజేసినట్లయితే ఏదైనా పని ఉన్నప్పుడు వెళ్లే దానికి ముందే వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రతి సెలెక్షన్ వారా? ప్రతి రోజు వారా? Quarterly కావా? ఎలా?

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి) : వారడీగేటి ఆఫీసుల, ఆఫీసుల యొక్క లిస్టు. ఆఫీసులు ఒకచోటనే వుండవచ్చు కానీ, ఎప్పుడు ఒక ఆఫీసులో ఉంటారనిలేదు. మారుతూ ఉంటారు. అయినా general గా ఆఫీసులు ఎక్కడున్నాయో ఆఫీసుల లెవర్ తెల్పు కొనడం వెద్ద కష్టమైన విషయంకాదు. సభ్యులకు కావాలంటే ఒక లిస్టు అచ్చువేయించి యిస్తాను. నాకేమీ అడ్డంకం లేదు. కానీ ఏ ఆఫీసు ఎక్కడ వుందో తెలియని సభ్యులుండరు. అంతగా తెలియకపోతే telephone చేసి తెలుసుకోవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : భద్రాచలం పడవ ప్రమాదానికి సంబంధించిన విచారణ సంఘంవారి నివేదిక వచ్చింది. దానిని చర్చించడానికి అవకాశమివ్వాలని సోషలిస్టు పార్టీ సభ్యులు గా|| సభ్యులు సర్వనారాయణరాజుగారు కోరారు. దీని విషయమై శాసన సభా నాయకులు వారి అభిప్రాయమును తెలుప గోరుతాను.

శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి : ఈ విషయమును లిజిస్లేట్ ఎడ్యుకేషన్ కమిటీకి రిఫర్ చేయండి. వారు ఎప్పుడు టైము ఫిక్చర్ చేస్తే అప్పుడు మనము యీ విషయము చర్చించవచ్చు. నిన్ననే ఆ కమిటీవారు సమావేశమై కొన్ని నిర్ణయాలు చేశారు. మరల రెండు మూడు రోజులలో సమావేశముకావచ్చు. ఈ విషయము కూడ ఎప్పుడు చర్చించవలసినదే వారు నిర్ణయించడం మంచిది. ఏ అంశము ముందు లేసుకోవచ్చో దేనిని పోస్టుపోస్ట్ చేయవచ్చో ఆ కమిటీవారు ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ జి. యలమందారెడ్డి : ఆహార సమస్యను గురించి, వర్షాలు సక్రమంగా లేని విషయం గురించి చర్చించుటకు ఆరగంట వ్యవధి ఇప్పించవలెనని అధ్యక్షులవారికి వ్యాసమున్నాను. దాని విషయము ఏమిచేసినది తెలుపగోరుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రేపు శాసనసభా నాయకులలో సంప్రదించి ఎప్పుడు అవకాశ మిచ్చేది తెలియజేస్తాను.

శాసనసభ నిబంధనలను పాటించి మూతన నిబంధనలను తయారుచేయు నిమిత్తమై ఇదీవరకు ఒక ఆర్డర్ సూక్ కమిటీని ఏర్పాటు. రూల్స్ ఆఫ్ ప్రొసీజరు అండ్ కాండక్టు ఆఫ్ ది లిజిస్లేట్ అసెంబ్లీలో అవసరమైన మార్పులు చేయడానికి ఆ కమిటీ అనేక సమావేశములు జరిపినది. రోజు సభ, వెనుకటి పౌరసభలు అసెంబ్లీ, ఇతర అసెంబ్లీలకు సంబంధించిన నిబంధనలన్నింటినీ తచ్చి మన నిబంధనలలో అవసరమైన మార్పులు సూచిస్తూ ఒక రిపోర్టు తయారు చేయబడినది. ఆ నివేదిక సభ్యులముందు పెట్టబడినది. నేను ఆ కమిటీకి అధ్యక్షుడను కనుక వ్రాయుముగా దానిని సభముందు ప్రజంటు చేయనక్కరలేదు. ఆ నివేదికయొక్క కోణము గౌరవ సభ్యులందరికీ పంచివెట్టారు. అందులో సూచించబడిన సవరణలను సభలో ప్రతిపాదించవలసి ఉంటుంది. ఈ నిబంధనలను ఎప్పుడు చర్చించవలెనని కూడా ఎడ్యుకేషన్ కమిటీ నిర్ణయించుకుందాము. తరువాత శాసనసభా నాయకుడు సెన్సైటివ్ నాటివ్ కామిటీలో ప్రతిపాదించు.

Papers Laid on the Table of the House

Notification issued with G. O. No. 1337 G. A. (Services-A), dated 3-8-57 re: an amendment to Andhra Public Service Commission Regulations.

Sri N. Sanjeeva Reddi : Mr. Speaker, Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Notification issued with G.O. No. 1337, General Administration (Services-A), dated 3-8-1957 making an amendment to the Andhra Public Service Commission Regulations in accordance with clause (5) of Article 320 of the Constitution.

Mr. Speaker : The Notification is laid on the Table.

Notification No. 58 issued under Section 11 (1) of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931.

Sri N. Sanjeeva Reddi: Mr Speaker, Sir, I beg to lay on the Table of the House, under sub-section (2) of section 11 of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931 (Act III of 1931), a copy of Notification No. 58 issued under section 11 (1) of the Madras Motor Vehicles Taxation Act, 1931 published at page 176 in Part I of the Andhra Pradesh Gazette, dated 7-2-1957.

Mr. Speaker: The Notification is laid on the Table.

The Andhra (Inam) Tenants Restoration to Possession Rules,, 1957.

***The Minister for Revenue (Sri K. Venkata Rao):** Mr. Speaker, Sir, I beg to lay on the Table, under Section 13 (2) of the Madras Estates Land (Andhra Amendment) Act, 1956, a copy of the Andhra (Inam) Tenants Restoration to Possession Rules, 1957 which were published in the Rules Supplement to Part II of the Andhra Gazette, dated the 22nd August, 1957.

ఈ రూల్స్ 22-8-1957 తేదీ గెజెట్ లో ప్రకటించబడినవి. పై సుదూరీంచిన శాసనము తాని 13 (2) సెక్షను క్రింద యీ రూల్స్ తయారు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి వాక్కు వచ్చింది. 7-1-1948 వ తేదీన ఎనర్వైల్ ఒక యీనాము భూమి మీద 'టెనెన్స్ గా డెన్నార్' అటువంటి వారు తిరిగి తమ యొక్క ఆస్తిని సంపాదించుకొనే విషయమై యీ రూల్స్ తయారు చేయబడ్డాయి. వీటి ప్రకారము ఆ రైతు ఒక నోటీసు ఇవ్వవలసి యుంటుంది. ఆ నోటీసు భూ స్వామికి ఆ భూమిని ప్రస్తుతము ఆక్రమించు తాని డెన్వటవంటి వారికి ఇవ్వవలసి వుంటుంది. ఈ నోటీసు 6 నెలలు తోపుగా ఇవ్వవలసి యున్నది. అయితే ఈ నిబంధనలు తయారు చేసే తప్పటికి

Resolution re : Election of one Member to Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway.

ఆ 6 నెలల కాలము పూర్తి అయిపోవడమువల్ల 14వ సెక్షను క్రింద గవర్నమెంటు వారికి ఉన్న అధికారమును పురస్కరించుకొని ఆ నోటీసు ఇవ్వవలసిన అవశ్యకత లేదని నిర్ణయించబడింది. అందువల్ల ఒక సంవత్సరము లోపల ఎవరై నా ఇటువంటి దరఖాస్తు పెట్టు కున్నట్లయితే శాసనములో ఉన్న ప్రకారము వారికి రావలసిన రీలీఫ్ వస్తుంది. ఈ రూల్సును పురస్కరించుకుని ఏ విధంగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవాలి, ఏరకంగా ఫీజు చెల్లించాలి, అప్లికేషన్ ఏ విధంగా ఫైల్ చేయాలి అనే విషయాలను గురించి చర్చించడానికి యీ సభవారి ఆమోదమును కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker: The Andhra (Inam) Tenants Restoration to Possession Rules, 1957 is laid on the Table.

Resolution re: election of one member to Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway

The Minister for Communications (Sri M. Narsing Rao) :
Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

“That as the term of the present Members of the Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway will expire on the 31st December, 1957 and the Committee will have to be reconstituted thereafter. As the General Manager, Southern Railway, has requested the Government to communicate to him the name of the member to represent to the Andhra Pradesh State Legislative Assembly on the Committee for the terms of its office from 1-1-1958 to 31-12-1959, this Assembly do recommend to the Government to communicate to the Southern Railway the name of one member belonging to the area covered by the Southern Railway, elected by this Assembly to serve on the Committee for the above period.”

Mr. Speaker: Motion moved.

శ్రీ కె. నువ్వారావు (హిందూపూరు-జనరల్) :—అధ్యక్షా, పదవన్-జోనల్ రైల్వేలోని కొన్ని మార్గములలో ప్రజలు వదులున్న భాగాలు మంత్రిగారికి తెలుసు ననుకుంటాను. ఈ మధ్యన హైదరాబాదు నుంచి తెంగుకూరుకు సేరే ఎక్స్ప్రెస్ బండివస్తున్నామనీ, వేసినామనీ, ప్రకటించటం జరిగింది. ఐతే ఇదేవరకు ఉన్న ప్యాసింజరు బండికే ఎక్స్ప్రెస్ అని పేరుపెట్టి నడుపు తున్నారు. దీనివల్ల ప్రజలకు నష్టాన్నిబట్టిగా వున్నది. మన శాసనసభ నుంచి కూడా ఆ రైల్వే కొన్నింటికి ఒక నడుపుని పంపించడం మూలాననే కొక యీ విషయములన్నిటిలో మంత్రిగారు శ్రద్ధ వహించవలసినవి కోరుతున్నాను. నేను చెప్పిన బండి ద్రోణాచలములోకి గంటలు, ఇంకొక చోట 2 గంటలు అగిపోవడము జరుగుచున్నది. ఈ లోటుపాట్లు స్థిరీని గురించి రైల్వే వారికి మంత్రిగారు వారిని ప్రజలకు ఇక్కడివల్ల తప్పవట్లు చేయవలసినవి కోరుతున్నాను.

శ్రీ విల్లెలమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):—మంత్రిగారు ప్రతిపాదించిన టీర్నాను ప్రకారము మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ నుంచి జోనలు కొన్నింటికి ఒక సభ్యుని పంపే అనతాశ మున్నది. ఒకే సభ్యుని పంపే ప్రాతినిధ్యం సరిపాదని కనీసము ముగ్గురు సభ్యులైనా ఉండవలెనని సడర్ రైల్వే జోనల్ కొన్నింటికి తెలియ చేయవలెనని ఇదివరలో కోరాము. దానిని గురించి మంత్రిగారు ఏమి ఆలోచించారని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. కోదండరామయ్య (పోలవరం):—గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సుబ్బారావుగారు చెప్పిన దానిలో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. ఐతే మా ప్రాంతమునకు సంబంధించిన రైలు మార్గములో నడిచే బండ్లలో మేము పడుచున్న ఇబ్బందులను గురించి నేను తెలియ చేస్తున్నాను. ఈ మధ్య పూరి ప్యాసింజరును ఎక్స్ ప్రెస్ గా మార్చారు. ఆ బండిలో మధ్య వాడి, లేక బల్టర్నాకు పోయే బోగీలను తగిలిస్తున్నారు. వాటికి బోర్డులు లేవు. ఈ కారణముగా మొన్న 24వ తేదీన ఆ బోగీలలో ప్రయాణము చేస్తున్న వారిని డోర్సు కల్లో దింపి వేయడం జరిగింది. అదే విధముగా కాజీపేటలో కూడ కొంతమందిని దింపి వేశారు. ఇందువల్ల ఆ ప్రయాణీకులు ఇతర బోగీలలోనికి వెళ్ళడానికి ఎంతో యాతన పడవలసి వచ్చింది. ఎంతో కష్టపడి 1777 సెం. బోగీలోనికి మేము రాగలిగినాము. బయట కురిసిన వర్షమంతా ఆ బోగీలోనే ఉన్నది. మన ప్యజులు కూర్చోడానికి గాని, నుంచడానికి గాని వీలు లేకుండా బోగీ వర్షములో నిండిపోయింది. పెట్టెలు, ఇతర సామగ్రి తడిసిపోయినవి. ఇటువంటి పాత బోగీలను తీసివేసి కొత్త బోగీలను వేయించే ఏర్పాటు చేయించ వలసి యున్నది. అంతేకాకుండా ఏ బోగీ ఎక్కడకు వెళ్ళుతుందో ప్రయాణీకులకు సరిగా తెలిసే నిమిత్తము వాటిపై పూరిలోనో లేక విశాఖ పట్టణంలోనో అవి బయలు దేరే స్థలములోనే బోర్డులు వేసే ఏర్పాటు చేయించ వలసి యున్నది. వీటిని గురించి రైల్వే అధికారులకు వాగిని తగిన ఏర్పాట్లు చేయించ వలెనని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రైలు ప్రయాణములోని కష్టాలను గురించి ప్రజల తరపున చెప్పటానికి ఈ మొదట అక్కడకు పోతారు. అందువల్ల అక్కడ బాగా చెప్పగలిగిన ఎవరిని పంపిస్తే ఎక్కువ ఉపయోగంగా ఉంటుందో వారిని పంపండి. కాని ఒకరు చాలరు, ముగ్గురు ఉంటే బాగుంటుందనే విషయం మంత్రిగారు కంప్లెంట్ చేసినారా, లేక చేయదలచుకొన్నారా, అనే విషయం తెలుసు కోవలసి యున్నది. ఆ విషయం మంత్రిగారు వెలవిస్తే బాగుంటుంది. మిగతావన్నీ ప్రయాణీకుల యిబ్బందులకు సంబంధించినవి.

శ్రీ యమ్. నరసింగరావు : శ్రీ సుబ్బారావుగారు చెప్పినట్లు కొంతవరకు కష్టాలు ఉన్నవి. ఈ మధ్య నేను అనంతపురం, కర్నూలు వెళ్ళినప్పుడు ఒక కూపే యివ్వాలని వారం రోజులు ముందుగా తెలిపాము. కర్నూలు వచ్చిన తరువాత రిజర్వేషన్ లేదు. వారము రోజులు ముందుగా తెలిపినా కూపే లేదన్నారు. మర్నాడు ఉదయమే యిక్కడికి చేరుకోవలసి యున్నది. ఏదో విధంగా ఏర్పాటు చేసుకొని, 3 వ క్లాసు కంపార్టుమెంటు యిస్తే వచ్చినాము. బట్టి ఒక్కొక్కసారి యిబ్బందులు కలుగుతుంటాయి. ఇంకొక మిత్రుడు దోర్సు కల్లో కష్టపడుచున్నాడు. జరిగి ఉండవచ్చును. ఇటువంటి కష్టాలు వారి ఎదుట పెట్టటానికి మన మొదట జోనల్ కమిటీలోకి వెళ్ళుతున్నారు. సెంట్రల్ జోన్, సడర్ జోన్,

సారే—కన్వెన్షన్ అని మూడు జోన్లు ఉన్నవి. అయితే బెంగళూరుకు వేరే ట్రైన్ వుండవలసి సభ్యులు చెప్పినట్లు సేను గ్రహించాను ! అది ఎంతవరకు సాధ్యమో చూడవలసియున్నది.

శ్రీ కె. సుబ్బారావు : రైలు పేస్టాను చెప్పి, పేయకుండా డాడ్స్ చేశారు.

శ్రీ యమ్. నరసింగరావు : కావచ్చును. తరువాత, యిప్పుడు హైదరాబాదు నుంచి వెళ్ళే ఫూర్ ఎక్స్ప్రెస్, జనతా ఎక్స్ప్రెస్ చాలా సౌకర్యంగా ఉన్నవని సభ్యులు కూడా చెప్పారు. మునుపటి కప్పాలు తేవని చెప్పారు. హైదరాబాదు నుంచి బెంగళూరుకు ప్రత్యేకంగా రైలు పేయవచ్చును. అది పేరే విషయం. మనం పంచే సభ్యుల సంఖ్య పెంచాలన్నారు. ఇప్పుడు ఆసెంబ్లీ నుంచి ఎన్నుకోబడేవారు ఒకరు, గవర్నమెంటునుంచి యింకొకరు ఉంటారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గవర్నమెంటు తరపున యింకొక నామినేటెడ్ మెంబరు ఉంటాడా ?

శ్రీ యమ్. నరసింగరావు : కోరవచ్చునని అనుకుంటాను.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : కొన్నితీవ్రత మనకు యింకొక మెంబరుంటారు.

శ్రీ యమ్. నరసింగరావు : ఈ విధంగా ఎక్కువ పేయటానికి అవకాశం వుండి కాబట్టి ఆలోచించవచ్చునని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గోపాలరెడ్డి (తిరుత్తని) :—ప్రయాణికుల కష్టాలను ఇదీవరలో వెళ్ళిన మెంబర్లు రైల్వే అడ్మినిస్ట్రేషన్ కౌన్సిల్లో చెప్పినారా? కష్టాలు తొలగించుటకు సాధ్యం అయినదా, లేదా, ఆ వివరాలు మంత్రిగారికి తెలుసా? తరువాత మూడు సెలెక్షన్లు రైలు టైము మార్చేటవ్వదు మాకు మెమో వస్తుంది. సజషన్స్ అడుగుతారు. ఈ సజషన్స్ ఎవరికి forward చేస్తున్నారు! ఇటువంటి రీప్రజెంటేషన్స్ ఆ మెంబరు ద్వారా represent చేస్తే అనుకూలంగా ఉంటుంది. ఆ మెంబరు అక్కడ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కౌన్సిల్లో మన కష్టాలు చెప్పి వాటిని తొలగించే సామర్థ్యం లేక పోతే వృధా ప్రయాణ అవుతుంది. ముద్రాపనుంచి హైదరాబాదు వచ్చే ఎక్స్ప్రెస్ కంపార్టుమెంటులో—అది పేరుకు హైదరాబాదు కంపార్టుమెంటు అయినా అటు గూడూరు, పెల్లూరు, ఒంగోలు, తొనాలి—ఈ మధ్య స్టేషన్స్లో ఎక్స్-వాళ్ళతో పత్తిడి రోదన, ఎక్కువగా వున్నది. టికెట్ కలెక్టరును పిలిచినా రాడు. అరాచకం అనేది ఆ పెట్రోల్ చూడవచ్చునని మంత్రిగారి దృష్టికి తస్తున్నాను. దానిని గురించి చర్య తీసుకోవాలని ప్రార్థిస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యమ్. పంజాబరెడ్డి) :—రైల్వే కమిటీకి ఒక మెంబరును ఎన్నుకోవాలని ఒక మోషన్ మూన్ చేస్తే, మొత్తం రైల్వే పాలసీమీద, అడ్మినిస్ట్రేషన్మీద, ఆ కమిటీలో జరుగుతున్న వ్యవహారాలను గురించి యిప్పుడ చర్చించ వూనుకొనడం, మీరు ఎంతసేపైనా టైము యివ్వండి, నాకు అర్థంలేదన్నట్లు తేలుతోంది—ఇప్పుడు అటువంటి చర్యకు యిది పేదీక కాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కొంచెం చెప్పనివ్వండి. ఇవి రోజూ పడుతున్న బాధలు కనుక, ప్రజల తరపున సభ్యులు మంత్రిగారికి సమీక్ష, మంత్రిగారు ఏదైనా చేస్తారని ఆశ. అందువల్ల ముగ్గురు మెంబర్లను allow చేశాను.

శ్రీ ఇ. చిన్నప్ప (మహబూబ్ నగర్) :—బెంగళూరుకు ఇదీవరకు ప్రకటించిన రైలు ఆవు
చేరారు. ఆ విషయం చెప్ప కోవలసి యున్నది.

Mr. Speaker : The question is :

“That as the term of the present Members of the Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway will expire on the 31st December, 1957 and the Committee will have to be reconstituted thereafter. As the General Manager, Southern Railway, has requested the Government to communicate to him the name of the member to represent the Andhra Pradesh State Legislative Assembly on the Committee for the terms of its office from 1-1-1958 to 31-12-1959, this Assembly do recommend to the Government to communicate to the Southern Railway the name of one member belonging to the area covered by the Southern Railway, elected by this Assembly to serve on the Committee or the above period.”

The motion was adopted.

Mr. Speaker : With reference to the motion of the hon. Minister for Communications regarding the election of one person to be the Member of the Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway for the next term of its office from 1-1-1958 to 31-12-1959, I fix 3 P.M. on 31-10-1957 as the time within which nomination papers of candidates for the election to the Zonal Railway Users' Consultative Committee of Southern Railway, should reach the Secretary, Legislative Assembly, Andhra Pradesh.

If the number of candidates nominated exceeds the number of vacancies to be filled, viz. one, a poll will be taken on a date to be announced in due course. The election will be by the ordinary method (direct election) and not according to the principle of proportional representation by means of a single transferable vote.

The Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 (as reported by the Select Committee.

✓ **Sri K. Venkata Rao :* Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

“That the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957, as

reported by the Select Committee, be taken into consideration at once."

"The Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 as reported by the Select Committee."

అగ్రిగేట్, యిది ఇంజనీరింగు పైట్టి యిప్పుడే ఆలోచించి శాసనము జేయాలని కోరుతున్నాను.

ఈ బిల్లు 18-4-57 న ఈ శాసనసభ ముందు పెట్టబడింది. Select Committee Report 31-7-57 న సమర్పించబడింది. ఇందులోని విషయం ఏమంటే, Madras Estates Land Act, 1908 లోని Section 3 (2) (d) అనేక సవరణలకు గురి అయినది. సవరణ మళ్ళీ వానిని సవరణ చేయాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వమునకు లేదు. సవరణ చేయాలన్న ఆ సెక్షను కూడా ఈ సమావేశం ముందు లేదు. ఇప్పుడు దీనియొక్క ఉద్దేశ్యం ఏమంటే, 1934 లో 1936 లో, 1945 లో, 1956 లో జరిగిన సవరణల క్రింద వస్తే ఎన్నేట్లు అయిపోయిందో 1936 ఎన్నేట్లు అని పిలువబడే ఎన్నేట్లు యంతవరకు వస్తే రద్దు చేయబడలేదు—వాటిని ఈ బిల్లు ద్వారా రద్దు చేయటానికి యత్నం జరుగుతోంది. ఏది ఎన్నేట్లు అనే నిర్ణయంలో యిప్పుడు సంబంధం లేదు. ఇదేవరకు నిర్ణయించబడిన ఎన్నేట్లు, 1936 న ఉన్నవి. ఇప్పుడు వాటిని రద్దు చేయటానికి యీ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడిందని నేను సభవారికి మనవి చేస్తున్నాను.

దీనిలో ఉన్న తేడా ఏమంటే—1908 సం॥ లో యిచ్చిన definition లో మేలువరం—అంటే పన్ను పనులు చేసుకునే హక్కు ఏదీ ఈనాముల విషయమై ఈనాందార్లకు యివ్వబడిందో, అదే ఎన్నేట్లు క్రింద పరిగణించారు. 1934, 1936 లో జరిగిన ఆమెండ్మెంట్లు ప్రకారం ఎవరికైనా పేలువరం కుడివరం హక్కులు ఉండే రైతు ఒక సంవత్సరం ఆదాయం అయినకు పన్నుల క్రింద యిస్తే మేలువరం, కుడివరం హక్కులు రద్దు అయి, అవి ఎన్నేట్లు క్రింద ప్రకటించబడి, ఆ హక్కులు రైతుకు వస్తాయని 1936 లో నిర్ణయించబడింది. అయితే దీనిని గురించి కోర్టులో కొన్ని చర్యలు లేనుకొనుటవలన ఆనుకొన్న ప్రకారం వ్యవహారం జరగలేదు. కోర్టులో చేసినదేమంటే, ఆ క్లాజ్ లో 'whole village' అన్నారు గనుక, దానిలో ఒక భాగము యింకొకరికి ఎవరికైనా యిస్తే అది ఎన్నేట్లు కాదనిజడ్డిమెంటుచేస్తారు. ఇలా యివ్వబడిన ఎన్నేట్లు ఒక గ్రామంలో మజరా, ఖండ్రీక్ hamlet అయినట్లయితే అదికూడ ఎన్నేట్లు కాదని కోర్టు నిర్ణయించాయి.

మొట్టమొదట ఈనాం గ్రామం దానం చేయబడ్డ తరువాత ఈనాందారు తనదీ తానే గ్రామంలో ఒక భాగాన్ని యింకొకరికి దానంచేస్తే, ఈనాం కమిషన్ వని చేసినప్పుడు, ఇద్దరికీ చెరియొక పట్టు యిచ్చి ఉన్నట్లు యితే, అదికూడ ఎన్నేట్లు కాదని కోర్టు నిర్ణయించాయి. అప్పుడు 1934, ఆట్టప్రకారం యింకొక సవరణ లేవకుండా ఎన్నేట్లు ఫాలో చేరుతో ఉన్నట్లు యితే, దానిని రికగ్నైజ్ గానమెంటు, recognise and confirm చేసి ఉన్నట్లు యితే అది

ఎస్టేటు క్రింద పరిగణించబడుచుండునని చేస్తారు. కాని ఈ సవరణలోని నిర్ణయనాన్ని కూడ కోర్టుని అంగీకరించలేదు. ఏవో కొన్ని ఉద్దేశాలకు చెప్పి, "A 'hamlet' cannot be a village by itself" అని చాలింగ్ ఇచ్చారు. అందువల్ల ఖండీకలు ఎస్టేటులు ఆవటానికి వీలయ్యేవని అంటే తిరిగి 1956 వ సంవత్సరంలో దీనికొక సవరణ తెచ్చి, ఖండీకలన్నీ ఎస్టేట్ల క్రింద పరిగణించి వాటిని రద్దుచేసేదానికి కూడా ఒక శాసనం చేయటం జరిగింది. ఇవ్వారూ ఉన్న పరిస్థితి ఏంటో, యీ తరహా ఎస్టేట్లన్నీ రద్దు కాతేదు కాని, మద్రాస్ రెంట్ రిడక్షన్ యాక్ట్ మూడ్రం అన్నింటికీ అమలు జరపటం జరుగుతోంది. 1947 వ సంవత్సరంలో రెండు యాక్టులు పాస్ అయ్యాయి. ఎస్టేటు గ్రామాలన్నింటిలో కూడ, రైల్వారి గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి రీతిగా పన్ను లెగ్గించి తీరాలి అని ఒక నిర్ణయం ఉన్నది. అందువల్ల ప్రతి ఎస్టేటుకు రెంట్ రిడక్షన్ యాక్టు అమలు అవుతోంది. కొన్ని ఎస్టేట్లు రద్దు అయినాయి. కొన్ని ఇంకా రద్దు కాలేదు. ఎస్టేటు గ్రామాలలో, అసలు ఎస్టేటు యొక్క స్వభావాన్ని గురించి వివాదకరమైన విషయాలు ఉన్నవి. ఈ రోజున యీ బిల్లు శాసనం కావటం ద్వారా, ఇంత వరకు రద్దు కాకుండా మిగిలి ఉన్న యీ రెండు తరహా ఎస్టేట్లను రద్దు చేయటం అవుతుంది. మామూలుగా ఇనాము అన్న పదం ఉపయోగించటంవల్ల కొన్ని అపార్థాలు కలుగుతున్నాయి. ప్రతిగ్రామంలో ఉన్నటువంటి పట్టాలు అన్నీ ఇనాము ఎస్టేట్లు కావు. దీనిలో వర్గించిన రీతిని ఏ గ్రామాల్లోనా పట్టా పొంది ఉన్నట్లయితే అవే ఇనాము ఎస్టేట్లు అవుతాయి. ఇంతవరకూ రద్దు కావటంవంటి ఇనాము ఎస్టేటులన్నింటినీ, యీ బిల్లు ద్వారా రద్దు చేయటానికి నిర్ణయం జరిగింది. 1947 లో ప్యాస్ అయినటువంటి ఎస్టేటు ఎటాలిషన్ యాక్టు లోని 3వ సెక్షన్

“It applies to all ‘Estates’ as defined in Section 3 (2) (d) of Madras Estates Land Act of 1908 except Inam Villages which became Estates by virtue of the Madras Estates Land (Amendment) Act of 1936.”

అని ఉన్నది. పాత ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఇట్లాంటి ఎస్టేట్లు 1061 ఉన్నట్లు ఉజ్జాయింపు లెక్క. ఫరానా స్వరూపం అయినదీ ఎస్టేటు అవుతుందని మనం నిర్ణయించే హక్కు ఉన్నది కాని, మనకు తెలియనటువంటి లోపాలతోపాటు వల్ల అవి ఎస్టేట్లు అవునో కాదో తెలియదు గనుక ఉజ్జాయింపు లెక్కపేసుకొంటే అటువంటి ఎస్టేట్లు 1061 ఉన్నట్లు రుజువు అవుతోంది. ఇప్పుడు యీ బిల్లు ద్వారా వీటన్నింటినీ రద్దు చేస్తున్నాము. 1956 లో రద్దు చేసినటువంటి ఖండీకలకు కొన్నిచోట్ల ఎక్కడైనా ఈ డెఫినిషన్ ప్రకారం మేలుపరం కుడిపరం రైట్లు ఉండవచ్చు. అందువల్ల అవి కూడ వీటితోపాటు రద్దు అయిపోతున్నాయి. 1948 వ సంవత్సరపు చట్టం ప్రకారంగా ఇప్పుడు ఎటాలిష్ అవుతున్న ఎస్టేట్లకు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వబడుతుంది. కాంపెన్సేషన్ కు సంబంధించిన సెక్షన్లు 31, 37. జమిందారీ ఎస్టేట్ ఎటాలిషన్ కు ఇచ్చే కాంపెన్సేషన్ కు, ఇనామ్ ఎస్టేట్ ఎటాలిషన్ కు ఇచ్చే కాంపెన్సేషన్ కు తేడా ఉంది. రెంట్ రిడక్షన్ యాక్టు క్రింద లెగ్గించబడినటువంటి భూమి ఇస్తుంటే, మూడవ భాగము తీసుకొని, దానిలో కొన్ని మినహాయింపులు తీసి, దానికి ఇన్సైర్మెంట్ అని 37వ సెక్షన్ ప్రకారం జమిందారీ ఎస్టేటుకు

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

అవకాశము ఉన్నది. దీనివల్ల ఈ రైతులందరు వారి చేతులలో ఉన్న ఇనాం భూములను నిలబెట్టుకొంటానికి, ఉన్న హక్కులు కాపాడుకొంటానికి ప్రయత్నించే సమర్థుగా తయారవుతుంది. కావున ఇనాం దార్లు రైతులను భూములనుంచి వెళ్ళగొట్టటానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఈతాంటి పరిస్థితులున్నప్పుడు ఇనాం రైతులు ప్రభుత్వం వద్దకు రాయబారముల ద్వారా తమ యొక్క కష్ట నిష్కారాలను తెలుపుకుని యున్నారు. ఈనాడు ఈ సవరణ బిల్లు సభ ఎదుటకు వచ్చుకు వస్తున్నదని అంటే, ఇనాం దార్లు రైతులను లొంగించకుండా ఏ విధమైన రక్షణ ప్రభుత్వము కలుగ జేయబోతుందో అని ఎదురు చూస్తున్నారు. గత శాసనసభలో కల్లా పెంకురావుగారు తమ ఉపన్యాసములో “పేదలవరహుక్కు ఎవరికీ ఉన్నప్పటికీనీ, రైతులకు వచ్చే జ్ఞాపి ఏమీ వుండబోదు, ఆ అధికారము ఇనాం దార్లదా? జమీందార్లదా? ప్రభుత్వముదా అనేది ఒక సిద్ధాంతానికి సంబంధించి నటులంటే గాని, నిజానికి యానాం రైతుకు కావలసినది తాను చెప్పించే శిస్తు రగడమే కదా” అన్నారు. ఈ రోజున Estates గా పరిగణించబడిన గ్రామాలను అన్నింటినీ ప్రభుత్వము తీసుకోవడము అవసరమైనప్పటికీనీ, మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఇనాం రైతులను భూముల నుంచి ఇనాం దారు వెళ్ళగొట్టటానికి వీలు లేకుండా న్యాయమైన శిస్తు మాత్రమే తీసుకోవడం చాల ముఖ్యము. అదే అచలు ఇనాం రైతులకు కావలసిన సమర్థ ఆస్తి మంత్రిగారే అన్నారు.

గత ఏప్రిల్ 18వ రోజున యీ బిల్లును

Select Committee కు

పంపించే ముందు మంత్రిగారు “ఇనాం రైతుల సమర్థ ఈ రోజుతో పరిష్కారమైనట్లే నన్నాది. ఇది వాస్తవం కాదు. నేడు మన ముందు ఉన్న సమస్య ఏమిటంటే, 20, 30 అక్షల మంది ఇనాం రైతులను భూములనుంచి లొంగించకుండా ప్రభుత్వము ఏదైనా రక్షణ కలుగ జేస్తుందా? అలా కలుగ జేయక పోతే, 1956

Inams Abolition Act

వల్ల ఇనాం రైతులందరినీ భూములనుంచి లొంగించటానికి అవకాశమున్నది. ఆ చట్టము ప్రకారము ఇనాం దార్లు రైతులను భూములనుంచి లొంగించటానికి వచ్చు తీసుకుంటున్నారు. యీ చట్టమును రద్దు పరచటానికి తమయొక్క భూములను నిలబెట్టుకొంటానికి రైతులు ఏ విధమైన మార్గములు అవలంబించాలి? ఈ ఆలోచన రైతులను నేటిస్తూ వుంది. పెంకురావుగారు చెప్పినట్లు యీ సమస్య 1908 వ సం. నుంచి కూడా వస్తూనే వున్నది. 1908 వ సం. లోనే ఇనాం దార్లకు, జమీందార్లకు మాదిరిగా శిస్తులు వసూలు చేసుకునే అధికారము మాత్రమే ఉండాలని భూములు మాత్రము రైతులకే వుండాలని మద్రాసు ప్రభుత్వము దీనికి సంబంధించిన బిల్లును చర్చించి అంగీకరించినది. అలాగే రైతులకు భూమి మీద హక్కు వున్నదని అన్నారు. ఈనాడు మనము 1957 వ సంవత్సరములో ఉన్నాము. మనము ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను అమలు జరుపుకునే యీ సమయములో దుప్పేవాడికే భూమి ఉండాలి అని అనుకుంటున్నప్పుడు భూ సంస్కరణలు అమలులోనికి తొమ్మిదవదాము అనుకునే సమయములోను, స్వంత కమితాలకు సీలించు నిర్ణయించాలి అని అనుకునే పందర్బములో ఈనాం రైతులకు 1908 వ సం. లోనే గుర్తించిన హక్కులు, రచ్చక కాపాడాలి. ఇనాం దార్లకు ఉన్న హక్కు శిస్తులు వసూలు చేసుకోవడము మాత్రమే. 1957 వ సం. లో ఇనాము సమస్యను గురించి చర్చించేటప్పుడు భూమి దుమ్ముకునే వాడు రైలే గనుక, ఇనాం రైతుకు భూమి వుండదు న్యాయమునీ గుర్తించాలి.

ఇదే విషయము కథా వెంకటరావుగారు కూడ చెప్పారు. ఈ నాటి బిల్లులో రైతులకు ఆ మాత్రపు అవకాశము కలుగజేయటానికి Section 3 (2) (d) ను amend చేయాలి. ఈనాం రైతు అనిపించుకునే ప్రతి ఒక్క రైతుకు గూడ అలాంటి అవకాశము కలుగజేయాలి అని అంటున్నాను. 1908వ సం. లోనే యీ సిద్ధాంతాన్ని ఆనాటి ప్రభుత్వము అంగీకరించింది. 1908వ సం. నుంచి 1957వ సం. వరకు యీ విషయము చర్చకు వచ్చినానే వచ్చడే ఇంకవరకు ఈ సమస్య పరిష్కారము కాక పోవడము శోచనీయము. 1908వ సం. Estates Land Act ప్రకారము ఏ ఏ ఇనాం గ్రామాం విషయములో మేలంవలయు హక్కు వస్తదో వాటిని అన్నిటినీ Estates గా పరిగణించారు. 1926వ సం. వచ్చేటప్పటికి ఈనామ గ్రామాలకు కుడివరము హక్కులు. మేలు వరము హక్కులు కూడ ఇనాందారులకు వున్నప్పటికీ ఆ ఇనాం గ్రామాలను Estates గా పరిగణించి, ఇనాం దారులకు కుడివరము హక్కు ఉన్నదని నిరూపణ చేసుకుంటే అదనంగా ఒక్క సంవత్సరము ఇస్తు చెల్లిస్తే ఆ ఇనాందారులకు ఆ ఇనాం భూమిపైన కుడివరం హక్కు రద్దు అయిపోయేటట్లుగా చట్టము చేశారు. తరువాత 1945 లో ఒక గ్రామము ఇచ్చే ముందు ఒక చిన్న పోర్షను గ్రాంటుగా యిచ్చి దానిని ఈ గ్రాంటులో కలుపకపోయినా అదీ ఎప్పటికీ అవుతుందని చట్టాన్ని సవరించారు. గవర్నమెంటు గ్రామాలకు అనుబంధముగా తేని ఇనాము మజరాలను కండ్రికలను ఎప్పటికీ హక్కుగా మార్చుటకు మరొక సవరణ బిల్లు తెస్తామని ప్రభుత్వంతరపున హామీ ఇచ్చారు. అటువంటి బిల్లు తోకుండానే దీనితో intermediaries అన్నీ రద్దు అయిపోతాయి. గనుక ఈ సమస్య పూర్తిగా పరిష్కారమయినట్లేనని శ్రీ కథా వెంకటరావుగారు చెప్పడం న్యాయం కాదు. నిజానికి ఈ సమస్య పూర్తిగా పరిష్కారం చేస్తారని ఆశించాము. కాని ప్రభుత్వం తన హామీని అనుసరించి ఇనాంరైతుల హక్కులను కాపాడుటకు పూనుకోలేదు. ఈనాడు ఆంధ్ర ప్రాంతములో 11 జిల్లాల్లో వున్న ఇనాం రైతులకు భూమి మీద హక్కు గుర్తించాలని 1908 నుండి చట్టాలు రావడం కోర్టు తీర్పుల వల్ల ఆ చట్టాలను సవరించడం జరుగుతూ ఉంది.

1936 వ సంవత్సరంలో రెండు 'వరం'లు ఇచ్చినప్పటికీ కూడా అదీ ఎప్పటికీ అవుతుందని ప్యాసుచేశారు. అందువల్ల ఇప్పుడు మనకు ఇనాం title deeds లో వారేవిధంగా వ్రాసి ఇచ్చారు అనే సమస్య తోనేలేదు. ఈ సిద్ధాంతం కూడా 1936వ సంవత్సరంలోనే పరిష్కారమైనది. 1936వ సంవత్సరంలోవున్న ప్రభుత్వం ఎటువంటిదో మనకు తెలుసును. ఆ విధంగా అప్పుడున్నటువంటి బొబ్బిలి రాజాగారి నాయకత్వం క్రిందనున్న ప్రభుత్వమే రెండు వరాలు ఇనాందార్లకున్నప్పటికీ కూడా దీనిని ఎప్పటికీ పరిగణించి ఆ రైతులకు భూమి మీద జీరాయిటీ హక్కు ఉండాలి అని ప్యాసుచేసినది. Compensation ఇవ్వలేదని ఆక్షేపణ వచ్చినప్పుడు ఇదీవరకో చెల్లిస్తున్నటువంటి శిస్తు అదనంగా ఒక సంవత్సరం చెల్లిస్తే పరిపూరించుకున్నారు.

చట్టం క్రింద రైతులు తొలగించడం ఏమిటి? అని చెబితే “మళ్ళీ పీసీ ఎవయిస్మె ఆలోచిస్తాం, ఆ విధంగా తీసుకోకుండా చేస్తాం” అని శ్రీ కత్తా వెంకటరావుగారు చెప్పారు. కానీ ఎట్టిచర్య తీసుకోలేదు. అక్కడ ఆ విధంగా తీర్పులు జరిగి పోతున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : గౌరవ సభ్యులు చెప్పేది “ఇది చాలదు, ఇంకా కొన్ని చట్టాలు చేయాలనా? లేక సవరణలు కావలెనా? ఏమిటి? ఇప్పుడు ప్రభుత్వంవారు పెట్టిన సవరణ ఓల్లు గురించి చర్చిస్తున్నాం.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : అదే, ప్రభుత్వం ఈ బిల్లు తీసుకొనివచ్చి, “దీనితో ఇనాం సహస్య అయిపోతుందని” చెబుతున్నది. అందువల్ల ఈ చట్టంలోనే దానికి అవకాశం కలుగజేస్తారో మరొక చట్టం తీసుకువస్తారో అది ప్రభుత్వం పైపునుంచి చెప్పేలిగాని మేము చెప్పేదల్లా ఈ రోజునున్న ఇనాం గ్రామాలన్నిటినీ ఎస్టేటులు చేయమని మాత్రమే.

*శ్రీ కె. వెంకటరావు : గౌరవ సభ్యులు ఈ చర్చకు కొంచెం సహాయంచేస్తే బాగుంటుందిను కావాలను. గౌరవ సభ్యులు నెలెక్టు కమిటీలో మెంబరు. అక్కడ ఈ విషయాన్ని ఆలోచించి ఏకగ్రీవంగా ప్యూసుచేసిన వారితో వారొకరు. అందువల్ల ఇదీవరకు వారికి తెలియనివి కాదు. ఈ చట్టంలో లేవకునే విషయాలు ఇప్పుడు వారికి చెప్పేలిగాని ఇదీవరకు ఆలోచనతో లేనటువంటి విషయాలుకాని లేవు. కానీ చర్చలోగ్గించడానికి ఒక విషయం మాత్రం ఒంకితంగా చెబుతున్నాను ఇనాం గ్రామం అని పట్టా ఇవ్వబడి ఇనాం గ్రామంలో కాకుండా రైతావర్తి గ్రామంలో ఇవ్వాలి చేరివున్నప్పటికీ కూడా ఇండిక ఆయివుండి మొట్టమొదట ఇనాం గ్రామం పట్టా ఉండినట్టి ఏ ఎస్టేటుయినా ఈ చట్టంలోటి రేపు ప్రొద్దునవచ్చే చట్టంలోటి పూర్తిగా రద్దవుతాయి. ఇంక మిగిలిన ప్రపంచంలోవుండే అన్ని ఇనాంలు ఇనాం కానటువంటివి అన్నీ మాకే కావాలని పోటీ కనుక పెట్టి పట్టుయితే ఈ చట్టాలు వారికి పర్తించవు. ఇనాం గ్రామం అని గుప్తిమొదలుకొని ఇప్పటివరకు ఎవరయినా పట్టా ఇచ్చినట్లయితే అది దీని క్రిందరద్దయిపోతుంది. ఇనాంగ్రామం definition లో ఉన్నటువంటి తేడాలన్నీ ఇంతవరకు కోర్టులో ఇచ్చినటువంటి తీర్పుల ప్రకారం లన్ని సర్దుబడ్డాయి. ఇది రెండవ విషయం. మూడవ విషయం ఏమిటంటే గౌరవ సభ్యుల అభీప్రాయం మూమూలుగా మనం ఇనాం అనే శబ్దాన్ని కొంచెం విస్తరించి వాడు తున్నాం. అది కనుక అయినట్లయితే ఎస్టేటు కానటువంటి, గ్రాంటు కానటువంటి, పట్టా ఇవ్వ నటువంటి, దానం ఇవ్వనటువంటి ఇనాంలు మాత్రం దీని క్రిందకి రావు. తరువాత ఆంగ్ల Tenancy Act క్రింద eviction notices ఇస్తున్నారన్నారు. అది కూడా definite గా చెబుతున్నాను. ఆంగ్ల Tenancy Act క్రింద Estate అయినటువంటి ఏ గ్రామానికి కూడా ఇవ్వాలిగాని, రేపుగాని apply కాదు. అందుకొనం చట్టంలో కూడా 1948 వ సంవత్సరం దగ్గరనుంచి ఎప్పుడైనా ఒకప్పుడు ఇనాం గ్రామం రైతు అయి నట్లయితే అలాగే తొలగించడానికి వీలులేదని ఈ చట్టంలో నిర్ణయం జరిగింది. అయినా ఈ ఇవేమి చర్చించిన చెప్పవచ్చునుగాని, మాటకు చెబుతున్నాను. ఆయన డొరింకే లక్షకాలంది కోట్లకాలంది అని అంకెలు చెబుతున్నారు. ఉన్నడి మదరాసు రాష్ట్రంలోనే అన్నిరకాల

ఇలాంటి కిక్రింద 66 లక్షల ఎకరాల భూమికంటే ఎక్కువ ఉండదు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం విడిచిపోయింది. ఈ రోజున 62 లక్షల ఎకరాలు ఎక్కడనుంచి వచ్చిందో తెలియదు. 25 లక్షల ఇనాం రైతులు ఎక్కడికీ పోతున్నారో తెలియదు. డోరికే సున్నలు గుణించుకు పోవడంవల్ల నమస్కరం నిస్తూనే చేయడంతప్ప మరేమీ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. మిగిలిన విషయంలో ఏ విధంగాను ఆచూకాంలేదు. నేను చెప్పిన ప్రకారమే ఈ చట్టం నడుస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు చెప్పిన ప్రకారమే 1908 వ సంవత్సరంలో కొన్ని ఇనాంలు ఎన్నేట్టుయినాయి. అప్పుడు డోరికే మేలువరం వున్నది. 1936 వ సంవత్సరం లో మేలువరం కుడవరం ఉన్నా కూడా ఎన్నేట్టు అయినాయి. ఖండికలను హామ్యెట్లను, మిగిలిన వాటిని మొన్న ఎన్నేట్టు చేశారు. ఇవిగాక యింకా యేమైనా యినాం గ్రామాలున్నాయంటారా? తోక మైనా ఇనాంల నుండి రైతులను వెళ్లగొడతారా? ఇస్తు యివ్వకపోతే Tenancy Act ప్రకారం అంటే ఇది నాకు అర్థం కావడం లేదు. నభవారీ కర్లమైలే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : ఆ విషయమే మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే విషయాన్ని యిదివరకే శ్రీ వెంకటరావుగారు “రైత్వారీ గ్రామాంకు అనుబంధముగా గర్భకండ్రికలు ఒకటో రెండో గ్రామాంటాయి. వాటికి సంబంధించి సవరణ చట్టము తోస్తాను” అని చెప్పినారు. తిన్న కావాలంటే చదువుతాను. శ్రీ వెంకటరావుగారు చెప్పినట్లుగా ఒకటి రెండు కాదు. 1908 వ సంవత్సరపు చట్టం క్రిందికి రాకుండా, 1936 సంవత్సరపు చట్టం క్రిందికి రాకుండా 1956 సంవత్సరపు చట్టం క్రిందికి రాకుండా, ఉండేటటువంటి ఇనాం గ్రామాల సంఖ్య ఎక్కువగా వుంది. ఇవ్వాలి ఒక కమిటీని పేసి ఆంధ్ర దేశంలో ఏ జిల్లాలో ఏచారించినా స్పష్టమవుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎందువల్ల ఆ విధంగా వున్నాయి?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అసలది ఇనాం ఎన్నేటూ ఎప్పుడూ కాకపోబట్టి అసలు ఇనాం రెజిస్ట్రేషనుతో గాని, జమీందారీ రెజిస్ట్రేషనుతోగాని scope లో 1908 వ సంవత్సరం మొదలుకుని యివ్వాలి వరకు ఎప్పుడూ, అనుకోనటువంటివి పొడుగునా వుంటే వుండవచ్చు. ఇనాం గ్రామం అనే పదాన్ని ఫరానా పెంకయ్య అగ్రహారం ఫరానా వారీకిచ్చాము, మాఅవల్లిని యింకాకరికి యిచ్చాము, యానిర్కయంతోటి ఎప్పుడైనా చరిత్రలో వట్టా గునుక పుట్టి ఉన్నట్టు యితే, వారికినట్లయితే అది యివ్వాలి ఏ services లో వున్నారో అది రైత్వారీ గ్రామానికి తివారు అయివుండవచ్చు. జమీందారీ గ్రామానికి తివరై వుండవచ్చు. ఇనాం గ్రామం క్రింద ఉండనివ్వండి. Whole inam estate definition క్రింద రావని, కొద్దిలు point out చేసినటువంటి లోపాలన్నిటినీ సవరించి most comprehensive గా చేసి యిక్కడికి తీసుకు వచ్చాము. నేను గత పదేకాను రోజులనుంచి అదే ధృష్టితో వున్నాను. ఎందుకంటే అప్పుడు standstill వున్నది. ఒక విషయం శంకరయ్య

గారితో అంగీకరిస్తున్నాను. ఆయన భావంలో గ్రాంటు అక్కరలేదు. ఇదివరకే రైల్వారీ గ్రామం అయిపోయినా సరే యినాం గ్రాంటు అప్పుడు యివ్వకపోయినా సరే రైల్వారీ గ్రామంలో వున్నటువంటి ఇనాం ఖండ్రీకలుగాని, ఇనాంలుగాని, ఎస్టేట్లు క్రిందికి తీసుకురావాలనే భావం అయినట్లయితే, ఇది పేరే విషయం.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అదివరకు ఇనాంలు గ్రామంలో భాగముగా పరిగణించబడక పోవచ్చు. ఇవన్నీ కూడా ఇనాం గ్రాంటులైతే గ్రామాల క్రింద, కోసుగ్రామాల క్రిందవున్నప్పటికీ కూడా ఒక గణనియమైన భూమిని యినాముగా యిచ్చి ఉన్నట్లయితే దానిని ఎస్టేటుగా పరిగణించడానికోసము యింతవరకు 1908 వ సంవత్సరంలో గాని, 1936 వ సంవత్సరంలో గాని, 1956 వ సంవత్సరంలోగాని చేయకపోతే అక్కడ ఎక్కువ మంది ఇనాం రైతులు యీ ఇస్తు మాత్రం కట్టుకుంటూఉంటే రైతుల హక్కులను రక్షించడానికి ఎందుకు చర్య తీసుకో కూడదు ? అటువంటి వారు తేరనా ప్రభుత్వ వాదన ?

శ్రీ కె. పెంకటరావు : అటువంటివి ఉన్నప్పటికీ అవి ఎస్టేట్లు కావు కనుక అవి ఇనాం గ్రామాలని పట్టాలు తోకపోవడంవల్ల నిజంగా జీరాయితీ భూములకు ఉన్న స్వరూపమే వాటికి వుండడంవల్ల అది ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఎస్టేట్లు అప్పుడూ కావు, ఇప్పుడూ కావు, ఇక ముందు కూడా కావు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎస్టేటుగా చెప్తారా మీరు ? అంటారు వారు ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట) : మరొక సవరణ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎస్టేట్లకు పంబంధించిన పార్సెలాలలో ఏ గ్రామానికి చెందినటువంటి ఇనాం అయినా ఇప్పుడు ఈ రోజు వచ్చే సవరణ చట్టంవల్ల ఎస్టేటు క్రిందకు వచ్చి రద్దు అయిపోయే అవకాశం ఉన్నదనే విషయం మంత్రిగారు స్పష్టపరిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : సేను పూర్తిగా స్పష్టపరుస్తున్నాను. లచ్చన్నగారు చెప్పిన విషయంలో సేను ఏకీభవిస్తున్నాను. అది సాధ్యం అవుతుందనే, సాధ్యం అయినదనే దృష్టిలోనే ఈ సవరణ చట్టం తీసుకురావడం జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సుందరయ్యగారు చెప్పినదానివల్ల నాకు అర్థమైనది ఏమిటంటే ఖండ్రీక, hamlet అని కాకుండా, ఒక గ్రామంలో కొంత భాగం not a small minor portion but a considerable portion ఇనాములుగా ఇవ్వబడి ఉంటే వాటిని ఎస్టేట్లు చేయబోదు, అట్లా చేస్తేనేకాని abolition పూర్తి అయినట్లు కదని.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : వాటిని చేయము అని సమాధానం చెప్పాను. అటువంటి వాటిని కానీ ఉద్దేశం 1908 మంచి ఇప్పటివరకు వచ్చినవి ఏకాగ్రతలోను లేదు. అటువంటి ప్రయత్నం జరుగలేదు. That is not the policy of this Government. Grant ఉన్న ఖండ్రీకలు ఎక్కడ ఉన్నా abolish చేస్తు. కాని ఎప్పుడూ చట్టం తేకుండా ఒక గ్రామంలో

The Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 (as reported by the Select Committee).

ఏ 100 ఎకరాలో ఈనాం భూమి ఉంటే వాటిని ఎన్నేట్లు క్రింద పరిగణించే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి లేదు.

శ్రీ పిల్లలమత్తీ వెంకటేశ్వర్లు : ఇప్పుడు వెంకటరావుగారు గవర్నమెంటు గ్రామాలలో ఉండే ఈనాం యాములను గురించి చెప్పారు. నేను raise చేసే point అది కాదు. ఈనాం గ్రామమే ఉంటుందీ, ఈనాం ఇచ్చినపుడు కొంత భూమి ఇవ్వకుండా ఉంటే అది ఈ నిర్వచనం క్రిందకు వస్తుందా ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : Complete గా వస్తుంది; వెంకటేశ్వర్లుగారి ప్రశ్నకు జవాబు yes.

శ్రీ బి. శంకరయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు నెలకై కమిటీ దశలో ఉండగానే వెంకటరావు గారికి అన్ని విషయాలు చెప్పాము. గ్రామాల లిస్టు కూడా ఇచ్చాము. ఉదాహరణలు కావాలంటే వాలుగైదు చెబితాను. పడుగుపాడు అని ఒక గ్రామం వున్నదీ. అందులో 1000 ఎకరాలు ఇనాం గ్రాంటు వున్నదీ. రైల్వారీ గ్రాంటు కాదు. గవర్నమెంటు గ్రామానికి సంబంధించిన గ్రాంటు కాదు. గవర్నమెంటు గ్రామానికి 1000 ఎకరాలు ఒకటి వుంది. 70 ఎకరాలు ఒకటి వుంది. పడుగుపాడు ఎన్నేట్లు కాదని తీర్పు చెప్పారు. అది ఇనాం గ్రామమే కాని గ్రాంటు 1000 ఎకరాలు ఇచ్చినా ఇచ్చేటప్పుడు పడుగుపాడు అని పేర్కొన లేదట.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అది whole inam గ్రామమా ?

శ్రీ బి. శంకరయ్య :—అందులో 1000 ఎకరాలు ఇనాం ఇచ్చారు. ఇది ఎన్నేట్లు కాదు అన్నారు. 70 ఎకరాలు సర్రం వారి ఖండిక అని వున్నదీ. కాబట్టి దానిని ఎన్నేట్లు క్రిందకు తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ 1000 ఎకరాల సంగతి ఏమిటి? అది ఈనాం గ్రామం అంటారా? గవర్నమెంటు గ్రామం అంటారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Granted or confirmed అంటూ లేదు కాబట్టి, పడుగుపాడు అని పేర్కొన లేదు కనుక, అది ఎన్నేట్లు కాదన్నారు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య :—1000 ఎకరాలను ఒకటి గ్రాంటుగా ఇనాంగా వట్టా ఇచ్చారు గవర్నమెంటు రిజిస్ట్రార్లలో ఈనాం గ్రామము అని వున్నదీ.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—1908 Act లోను, 1936 Act లోను వచ్చి వుండాలి కదా !

శ్రీ బి. శంకరయ్య :—ఎన్నేట్లు కావాలంటే గ్రామాన్ని గ్రాంటుగా ఇవ్వండి made, confirmed, అని వుండాలి. ఈనాం రైతులను రద్దు చేసి ఈనాం దారులకు భూములు ఇప్పించామన్నప్పుడు 'as designated in the Government registers' అని వుంటే చాలావంటున్నారు ఈనాం గ్రామము అని వున్న తరువాత 'designated as inams in Government registers'—ఈ

ఎన్నేట్లు అవుతాయి అని పెడితే అన్ని ఈనాం గ్రామాలు ఎన్నేట్లు క్రిందకు వస్తాయి. ఇలా వుంచాలని నెలక్కు కమిటీలో అడిగితే ఎందువల్ల కథా వెంకటరావుగారు ఇప్పుకోలేదు? ఇదివరలో నెలక్కు కమిటీలో pass చేసిన దానిని ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇప్పుకోలేదు? అన్ని ఇనాములు ఎన్నేట్లు అవుతాయని అచ్చన్నగారితో ఏకీకరిస్తున్నానని ఇప్పుడు అంటున్నారు. అది సరికాదు. చెల్లాయిపాలెం నుంచి వెంకటరావు గారిదగ్గరకు మూడు మారులు రాయబారం వచ్చారు. ఆ గ్రామంలోని 800 ఎకరాలలోను 790 ఎకరాలు ఒక గ్రాంటు; 10 ఎకరాలు ఒక గ్రాంటు; 790 ఎకరాలకు సంబంధించిన రైతులకు ఎకరానికి రూ. 9, 10 లు చొప్పున గవర్నమెంటు గ్రామాలలో మాదిరిగానే ఈనాందారుకు ఇస్తు చెల్లించుకుంటూ వారే ఆ భూములను అమ్ముకుంటూ, కొనుక్కుంటూ తరతరాలనుంచి అనుభవిస్తున్నారు. కాని అది ఎన్నేట్లు కాదు అని హైకోర్టులో తీర్పు ఇచ్చారు. ఈ విషయమై సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్ళియున్నారు. ఇప్పుడు ఇనాందారు ఆంధ్ర కౌలుదారే చట్టం ప్రకారం పండిన పంటలో 50% చెల్లించడం లేదు కాబట్టి ఆ రైతులను భూముల నుంచి వెళ్ళ గొట్టాలని పిటిషన్లు పెట్టారు. ఎన్ని మారులూ ఈ విషయమై వెంకటరావు గారికి చెప్పాము.

* శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఎన్నిమారులూ చెప్పినమాట నిజం. ఇంతవరకు ఆ జడ్జిమెంటు నాదగ్గరకు తీసుకురాలేదు. శ్రీ పిల్లలమజ్జీ వెంకటేశ్వర్లుగారు నాకు సాక్ష్యం. ఎన్ని మారులైనా శాసన సభలో కూర్చుని అరవడం తప్ప—అరవడం అంటే తప్పుమాట కింద చెప్పడంకాదు; నెల్లూరు జిల్లా భాషలో మాట్లాడుతున్నాను—చెప్పడంలేదు వందమారులు స్వయంగా కోరినా జడ్జిమెంటు నాదగ్గరకు తీసుకురాలేదు. మరల చెబుతున్నాను. అధ్యక్షుల వారు ఈ ఎన్నేట్లు విషయమై చాలా తెలిసినవారు “Made, confirmed and recognised by the British Government” అన్నారు. 1860 లిస్తులో చేరివుండే ఇనాం ఎన్నేట్లు అన్నారు. నేను కొత్తగా బ్రిటిషు గవర్నమెంటును తీసుకురాలేదు. Made, confirmed అనే వ్యవహారం ఇప్పుడులేదు. ఇకమీద భూసంస్కరణలు వచ్చి కొత్త చట్టాలువచ్చి రైల్వారే గ్రామాలను ఇనాం ఎన్నేట్లు మాదిరి చేయాలనే పరిస్థితివస్తే వాటిని తీసుకుంటారేమో నాకు తెలియదు. ఈ రోజున ఒక సమగ్రమైన విషయంలో వస్తున్నాను 1947 లో ఎన్నేట్లు రద్దు చట్టం వచ్చినపుడు కొన్ని గ్రామాలను ఆరోజున రద్దుచేయకుండా వదలి పెట్టాము—అనేక కారణాలచేత. తరువాత వచ్చిన జడ్జిమెంటులనుబట్టి అసమగ్రంగా ఉన్న ఇనాం గ్రామాలను కూడా ఎన్నేట్లు కింద 1956 లో చేశాము. మొన్న ఈ “In such inam village” అన్న సమస్యపై హైకోర్టు comment చేశారు. జడ్జిమెంటు కూడా చెప్పలేదు. In such inam village అనడంవల్ల such అనేమాట ఉపయోగించకుండా ఇనాం గ్రామాలలోని hamlet అని చెప్పడంవల్ల దానిని కూడా షూర్లుడానికి ఈ బిల్లులోను, తరువాత బిల్లులోను ప్రయత్నంచేసి ఆ lacuna కూడా తీసివేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. నాదృష్టికి లోచినంతవరకు, నా అనుభవానికి సంబంధించి సంతకరకు, ఇనాం పట్టాపాండి ఈ నిర్ణయంలోనికివచ్చి ఏకోర్టు యొక్క న్యాయం వల్లనో, అన్యాయంవల్లనో exclude అయిపోయిందో, అటువంటివి ప్రభుత్వదృష్టికి

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

పై కోర్టువల్ల కాని, సభ్యులవల్ల కాని వస్తే, దీనిలో ఈ సమస్య పూర్తి అవుతుందని చెప్పినప్పటికీని ఎన్ని సవరణలు అవసరమైతే అన్నింటిని తీసుకురావడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ప్రస్తుత చట్టం scope ఇంతేకనుక మిగతా ఇనాముల విషయమై ఇందులో ఎట్లాగా చేయరు. తరువాత సభ్యులు మాట్లాడ వచ్చును. ప్రజాభిప్రాయాన్ని create చేయవచ్చును. ప్రస్తుతం made, confirmed and recognised అనే old theory ని బట్టి చేస్తారు. అందుచేత ఈ విషయమై మాత్రమే మాట్లాడితే సునిది.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : వారు మనకు తప్ప సమాచారం ఇచ్చినపుడు ప్రజలకు న్యాయం కలుగచేయాలికదా! దీనివల్ల ఈనాం గ్రామాలన్నీ ఎట్టేట్లు కావడంలేదు; ఇనాం రైతులకు నష్టం కలుగుతోంది—అనే విషయం తెలియ చేయాలికదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇందులో ఉన్నదానినే సవరించారు. 1908 లో మేలువరం, కుడివరం hamlets అనే ఈ మూడు సవరణలే వచ్చాయి. కాని fundamental principles పెనుకకు పోయిన legislation ఇంకాలేదు. అటువంటివి భూసంస్కరణలలో రావచ్చును. ఈ లోగా శాసన సభ్యులు, ప్రజలు అందరినీ చేయవచ్చును. ఇప్పుడు చేసేది ఏమీలేదు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : ఇదీవరకు ప్రకాశంగా ప్రభుత్వంలో ఈ సమస్యను వివరంగా చర్చించారు. ఆంధ్రదేశంలోపున్న ఇనాం గ్రామాలన్నీంటిని ఎట్టేట్లు క్రింద ఏవిధంగా తీసుకురావాలని ఆలోచించారు. అంతలో ప్రభుత్వం వడిపోవడంవల్ల గవర్నరుగారు ఆర్డీ సెన్సు తీసుకువచ్చారు. గ్రామంలో substantial portion ఇనాంగా ఉన్నపుడు ఆ రైతులకు రక్షణ కలుగజేశారు. అంతేకాకుండా 1954 గవర్నరుగారు ఆర్డీ సెన్సు లో మజరాలు, కండ్రీకలకు కూడా ఆర్డీ సెన్సు వర్తింపజేశారు. 1954 లోనే ప్రసిడెంటు చట్టం క్రింద వచ్చింది. దీనివల్ల ఇనాం గ్రామాలలోని పాఠాలలోపున్న 50, 60 లక్షల మంది రైతులను ఇనాందారులు పెళ్ళిగొట్టకుండా రక్షణ కలిగింది. 1955 లో పేసిన నెలకట్ట కమిటీ చిన్న మైనర్ ఇనాములు చాకిరీ ఇనాములుతప్ప మిగిలిన grants అన్నింటికీ చట్టం వర్తించాలని ప్యాష్ చేసినది. ఇనాం గ్రామాలన్నీంటికీ ఈ సవరణ చట్టం వర్తిస్తుందని. ఇనాం గ్రామాలన్నీ ఎట్టేట్లు అవుతాయని, ఈ సమస్య వరీష్కారం అవుతుందని, ఇనాం రైతుల ఆశో ఉండే సమయంలో నెలకట్ట కమిటీ ప్యాసు చేసినదానిని పెంకలరావుగారు తిరుగ తోడి ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవడంలేదని అవిధంగా చట్టం రాకుండా వేరీయవంలో తెచ్చారు. దీనివల్ల ఇనాం గ్రామాలలోని రైతులందరికీ ఆకాభంగం కలిగింది. ఈ సమస్య వరీష్కారం అయ్యే అవకాశం కలుగకుండా పోయింది.

ఇదీ పేను రయాలుచేసిన list కాదు. 1955 లో నెలకట్ట కమిటీలో మనం చర్చించిన తరువాత పెళ్ళిగొట్ట జిల్లా కలెక్టరేట్ వారు ఒక list రయాలు చేశారు. List of

inam villages which would become estates under the Estate Land Act, Andhra Amendment Act, 1956 లో substantial portion అయితే ఒప్పుకొని pass చేస్తామని ఆ list తయారు చేశారు. ఒక్కొక్క తాలూకాలో ఎన్ని ఎన్ని గ్రామాలు వున్నాయో ఆ list లో ఇచ్చారు. వాళ్ళు తయారు చేసిన ఆ list లో 120 కు పైగా గ్రామాలు వున్నాయి. ఈ గ్రామా లన్నీ ఎప్పటికీ క్రిందకు వస్తాయని 1956 అక్టోబరులోవారు చెప్పారు. హామీ ఇస్తున్నా మని చెప్పారు. అయినా యింకా ఎందువల్ల ఎప్పటికీ క్రింద ప్రకటన కాలేదని అడిగితే దానికి సమాధానం చెప్పటము లేదు. చెల్లాయిపాలెం విషయంలో నేను జడ్జిమెంట్ తీసుకురాలేదని వెంకట్రావుగారు అన్నారు. చెల్లాయి పాలెంలో వుండే రైతులు, లచ్చన్నగారు స్వయంగా అక్కడి గ్రామంలో జరుగుతున్న అన్యాయాలను వెంకటరావుగారికి తెలిపారు. “బెజవాడలో కలెక్టర్ల కౌన్సిల్ను జరుగుతుంది. అక్కడ ఆ విషయం చెబుతాను” అని వెంకట్రావుగారు వారికి సమాధానం చెప్పారు. ఆ తరువాత కలెక్టరును కలుసుకొంటే “వెంకటరావుగారు ఆ విషయం మాకు చెప్పలేదని” చెప్పారు. ఈనాం గ్రామాలన్నీ ఎప్పటికీగా చేయాలని Andhra Provincial Congress Committee తీర్మానించింది. Made అనో, confirmed అనో వర్గించినవికాకుండా తక్కిన ఈనాం గ్రామాలలోవున్న రైతులను పెళ్ళగొట్టాలని ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానించలేదు. ఈనాం గ్రామాలను రాజాలకుగాని, మరీ ఎవ్వరికిగాని ఇచ్చినప్పుడు శిష్టు వనూలు చేసుకొనే అధికారం చూత్రమే వారికి ఉంది. భూములనుండి రైతులను పెళ్ళ గొట్టి వారి భూములు స్వాధీనం చేసుకొనే అధికారం లేదు. ఇప్పుడు ఆ భూములను ఇనాంధార్లకు వట్టాలు ఇచ్చి, రైతులకు భూమి లేకుండా చేయడం న్యాయంకాదు. ఇనాం సమస్య అనేది కేవలం మేలువరానికి సంబంధించినది. కుడివరం వున్నదని వ్రాసి యిచ్చినప్పటికీ లెక్క తీదని 1956 లో పాస్ చేశారు. చట్టం చేసి సంవత్సరమైనా ఇంతవరకు ఎన్ని గ్రామాలను ఎప్పటికీ చేశారు? మిగతావి ఎందుకు చేయటం లేదు?

*శ్రీ కె. వెంకటరావు : శంకరయ్యగారు ఎందుకు ఇంత బాధ పడుతున్నారో తెలియటం లేదు. గవర్నమెంటు వారు ఎప్పుడూ inam villages list publish చేయరు. చేసే అధికారం వారికి లేదు. ఫలానాదీ ఈనాం గ్రామముని తాననం చేస్తారు. అది ఈనాం గ్రామం అవునా, కాదా అని రైతులు, జమీందార్లు, ఇనాందార్లు తెలుసుకొనే విషయం. ఏవో చేయకుండా మరీ ఏవో చేస్తున్నట్లు implications పెట్టటం వల్ల ప్రయోజనం వుండదు. ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ ఏ తీర్మానం పాస్ చేసినది నాకు తెలుసు. చిరకాలం నేను సెక్రటరీగా పనిచేశాను. ఇటు వంటి విషయాలు నేనే వ్రాసేవాడిని. ఆంధ్ర కాంగ్రెస్ కమిటీ ఇంతవరకు చెప్పిన ప్రతి విషయాన్నీ ఇంతవరకు తెచ్చిన బిల్లుల ద్వారా అమలు చేశావని చెబుతున్నాను. ఏదీ చేశానో ఏదీ చేయలేదో చెప్పవలసింది ఈ ప్రక్కన కూర్చుని వున్న కాంగ్రెస్ సభ్యులు. కానీ, opposition లోని వార్తన శంకరయ్యగారు కాంగ్రెస్ కమిటీ చేసిన తీర్మానం గురించి బాధ పడ వక్కరలేదు. ఇంకా ఎక్కువ చేయమని చెప్పవచ్చు. నేను ఎప్పుడోళ్ళు చెప్పినా చెల్లాయిపాలెం జడ్జిమెంటు శంకరయ్య గారు తీసుకురాలేదు. వారు ఇప్పటికైనా జడ్జిమెంటు తీస్తే, గవర్నమెంటు తప్ప వేరే amendment తీసుకువస్తానని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

Mr. Speaker : Any inam village of which land revenue alone has been granted or both varams are granted, made, confirmed or recognised by the British Government.

Whether made, confirmed or recognised by the British Government or not, whether the inamdar owns kudivaram or melvaram or not, all inam villages will become estates as per this amendment if I have understood correctly.

*శ్రీ కె. పెంకటరావు : ఇంతవరకు వున్న scheme of legislation ప్రకారం మేము ఇచ్చిన definition వల్ల కాని, చేసిన చట్టంలో కాని లోటు వుంటే, అన్యాయం జరిగితే నేను amendment తీసుకురావటానికి ఏ విధమైన అభ్యంతరము లేదు. ఇంతకంటే ఏమీ నేను చెప్పలేను. "Inam village may be confirmed or recognised by British Government" అనే మాటలు ఉపయోగించటానికి కారణంవుంది. 1860 సంవత్సరంలో ఇనాము గ్రామాలకు గ్రాంటు ఇవ్వటం జరిగింది. అప్పుడు ఏవిధమైన అధికారములేనివారు కూడా, ఇనాం గ్రామాలను ఇవ్వటము మొదలు పెట్టారు. దీనిని check చేయటానికి ఇనాం కమిషన్ ను 1860 లో appoint చేసి, "ఇంతవరకు ఉన్నవారికి ఏ ఏ హక్కులు ఉన్నాయో మాకు చూపించాలని, అట్లుచేస్తే వారికి మేము పట్టాలు ఇస్తామని" వారికి చెప్పారు. దాని ప్రకారము ఎవరికీ ఉన్న హక్కులు వారు చూపించారు. చూచిన దానిలో ఒక list తయారు చేశారు. "ఫలానా గ్రామంలో ఈ రకమైన పట్టాలు 1860 వరకు ఇవ్వబడ్డవని చెప్పారు. దానిని మేము ఒప్పుకొన్నాము. ఒప్పుకోవటమేకాక confirm చేస్తున్నాము" అని కూడా చెప్పారు. 1860 లో పారబాటున చేరిన గ్రామాలను కూడా మళ్ళీ ధరభాస్తు పెట్టుకొంటే బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూవారు "as a inam village" అని recognise చేశారు.

ఇనాం అనేదానిని ఎప్పుడైనా దానం ఇచ్చారా లేదా అనేది ఇప్పుడున్న ప్రశ్న. కొందరు ఉట్టి అగ్రహారాలు ఇచ్చారు. సర్వదుంపాథా అగ్రహారాలు ఇచ్చారు. తాంబూలం ఇచ్చినందుకు ఇచ్చారు. రాత్రి భోజనం పెట్టినందుకు ఇచ్చారు. ఒకాయన గడ్డి పచ్చడిచేసి సుహారాకావారికి రాత్రి అతిరుచిగా భోజనం పెట్టినందుకు గరికివలస అనే గ్రామం ఇచ్చారు. ఆ విధంగా అనేక రకాలుగా ఇచ్చారు. అయితే వీటన్నింటికీ ఒకే test ఉన్నది. దానం ఇవ్వటప్పుడు అయినకు వెళ్ళు వసూలు చేసుకునే హక్కు ఇచ్చారా, లేక పాలించున్నకొని పండించుకొనే హక్కు ఇచ్చారా అనే విషయంపైద ఈ రకదా అంతా వచ్చింది. వస్తు వసూలు చేసుకొనే హక్కు ఇచ్చారని చెప్పిన ఇవాములను ఎవ్వేట్లుగా 1908 లోనే పరిగణించడం జరిగింది. వస్తు వసూలు చేసుకొనే హక్కు కూడ ఇచ్చినట్లయితే గైరు ఒక ఏడాది ఇస్తున్న ఇవాందారుకు చెల్లించినట్లయితే ఇవాందారుకు ఉన్న భూములు కూడా ఎవ్వేట్లు అవుతాయని 1936 లో చెప్పారు.

తరువాత వచ్చిన తగాదాలు ఈ రెండు విషయాలను గురించికాదు. కొన్ని గ్రామాలను ఇనాం గ్రామాలని అన్నారు. మరీ కొన్నిటిని ఇనాం వట్టా ఇచ్చిన గ్రామాలని అన్నారు. ఒక గ్రామంలో 500 ఎకరాలు ఉన్నట్లయితే, 490 ఎకరాలు ఒకరికిచ్చి, 10 ఎకరాలు ఇంకొకరికి వట్టా ఇస్తే అది 'whole inam' కాదు అని జడ్జిమెంటు చెప్పారు. అంతేకాక ఆ గ్రామంలో పుంతులు, పోరంబోకులు ఉన్నాయి. అది ఎవరికి వట్టా ఇవ్వలేదు కనుక అది 'whole inam village' కాదు అన్నారు. తరువాత సేను 500 ఎకరాలు ఇచ్చిన మాట నిజమే, కాని మేము లిస్టులోనికి తీసుకొనేనాటికి ఆయన ఇంకొకరికి 200 ఎకరాలు దానం ఇచ్చారు. ఇవి రెండు వట్టాలు క్రింద గవర్నమెంటువారు అప్పుడే విడదీశారు కనుక అది 'whole inam village' కాదు అన్నారు కొందరు. ఇటువంటి అడ్డంకులను హైగింఛడానికి 1945 లో అడ్వయిజరీ ప్రభుత్వం ఈ శాసనానికి ఒక సవరణను చేశారు. దాని ప్రకారంగా ఒక గ్రామంలో ఇనాం గ్రామం అని చెప్పినప్పుడు తరువాత దానిలో ఎన్ని వట్టాలు ఉన్నప్పటికీ, ఎన్ని భాగాలు చేసుకొన్నప్పటికీ దానిలో ఒకభాగం ఇంకొకరికి దానం చేసినప్పటికీ అది ఎన్నేటూ అవుతుందని అన్నారు. అయితే ఆ సవరణ చట్టంలో ఇచ్చిన డిఫినిషన్ సరిపోదు అని కోర్టులు అన్నాయి. ఆ సవరణ చట్టంలో 'village' అని ఉన్నదీ కనుక a hamlet cannot be a village ఖండికలుగాని, మజరాలుగాని ఇనాం గ్రామాలుకాదని మరల ఇంకొక తగువు లేవదీశారు. అందువల్ల వదిలివేళ్ళ తరువాత 1956లో ఒక శాసనం చేయవలసి వచ్చింది. దాని ప్రకారంగా ఖండికలుగాని, మజరాలుగాని ఎన్నేటూ అవుతాయని శాసనం చెప్పింది. అయితే ఇందుకు సంబంధించిన క్లాజులో 'such village' అని ఉన్నది. ఈ మాటలలోని 'such' అంటే ryotwari village కాదని, inam village అవుతుందని ఈ మధ్యన ఒక comment వచ్చినది. అయితే దీనిని కూడా సర్దుబాటు చేయడానికిగాను "such" కి బదులు any village granted in inam అని సవరణ పెట్టాము. దీనిలోని 4 వ క్లాజులో కూడా same effect వచ్చేటట్లుగా ఒక సవరణ ప్రభుత్వం తరఫున ప్రతిపాదించినట్లున్నాము. మా దృష్టిలోనికి వచ్చినంతవరకు ఏవిధమైనటువంటి కష్టము లేకుండా చేయదలచు కున్నాము. ఎప్పుడైనాసరే ఇనాం అనేశబ్దం యొక్క నిర్వచనం క్రింద వట్టా ఇవ్వబడినట్లు ఋజువు ఉన్నట్లయితే అవన్నీ ఎన్నేటూ అయి ఆ ఇనాంలన్నీ రద్దు అయిపోతాయి.

మద్రాసు రాష్ట్రంలో రైల్వారీ నెటివ్ మెంటు జరిగింది. రైల్వారీ గ్రామాలుగా నెటివ్ చేయబడినవాటిలో ఎవరైతే తన భూమిని ఎవరికైనా "దీనిని నీకు దానం క్రింద ఇవ్వను" అన్నట్లయితే అది ఎన్నేటూకాదు. అయితే అట్టి భూములను కూడా ఇనాం రద్దు చట్టంలో చేరిస్తే బాగుంటుందేమోనన్న భావం కొందరికున్నమాట నిజమే. కాని రైల్వారీ గ్రామాలను ఎప్పుడు కూడా ఇనాం గ్రామాలుగా భావించడం జరుగలేదు. వాటిని ఇనాం ఎన్నేటూ క్రింద తీసుకొని రావడానికి ఏలారేదని ఇదివరకటినుంచీ ఉన్న అభ్యుపాయం అయితే ఎప్పుడైనా వచ్చేత్రో ఇనాం గ్రామమని చెప్పినవాటికి ఎట్టి అభ్యంతరాలు లేవనినా, వాటిని అధిగమించడానికిగాను

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

తగినటువంటి సవరణ బిల్లులను తీసుకొని వస్తామని హామీ ఇస్తున్నప్పటికీ దీనిమీద ఇంకా చర్చచేయడం న్యాయమైనటువంటి విషయంకాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇదీవరలో శ్రీ సుందరయ్య గారు బిల్లులోని 'wording' ను గురించి తెలిపిన అభిప్రాయం సరిగానే ఉన్నది.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : ఇదీవరలో 1956 లోను, 1957 ఏప్రిల్ లోను ఈ విషయానికి సంబంధించిన బిల్లులను చర్చిస్తున్న సందర్భంలో శ్రీ కళా పెంకటరావుగారు ఇటువంటి హామీలనే ఇచ్చారు.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : ఇనాం గ్రామం ఎక్కడ ఉన్నా దానిని ఎన్నేటూ అనే డిఫినిషన్ క్లిందకు తీసుకొని వస్తానని నేను అప్పుడు చెప్పాను. ఇప్పుడూ చెబుతున్నాను. ఏడాదిగా ఈ ప్రభుత్వం ఏమిచేస్తున్నదో అని బల్లగుద్దీ చెప్పినటువంటి శంకరయ్యగారు, ఈ ఏడాదికొలంలో ఆ చెల్లాయపాతెం జడ్జిమెంటు నాదగ్గరకు వట్టుకొని రాలేక పోయినందుకు కారణం ఏమిటని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : చెల్లాయపాతెం గురించి ఇదీవరకే చెప్పాము. లచ్చన్నగారు, ఆ గ్రామంలోని రైతులు స్వయంగావచ్చి పెంకటరావుగారికి చెప్పారు.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : ఈ శాసనసభలో పూర్తి అధికారంతో నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇది తుదకు అబద్ధం. నా దగ్గరకు ఆయన జడ్జిమెంటు తీసుకొనిరాలేదు. తీసుకొని రాలేదు, తీసుకొనిరాలేదు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : ఆ గ్రామంలోని రైతులువచ్చి స్వయంగా చెప్పారు. 800 ఎకరాలు ఒక గ్రామంలో ఉంటే 790 ఎకరాలు ఒక గ్రామం ఇచ్చారు. 10 ఎకరాలు ఇంకొక గ్రామం ఇచ్చారు. అందువల్ల ఆ గ్రామం ఇనాం ఎన్నేటూ కొదవ్నారు. ఆ గ్రామం ఇనాం గ్రామమని గవర్నమెంటువారి రీజిస్ట్రరులో ఉన్నది. ఇనాం గ్రామాలని ఉప్పువాటినన్నిటినీ రద్దుచేస్తామని చెప్పినప్పటికీ, చెల్లాయపాతెం, పిడుగుపాడువంటి ఎన్నో గ్రామాలను ఎన్నేటూలుగా పరిగణించడం జరగలేదు.

(గ్రామముల జాబితా అనుబంధముగా ఇయ్యబడినది).

List of Inam Villages which would become 'Estates' under the Estates Land (Andhra Amendment) Act, 1956 in Nellore District.

Name of the Inam villages	Name of the taluk	Remarks
1	2	3
Mathakamudi ..	.. Sullurpet	Suit pending in District Magistrate Court, Gudur in respect of proceeding under Act XXX of 1947.
Chiruvellakandirga ..	.. Atmakur	Declared by Civil Court as not estates.
Thopugunta ..	.. "	} Declared by Civil Court as not estates.
Gurugupad ..	.. Kanigiri	
Viswanathapuram ..	.. "	
Nimmamaheswarapuram ..	.. "	
Paletipadu Gadepallivari ..	.. Kandukur	} Declared by Civil Court as not estates.
Kandirga ..	.. "	
Kondapi Gadiyaramvari Kandirga ..	.. "	
Vellatur Kalidasuvari Kandirga ..	.. "	
Singarayakonda ..	.. "	
Edlurupad ..	.. Kandukur	} Declared as not estate by Civil Court. Appeal filed by Government is pending in the High Court.
Ven ampeta ..	.. "	
(A) China Kandlagunta Mamidala vari kandirga. ..	.. "	
	.. "	
Chennur ..	.. Kovur	} Declared as not estate by the High Court.
Anantha bhotlavari kandirga ..	.. "	
Jangalakandirga ..	.. "	
Ulavapalla ..	.. "	
Chellayapalem ..	.. "	
Kalambotla kandirga ..	.. "	} Declared by Civil Court as not estates.
Padugupad ..	.. "	
Pothireddipalem ..	.. "	
Gotlapalem ..	.. "	
Velupodu ..	.. "	
Velicherla ..	.. "	} Appeal filed by Govt. is pending in High Court.
Kaminenipalem ..	.. "	
(A) Thiruveedhipad ..	..	Declared as not estates by Civil Court. Already taken over but Govt. have appealed.

The Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 (as reported by the Select Committee).

Name of the Inam village		Name the taluk	Remarks
1		2	3
Kudithipalli	..	.. Nellore	Suit pending in Addl. District and Sessions Judge Court, Nellore.
Mattempad	..	.. "	Declared by Civil Court as not estate.
Kandlapad	..	.. "	do
Kakitalpur	..	.. "	Appeal filed by Government pending in High Court.

APPENDIX II

List of Post 1986 Inam Villages in Nellore District.

APPENDIX III

Pokkandala	..	.. Rapur	Declared as an Inam estate landholder has filed a writ in the High Court. Hence not taken over.
Sreerangarajupuram	..	.. Kovur	Declared as an Inam estate and notified under section 1 (4) of the A. Act 1948. Tribunal remanded the case for retrial. The case is now pending before the A.S.O. Nellore.
Gangavaram	..	.. Kovur	High Court quashed the order of the tribunal and ordered for re-enquiry. It is now pending before the Estates Abolition Tribunal, Nellore i.e. District Judge.

SECTION I—Kandriga.

Name of the taluk	Name of Kandriga	Extent	Name of the village to which it is attached	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Gudur	.. Grisatrulavari kandriga	.. 243.0	Vindur ..	..
	Kandriga ..	.. 248.0	Chennur..	..
	Boddulapalli Kandriga	.. 618.10	Odur ..	..
	Guthavari Kathavaripalem }	.. 2824. 0	Kadivedu ..	..
	Mallavavapuri kandriga }			
	Garbha kandrigas ..	.. 116. 0	Budavam	} .. There are no villages for these Kandrigas
	Garbha kandrigas	.. 446. 0	Ticcavaram	
	do	.. 192. 0	Kapulur..	
	do	.. 55. 0	Rudravaram	
	do	.. 562. 0	Gudali ..	
	do	.. 868. 0	Kota	
	Kandriga ..	150. 0	Eswaravalli	..
	Boyyavari kandriga	845- 0	Yellasri	..
	Basavamma kandriga	.. 112.95	Vakad ..	..
Udayagiri	.. Maseed kandriga ..	.. 324.10	Appasamudram	..
	Churukulavari kandriga	.. 245.74	Gundemadakala	..
	Ali Hussain Sahib kandriga	.. 78.20	Udayagiri	..
	Mangamambapuram kandriga	.. 657.21	Duttalore	..
	Ayyanapalli Agraharam	.. 162.00	Nandipad	..
Nellore	.. Rangacharluvari kandriga	.. 102.98	Bramhadevam	..
	Krishnamacharlu kandriga	.. 70.94		
	Jangla Kandriga ..	.. 284.20		
	Machavaram Kandriga	.. 51.24	Pidathapolur	..
	Duttepadi Kandriga ..	.. 187.09		
	Nalivam kandriga ..	.. 249.27		
	Battaramvari kandriga	.. 189.74		
	Kuchivari kandriga ..	.. 18.52		
	Mangalam kandriga ..	.. 111.10	Paynampuram	..
	Kuchivari kandriga ..	.. 46.40		
	Gampalapalem kandriga	.. 216.61		
	Kurakata kandriga ..	.. 218.08		
	Akkacheruvu kandriga	.. 28.52		
	Kuchivari kandriga ..	.. 16.14	Varakampudi	..
	Ponkalagunta kandriga	.. 11.78		
	Gurramavari kandriga	.. 91.69		
	Govindavari kandriga	.. 271.66	Krishnapatam	..
	Chedulavaram kandriga	.. 189.71		
	Bodusalavari kandriga	.. 386.60		
	Sangamavari kandriga	.. 161.42		
	Vadamvari kandriga ..	.. 106.18	Vallur ..	..
	Vattaramvari kandriga	.. 52.79		
	Batturivari kandriga ..	.. 128.64		
	Anantahcharla kandriga	.. 65.01		
	Gangulapalli kandriga	.. 145.07	Epuri II	..
	Ramadoss kandriga ..	.. 225.27	Survepalli	..
	Durbhalamitta kandriga	.. 71.10		
	Baluvari kandriga ..	.. 396.00	Amancherla	..
	Apparalavari kandriga	.. 715.00		
	Koduru kandriga ..	.. 218.09		
	Battaramvari kandriga	.. 57.86	Kodur II	
	Nukudugunta kandriga	.. 125.45		
	Ravasamvari kandriga	.. 45.68		

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

SECTION I—Kandriga.

Name of the taluk	Name of the hamlet	Extent	Name of the village to which it is attached.	Remarks
1	2	3	4	5
	Vennelagantivari kandriga	.. 5.70	Kodur II	
	Paturivari kandriga ..	.. 66.84		
	Nellumitta kandriga ..	.. 92.92		
	Swamigari kandriga ..	.. 91.75		
	Tellekurthi kandriga ..	.. 65.97		
	Talapati Dibba kandriga	.. 95.93		
	Modalari kandriga ..	.. 169.89		
	Pandoruvu kandriga ..	.. 174.54		
	Modalavari Inam ..	.. 142.07		
	Varikondavari kandriga	.. 32.61	Vavikonda	..
	Rangachariu kandriga	.. 58.13	Kodur ..	..
	Kalavandla kandriga ..	.. 410.70	Gangapatnam	..
	Budurivari kandriga	.. 41.87	Indukurept II	
	Kavecherlavari kandriga	.. 16.02		
	Palurivari kandriga ..	.. 236.79		..
	Pusalavari kandriga ..	.. 231.49		
	Durbhalavari kandriga	.. 162.41	Lebur Bit. II	..
	Bellamvari kandriga ..	.. 18.38		
	Urimindivari kandriga	.. 88.87	Somarajupalli	..
	Josulavari kandriga ..	.. 121.42		
	Bhaskavavari kandriga	..		
	Sundragivivari kandriga	..	Zakkepalu Gudur	..
	Ananthabotivari kandriga	237.00		..
	Jodagolavari kandriga	812.00		..
	Srirangarajupuram ..	.. 12228.00	Kesavaram	..
	Chintalagarivari kandriga	..	Bogole ..	..
	Akkarajuvari kandriga	.. 1777.00		
	Kamashitayi kandriga	.. 828.54	Padalakur	..
	Narasimha kandriga ..	.. 582.88	Kanuparthi	..
	Nuthakivari kandriga	.. 793.03	Yehur ..	..
	Acres.	.. 21870.78		

SECTION. II

Kovur ..	Racherlapad	.. 1127.00	Talamanchi.
Kavali ..	Lingaraju Agraharam	..	
	Gopannapalem	2992.00	Jaladandki
	Darsi Agraharam	1618.00	Annaram
	Bramhanakraka Agraharam	.. 4076.00	Bram
	Koppalavaripalem	.. 58.00	bankraka.
		9796.00	

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ఈ గ్రామాలు వారి నియోజక వర్గంలోనివేనా?

శ్రీ బి. శంకరయ్య : నా నియోజక వర్గంలోవనికాదు. ఒక్కొక్క తాలూకానుతీసుకొని ఇనాంగ్రామాల, ఖండీకల పేర్లు చెబుతున్నాను. ఈ లిస్టు గవర్నమెంటు తయారు చేసినది.

Mr. Speaker : Pass it on to me, and I shall pass it to the Revenue Minister.

శ్రీ బసవ మానయ్య : On a point of order, Sir, మనగౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ప్రభుత్వం, అంతా “నీవు”, “నేను”, “మీరు” అనే శబ్దాలు వాడుతూ “వెంకటరావు” అని—ఈ విధంగా మాట్లాడటం జరుగుతున్నది. దయచేసి “గౌరవనీయ మంత్రిగారు” “అధ్యక్షులవారు” అని అంటే బాగుంటుందని ప్రార్థన.

మిస్టర్ స్పీకర్ : సరే.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : ఇప్పుడు చదివినవన్నీ తాలూకావారీగా నెల్లూరు జిల్లాలో గవర్నమెంటు రిజిష్టరులో ఉన్న ప్రకారం ఇనాం గ్రామాలని పిలువబడు తున్నవి. కాన్ని రైల్వారి గ్రామాలకు అనుబంధంగావుండే ఇనాం ఖండీకలు, ఇనాం శివార్లు, కాన్ని, అందువల్ల ఇనాం గ్రామాలని, ప్రభుత్వ రిజిష్టరులో ఉండేవాటినిన్నటిని ఎప్పట్నుగా చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశమైతే ఇదివరకు కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం ఎప్పట్ను కాకుండా పోయిన వాటిని ఎప్పట్నుగా మార్చుటకు చర్యలు తీసుకోరా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : గవర్నమెంటు ఉద్దేశం చెప్పారు. “Made, granted or confirmed” తప్ప తక్కిన ఇనాం గ్రామాలకు ఇది (history of legislation from 1908 to 1957) వర్తించదని అన్నారు. మిగిలిన వాటి విషయంలో మీరు చేయించుకోవాలి.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : వారు అట్లా చెప్పటంలేదు. ఇనాం గ్రామాలు అన్నింటికీ వర్తించుండే అని చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : లేదని చెప్పారే.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : ఇనాం గ్రామాలని ఈ రోజున గవర్నమెంటు లిస్టులో ఉన్నవి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : రిజిష్టరు లో ఉంటే పనికిరాదు. “Made, granted or confirmed” అని ఋజువునటువంటి వాటికే.....

శ్రీ బి. శంకరయ్య : అందువల్ల గవర్నమెంటు రిజిష్టరులో ఉన్న ఇనాం గ్రామాలు అన్నింటినీ ఎప్పట్ను చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇంకాక విషయం గవర్నమెంటు ఈ చట్టంచేసి ఫలాని గ్రామాలు వస్తాయని చెప్పడమిగాని వాటినిన్నటిని ఎప్పట్నుగాచేసి అధికారుల రేదని చెప్పారు. ఫలాని, ఫలాని ఎప్పట్ను గవర్నమెంటు వాటికే

చేస్తుంది. ఆ విధంగా ఇదీవరకు నోటిఫై చేశారు. చట్టములో కూడ ప్రావిజన్ ఉన్నది. ఇదీవరకు 1948 జమిందారీ రద్దు చట్టములో కూడ గవర్నమెంటు నోటిఫై చేసినప్పటినుంచి ఫలాని, ఫలాని జమీన్లు రద్దుచేస్తామని చెప్పారు. 1904 లో ఇంపార్టబుల్ ఎస్టేట్సు ల్యాండ్ ఆక్టు చేసినప్పుడు ఫలాని, ఫలాని జమిందార్లు—అని ఒక లిస్టు ఇచ్చారు. అందువల్ల ఇదీ జమీన్ కదన ఎవరూ డిస్పూబ్లే చేయటానికి వీలు లేకపోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: కాబట్టి గవర్నమెంటుకు అధికారం లేదనేది ఏమీలేదు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య: అందుచేత గవర్నమెంటుకు అధికారం ఉన్నది. ఫలాని గ్రామానికి వర్తింపజేస్తున్నా—అని ఆ గ్రామాల లిస్టు ఇందులో జరచేయాలని కోరుతున్నాం. ఈ లిస్టు జరచేసిన యడల, ఇనాం గ్రామాలలో “మాడి ఎస్టేటుకారు, రైతును లొంగించాలి” అని ఎవరూ కోర్కుకు పోకుండా డింటారని మేము నెలెక్టు కమిటీలో చెప్పాము. ఆ విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాం. ఇవన్నీ 1945 సవరణవల్ల ఇనాములుగా కవర్ అయినట్లు పెంకులరావుగారు నెలవిచ్చారు. 1945 సం॥ లో సవరణ ఈ విధంగాచేశారు—ఒక గ్రామంలో పోరంబోకో, పైనర్ ఇనామో ఉంటే, అది major grant ఇచ్చేముందు, ఇవ్వాలని చెప్పారు. ముందు ఇవ్వవలెనన్నారు కాబట్టి, ముందు ఇచ్చారా, వెనక ఇచ్చారా,— అనే ఋజువు భారం రైతుమీద ఉన్నదన్నారు. 1802 లో ఇనాం కమీషను వీటిని నిర్ణయించినది. అంతకుముందు ఎప్పుడో ఇనాం ఇచ్చినప్పుడు, ఈ 10 ఎకరాలు దానికి ముందే ఇచ్చి ఉన్నాననే రికార్డు రైతులు సంపాదించుకోలేక పోయారు. సంపాదించుకొనే అవకాశం కూడలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—35లో కూడా “made, granted or confirmed” అని వున్నది. అందువల్ల దీనిలో కొరతని రాలేదు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య:—అందువల్లనే 1954 లో ప్రకాశం ప్రభుత్వంలో నిశ్చనాథంగారు అలోచించి “substantial portion of a village” అని పెడితే గ్రామాలలో ఉండే ముఖ్యమైన గ్రాంట్లు అన్నీ (4 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు—చాకిరి ఇనాములు తప్ప) ఎస్టేట్సు అగుటకు, రైతుల హక్కులు నిలబెట్టుటకు అవకాశం కలుగుతుందని అబిల్లు తయారు చేశారు. గవర్నరుగారు దానినే అక్షిపెచ్చు చేశారు. ప్రసిడెంటుగారు చట్టం చేశారు. మళ్ళీ అది వెలెన్టు కమిటీకి వచ్చినప్పుడు—substantial portion కాదు, చాకిరి ఇనాములు తప్ప మిగిలిన గ్రాంట్లు అన్నీ చేయాలంటే, చిన్న చిన్న గ్రాంట్లు పైనర్ ఇనాములు మినహాయించి మేజరు గ్రాంట్లు అన్నీ చేయాలని నెలెక్టు కమిటీ హాన్ చేసింది. దానికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకొనలేదు. “Hamlets, kandrigas in an inam village” అని శ్రీ పెంకులరావు గారు సవరణ తీసుకు వచ్చి నందువల్ల ఎటువంటి అన్యాయ వరేన్టీ ఏర్పడిందో యిందొక ఒక ఉదాహరణ చెప్పాను. నడుగునాడు అనే గ్రామంలో, పెయ్యి ఎకరాలు గ్రాంట్లు ఇనాంకారు, ఎస్టేటు కారు, రైతులను లొంగించిన వచ్చువని, 70 ఎకరాలు వ్యత్రనాధి కర్షణిక అని వేరు పెట్టించారు.

కాబట్టి దానికి వర్తించదని చెబితే, వారు చెప్పినట్లుంటే చట్టం ఎంత వికృతంగా తయారై, రైతులకు ఉపయోగ పడకుండా, రైతులను భూములనుంచి తొలగించ దానికి ఏ విధంగా దారి తీస్తుందో ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. అందువల్ల ఇప్పుడు ఫలానా ఎస్టేటుని వారు define చేసిన చోట ఈ లిస్టును కూడా చేర్చుటకు కష్టమేమిటి? ఆంధ్రలోని 11 డివిజన్లలో ఉండే ఇనాం గ్రామాల లిస్టు ఇప్పుడు చేరిస్తే మళ్ళీ కోర్టుకు పోవలసిన అవసరం ఏమి వుంటుంది? పీటికి మళ్ళీ యింకాక చట్టం లేసుకు రావలసిన అవసరం ఏమి వుంటుంది? ఆ గ్రామాల లిస్టు అంతా గవర్నమెంటు దగ్గర ఉన్నది. వాటిని ఇనాం గ్రామాలని వ్యవహరిస్తున్నారు. క్విట్ రెంటు వసూలు చేస్తున్నారు. అటువంటప్పుడు, ఈ గ్రామాల లిస్టు కూడా యిప్పుడు చేర్చడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమి నష్టము వుంది? ఇదవరకు ఎస్టేటు ఎకాలిజన్ ఆక్టు 1904 లో జమీన్దార్లకు లిస్టు ఇచ్చారు. మళ్ళీ కోర్టుకు పోకుండా “మా జమీన్దార్లకు వర్తించదని” “మా పెంకులగిరికి వర్తించదని” చెప్పే అవకాశం లేకుండా ఒక్కసారిగా జమీన్దార్లు, గవర్నమెంటు ఏ రోజున నోటిఫైచేస్తే, ఆ రోజున తీసుకొనుటకు అవకాశం కలిగింది. కాబట్టి యిప్పుడు కూడా ఈ గ్రామాలకు లిస్టు ఇందులో యిస్తే కోర్టుకు పోయే అవకాశం లేకుండా వుంటుంది. ఇప్పుడు లిస్టు యివ్వనిచో అక్కడే రైతులను భూములనుంచి తొలగించే అవకాశం ఉంటుంది. దున్నే వానికి భూమి యిస్తామని చెప్పుతున్నప్పుడు అటువంటి లిస్టు ఎందుకు యివ్వకూడదు? ఆ విధంగా చేయదలుచుకుంటే ప్రభుత్వం ఈ రోజుకు వాయిదాపెట్టినా, రేపు ఆ లిస్టు తెప్పించి యిందులో చేర్చి ఈ చట్టం pass చేయవచ్చును. అంతే గాని ఆసలు చేయటానికి అవకాశం లేద అని చెప్పుటం న్యాయం కాదు. దున్నేవానికి భూములు ఇస్తామని, హక్కులు యిస్తామని చెబుతూ దున్నే వారిని భూములనుంచి తొలగించే అవకాశం ఇవ్వటం న్యాయంకాదు. వారు 60 లక్షలనుండి అని చెప్పారు; 60 లక్షలు కాకుంటే 20 లక్షలు కావచ్చు. 30 లక్షలు కావచ్చు. వారందరికీ ఈ చట్టం వల్ల ఏం తాభం కలగకపోతే, భూమి లేకుండా వారంతా ఏమి చేయాలని ప్రభుత్వం కోరుతున్నది? ఇప్పుడు భూములు వదులుకు పొన్నంటే కొన్ని రోజులనుంచి అనుభవిస్తున్న రైతులు, భూములు వదులుకొని పోవుటకు సిద్ధ పడతారా? వాళ్ళను తొలగించరాదని 56లో చట్టము పెట్టారు. ఇంతవరకు ఆ విధముగా నోటిసులు ఇస్తున్నారు, తొలగించటానికి పూనుకుంటున్నారు. కోర్టులకు ఎక్కుతున్నారు. 1956 లో ప్రభుత్వం హామీ యిచ్చిందే ఇప్పుడు కూడా హామీ ఇచ్చేటట్లుగా సవరణ చేస్తే బాగుంటుందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అధ్యక్షా, ప్రాసీజరును గురించి మిమ్ములను అడుగుతాను. ఇంద్రాక శంకరయ్యగారు లిస్టు చదివారు. కొన్ని చదువుతూవుంటే మీకిచ్చారు. అదీ మంత్రి గారికి యివ్వటం కాదు. మంత్రిగారికి మామూలుగా correspondence చేసి యివ్వవచ్చు. ఈ అసెంబ్లీ పేడిక నుంచి అటువంటి గ్రామాలు ఉన్నవని చెప్పినట్లుంకొరకు అవాలి.

Mr. Speaker : I shall place it on the Table of the House.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ప్రాసీడింగులో తీకార్డు కావాలని ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మంత్రిగారు వచ్చిన తరువాత సెటిల్ చేద్దాము. వారిది కూడా విని చెప్పతాను.

*శ్రీ బసవ మానయ్య:—అధ్యక్షా, ఆంధ్రలో వుండబడే ఎస్టేట్లు, ఈనాములు, ఖండ్రీకలు hamlets మేలువరం, కుడివరం—అనే శబ్దాలు తెలంగాణాలో ఉండే వారికి చాలా కొత్త. ఇక్కడ వుండే శబ్దాలు—జాగీర్లు, మక్తాలు, పాయగాలు, ఖాల్సాలు,—యివి ఆంధ్రలో ఉన్నవారికి చాలా కొత్త శబ్దాలుగా వుంటవి. పేర్లు ఏవి అయినా తల్వలు, విధానాలు, ఒకటే అలవాటుగా వుండి వుంటాయి. తెలంగాణాకు సంబంధించిన విషయాలు కొన్ని చెప్పాలని అనుకున్నాను. పూజ్య కథా పెంకటరావు గారు ఇక్కడ వుంటే బాగుండేది.

శ్రీ డి. సంజీవయ్య:—“గౌ. సభ్యులు యితరు ముందు చెప్పినట్లుగా ‘పెంకటరావుగారు.’ అని అనకుండా “రెవిన్యూ శాఖామూర్తులు ఇక్కడ వుంటే బాగుండేది” అని అంటే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—“పూజ్య పెంకటరావుగారు” అని అన్నారు గనుక ఫరవాలేదు.

శ్రీ బసవ మానయ్య:—ఇతరు ముందు హైదరాబాదు ప్రభుత్వము టెనెన్సీ ఆక్టు ఒకటి పాస్ చేశారు. శ్రీ బి. రామకృష్ణారావుగారు చీఫ్ మినిష్టరుగా వున్నప్పుడు, యిక్కడ పూర్వం ఉండే, జాగీర్లు, ఖాల్సాలు—యివన్నీ తీసివేయబడ్డాయి.

హైదరాబాదు టెనెన్సీయాక్టు చాలా పోగ్రిసివ్ గా ఉన్నదని, ఇక్కడివారేగాక ఇతర రాష్ట్రాల వారు కూడా పొగుడుతూ ఉంటారు. జాగీర్లు, ఖాల్సాలు, పాయగా—ఇవన్నీ తీసివేయబడ్డవి. “ఇంజమామీ జాగీరాల్” అని ఒక చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. నేరీలు, ఇనాములు మొదలైనవి ఇంకా యీ తెలంగాణాలో ఉండిపోయినవి. 1955 లో “ఇంజమామీ ఇనామ్” అని ఇనామ్ ఎటాలిషన్ అని ఒక చట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు. కాని కొన్ని circulars ద్వారా ఆ చట్టము ఆవరించినది. ఈ ఎస్టేట్ల విషయంలో ఆంధ్రప్రాంతంలో ఇనాములని ఖండ్రీకలని, hamlet లని అంటూంటారు. వీటిగురించి గంటనుండి చర్చ జరుగుతున్నది ఇదే సమయంలో, తెలంగాణాలో మిగిలి ఉన్న నేరీలు మక్తాలనుకూడా సమన్వయం చేసిఉంటే బాగుండేది. 1908 వ సంవత్సరంనుండి యీనాటివరకు, మొత్తం 50 ఘనవత్సరాలుగా ఎస్టేట్లు గురించి అలోచిస్తూ చట్టాలు చేస్తూ ఉండటం మనం చూస్తున్నాము. ఇవాళ యీ స్వరూపంలో మనముందుకు యీ చిట్లు తీసుకురాబడ్డది. ఇందులో సూచించిన ఖండ్రీకలు, ఇనాముల పేర్లతోనేగాక ఇంకా అనేకమైన ఇతరపేర్లలో ఇనాముల ఎస్టేట్లు ఉన్నవి. ఇవాండార్లు ఇంకా తాళాలు పొందుతూనే ఉన్నారు. ఆ ధాములనుండి రైతులను తీసివేయటానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వం వెంటనే అరికట్టవలసి ఉన్నది. తెలంగాణాలో దొరలు యీ తేదీవరకు కూడా నేరీలను కొలుకు తీసుకొంటున్నారు. ఇటువంటి పేరీలన్నింటినికూడా ఇందులో చేర్చి, వీటన్నింటినీ సమన్వయంచేసి తీసుకువచ్చినట్లయితే తెలంగాణా రైతుల సమస్యకూడా చాలావరకు పూర్తైపోయేది. నూ నియోజకవర్గాలలో.....

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆ ఇంటిగ్రేషన్ యిప్పుడు లేదు. కనుక దానిని గురించి ఇప్పుడు మీరు వివరిస్తే తాథం లేదు. It is all irrelevant ఇది పాత ఆంధ్ర పరియాలలోని ఇనాములకు సంబంధించిన బిల్లు. ఇంటిగ్రేషన్ కృష్ణన్ ఇందులో లేదు. కాబట్టి మీరు ఇంటిగ్రేషన్ గురించి చెప్పకుండా ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని ఇనాములకు గురించి చెప్పండి. తక్కినదంతా ఇర్రెలెవెంట్ కనుక వద్దని చెబుతున్నాను.

శ్రీ బసవ మాచయ్య : ప్రభుత్వం నేను చెబుతున్నది ఒక పాలిటిగా గ్రహించి ఇక్కడ కూడా, (తెలంగాణాలో) కష్టాలు ఉన్నాయని గ్రహించి వాటిని పోగొట్టటానికి తొందరగా బిల్లు తేవాలని, ఇంటిగ్రేషన్ తొందరగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రలో ఉన్న పరిస్థితులే తెలంగాణాలో కూడా ఉన్నాయని ప్రభుత్వం గ్రహించాలి. పేద రైతులు ముఖ్యమాలలో, కేసులలో చాలా నష్టపడుతున్నారు. రాంపురం, రెడ్డిపల్లి, కాయదంపల్లి మొదలైన గ్రామాలలో 15 వందల ఎకరాల భూమిని, అక్కడి దొంగరికి నేరి అయిన దానిని, రైతులు సంకపారంగా సాగు చేసుకొంటున్నారు. అటువంటి భూమిని ఆయన అమ్మటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. అవి దస్తగర్వా అయినవి. దస్తగర్వా అంటే. శేరి హక్కు ఆరెనికి ఉండదు. ఏదో కొంతవన్ను అతడు ప్రభుత్వానికి చెల్లిస్తాడు. ఆరడు భూమి అమ్మడలచి, రైతులను వెళ్ళుకొడుతున్నాడని, ఆ భూమిని రైతులకు కొలుకు ఇవ్వటంతోదని రైతులు తహశీల్దార్లను, కలెక్టర్ ఆఫీసులోనూ తెలియజేసినప్పటికీ తాథం లేకుండా ఉంది. ఈ దస్తగర్వా విషయంలో, వారు రిప్రజెంట్ చేయటానికి ఇక్కడకు వచ్చి, ఇక్కడ పనిచేస్తున్నటువంటి అధికార్లకు తెలియజేప్పినా, ఇక్కడి వారికి దస్తగర్వా అనే శబ్దం తెలియదు. శేరి యొక్క యజమానులకు.....

శ్రీ డి. సంజీవయ్య : అధ్యక్షులు ఇర్రెలెవెంట్ అని చెప్పినప్పటికీ, సభ్యులు తెలంగాణాలోని శేరిలను గురించి చెబుతున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : తెలంగాణాయొక్క సరిస్థితులుగురించి, వాటి తబీళ్ళు గురించి సభ్యులు చెప్పనక్కరలేదు. తెలంగాణాలో కూడా కష్టాలు ఉన్నాయి అని చెప్పండి; చాలు. ముందే తెలంగాణాలో ఒక చట్టము ఉన్నది. ఈ చట్టాలను ఇంటిగ్రేట్ చేయాలి. ఇది రిఫర్స్ జరుగుతుంది. ముందు మీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించిన బిల్లు కానివ్వండి. తెలంగాణాలో ఇదీవరకు ఒక చట్టం చేసుకొన్నారు. అవీ, ఇవీ కలిపి చేసుకోవాలి. అదంతా పెద్ద ప్రశ్న.

శ్రీ బసవ మాచయ్య : తెలంగాణాలో ఉన్న విషయాలను ప్రభుత్వం తొందరగా గ్రహించి, సమన్వయంచేసే సమస్య ఇప్పుడు మనముందు లేకపోయినా, వెంటనే బిల్లు తేవలసిన కారణములు చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు మీరు కారణములు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. మీరు చెప్పిన దాంతో అందరము ఏకిధవిస్తున్నాము. ఏదైనా త్వరలో ఇంటిగ్రేషన్ కావాలి లేకుంటే చిక్కులు ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో కూడా రైతులు తాదలు పడుతున్నారు. ఏటిని

అందరం అంగీకరిస్తున్నాము. కాబట్టి, ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని ఇనాముల గురించి మీకేమైనా అధి పాయాలుంటే చెప్పండి.

శ్రీ ఒకవ నూనయ్య : పూర్వీక అధ్యక్షా, “తెలంగాణాలోని ఇనాములు, శేరిలు మొదలైన వాటిని ప్రభుత్వ ఉద్దేశము అని, అందుకు తొందరలోనే చర్యలు తీసుకొంటారు అని” మామీ ఇస్తున్నారు కనుక నేను విరమించుకొంటున్నాను.

*శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (నందికొట్కూరు-జనరల్) : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుపైన మంత్రిగారు వివరించిన వివరాలు విన్న తర్వాత, కాన్సి కాత్ సందేహాలు ఉత్పన్నం అయినవి. ఆ సందేహాలు నివృత్తి చేసుకోవటంకోసం ఇప్పుడు నేను మాట్లాడవలసి వచ్చింది. 1948 లో ఎస్టేట్సు ఎపాలిషన్ యాక్టు పాస్ చేసిన తర్వాత, ఆ యాక్టు క్రింద బేచెస్, బేచెస్ గా ప్రభుత్వం ఒకరినొకరి ఎస్టేటులని, ఇనాము ఎస్టేటులని కాన్సి గ్రామాలను తీసుకొంటువచ్చింది. జి. ఒ. నంబరు 2302, రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు, రేడి 1-9-51 లో ‘టేక్స్ ఓవర్ సర్వేస్ ఇనామ్ ఎస్టేట్స్’ లిస్ట్ లోని 280 లో ప్రభుత్వం ఇలా నోటిఫికేషన్ ఇచ్చింది.

“In exercise of the powers conferred by Section 1 (4) of the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act, 1948 (Madras Act XXVI of 1948), His Excellency the Governor of Madras hereby appoints the 1st day of October 1951 as the day on which the provisions of the said Act other than Sections 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 62, 67 and 68 which have already come into force, shall come into force in the Inam Estates specified in the Schedule below.”

షెడ్యూల్ లో చూపించిన ఇనాము ఎస్టేటులని వాగ్ చెప్పారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 103, విశాఖపట్నం జిల్లాలో 26, తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో 10, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 60, కృష్ణా జిల్లాలో 51, గుంటూరుజిల్లాలో 30, ఒత్తారీసుండివచ్చిన ఆదోని అలూరు తాలూకాలో 23, ఆనంతపురం జిల్లాలో 79, చిత్తూరు జిల్లాలో 191 కడపజిల్లాలో 125, కర్నూలు జిల్లాలో 54, పెల్లూర్ జిల్లాలో 167, పెరని ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 909 గ్రామాలు ఇనాము ఎస్టేటులని, వీటికి యాక్టు అనుసరిస్తుందని 1-9-51 న డిక్లర్ చేశారు. తదుపరి ఆ ఇనామ్ ఎస్టేట్సుకావని సెటిల్మెంట్ ఆఫీసరుగారు తీర్పు ఇచ్చారు. సెటిల్మెంట్ ఆఫీసర్ గారు ఇనామ్ ఎస్టేటులని చెప్పినవాటిని ట్రిబ్యునల్, కాదని అన్నారు. అది అలా వివాద స్వరూపంగా ఉంటుండగా, యాక్టు ఎస్టేట్సు డెఫినిషన్ ను ఎవర్ తార్క్ చేయాలని మనం ఖండికలు hamlets కూడా చేస్తున్నాము.

కలుతరువార ఇక మిగిలిన ఇనాములన్నీ ఈ బిల్లు ద్వారా రద్దు చేసి, ఇకపొడట ఈ ఇనాములను ఏవిధముగాను తీసుకునే చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఈ బిల్లును తీసుకుని రావడము అయింది. కానీ ఇంకను Estates కావటంతో గ్రామాలు కాన్సి ఉన్నవి. Inam

Estates అని ఒక జి.ఐ. ద్వారా పరిగణించ జేసినప్పటికినీ, అది Settlement Officer అయితేనేమి, Tribunal అయితేనేమి, ఎవరైనను ఇలాగా గ్రామాలు Estate క్రిందకురావు అని చెప్పిన గ్రామాలు కూడ కొన్ని ఉన్నవి. మా కర్నూలు జిల్లాలోనాకు తెలిసినంతవరకు కొన్ని ఉదాహరణలు అలాంటివి చెబుతున్నాను. అదోని హాలాకాలోని మంచాల, మరొక తాతాకాలోని కరివెన గ్రామములు Estates క్రిందకురావు అని నిర్ణయించారు. ఇవి Estates కావు అని చెప్పగానే, పోయినసారి ఆంధ్ర ఎసెంబ్లీలో పాస్ అయిన Minor Inams Abolition Act క్రింద ఇవి అన్ని minor inams క్రిందకు వస్తాయి గనుక మాకు శ్రీ వంతుని వచ్చేభూమికి పట్టులు ఇవ్వవలసి ఉంటుందని అక్కడ రైతులు అందరు ధరభాస్తులు పెట్టియున్నారు. ఇప్పుడు ఆ యాక్టు క్రింద కొంతవరకు ఆయా గ్రామాలలో దర్యాప్తులు సాగుతున్నవి. ఇప్పుడు గౌ|| సభ్యులు శంకరయ్యగారు చేసిన వాదములోను, వావితాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు అదీ ఏకాగ్రముచేత సైతనేమి ఒకసారి ప్రభుత్వము తన నోటిఫికేషను ద్వారా ఇలాగా గ్రామాలు Estates అని ప్రకటించిన తరువాత, మరల Tribunal గాని, Settlement Officer గాని అవి Estates కావు అని చెప్పినంత మాత్రాన అవి చెల్లకుండ పోయినాయి గనుక వాటికి ఈ యాక్టు వర్తించేట్లుగాచేసి అవి కూడ Estates క్రింద convert చేసి రైతులకు నష్టపరిహారము ఇవ్వవలెనని వారు వాదీస్తున్నారు. కాని అవి minor inam estates క్రిందకు వస్తాయి, వాటిని మేము ఇకమీదట Estates క్రిందకు చేర్చము అని నిర్ణయముగ నిర్ధారణ చేసినట్లు చెప్పినట్లైతే, అంతటితో ఆ సమస్య తీరిపోయి ఉండేదేమోనని అనుకుంటాను. అలాకాకుండ వాటిని మరల Estate క్రిందకు తీసుకుని రావటానికి ప్రయత్నిస్తాము అని చెప్పడములో, నాకు కొన్ని సందేహములు కలుగుతున్నవి. ఎందువల్లనంటే, శంకరయ్యగారు చెప్పిన గ్రామము విషయములో ఇచ్చిన Judgment చూచి అవి Estates క్రిందకు రావటానికి ఏమి ఆయితే దానికి ఒక amendment తీసుకుని వస్తానని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ఆ విధముగ తీసుకుని వచ్చేటట్లయితే, మంచాల గ్రామం, కరివెన గ్రామం కూడా Estates గా పరిగణించటానికి ఒక amendment మంత్రిగారు తీసుకుని రావలసిందేగా నేను కోరవలసి ఉంటుంది ఇకముందు భవిష్యత్తులో ఏమైనాసరి ఇలాంటి ఇలాంటి గ్రామాలు.....(Interruption).

*శ్రీ కె. వెంకటరావు: గౌ|| సభ్యుడు చెప్పింది correct కాదు. నేను చెప్పింది అదీకాదు. నేను చెప్పింది ఏమిటంటే, నేను చెప్పిన general principle కింద ఏదైనా పారభాటువుండి, దానివల్ల Estate క్రిందకురాకుండ escape అయిన గ్రామాలువుంటే, వాటికి మరల amendment తీసుకుని వస్తానని అన్నానుగాని, ఇక ప్రతియొక్క individual case లో గూడ amendments తీసుకురావలసింటే అది అసంభవమైన విషయము. ప్రభుత్వానికి అలాంటి తప్పిల్లేదు. గౌరవ సభ్యులు అయ్యపురెడ్డిగారు చెప్పిన భావమునే నేను కూడ అంగీకరిస్తాను.

శ్రీ ఎ. అయ్యప్పరెడ్డి : General principle అయినప్పటికీని
1st September 1951, లో ఇది అన్ని Inam Estates అని
ప్రభుత్వమువారు అన్నాడు. అంటే వీటికి general principles apply అవుతాయి
అనే ఉద్దేశ్యముతోనే ఇది Inam Estates అని అన్నాడు గనుక వాటిని కూడ
Estates Land Act క్రింద పరిగణించ ఎత్తినది అంటే, వాటిని గూడ
Estates Abolition క్రింద పరిగణించి రావాలనే ఉద్దేశ్యము ఉంటే, ఇప్పుడే
ఆ 919 గామీలు కూడ Estates అని చెప్పేవారు. అప్పుడు ఇనాంధార్లకు,
ఇనాంధ్రకులకు ఏవిధమైన తగాదాలు ఉండవు. వారీలో ఎప్పుడుగా ద్వేషాలు రెచ్చగొట్టుకొని
కోర్కెలు చూట్టూ లేకుండా, కష్ట నిర్వాహకులకు సుకొడుండా, వారీని అబాధమున విముక్తి
చేసివట్టే అవుతారు. కాని ఇకపొడట గూడ ఈ general principle ప్రకారము
ఇంకా తీసుకుని ఎత్తాలని అంటే, ఈ సమస్యను ప్రభుత్వము తేల్చుకుండ ఇంకను దీనిని
వాయిదా వేస్తున్నట్లు అవుతుందని విన్నునిస్తూ నేను నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ ఆర్. డి. రామకృష్ణరాజు : అధ్యక్షా, ఎప్పుడైతే మనము Estates Land Act,
1908, యొక్క Section 3 (ii) (d) ని ప్రత్యేకంగా సవరించామో అప్పుడు
ఈ సవరణ మరల Abolition Act క్రిందకు రావాలని ఉంటుంది గనుక ఆ సవరణకు ఇదే
consequential amendment అవుతుంది. కాబట్టి దానికి విశేషముగ
ఆశ్చర్యం ఉండవలసిన అవసరములేదని నా అభిప్రాయము. అయితే ఒక్క విషయము మాత్రము
మంత్రిగారు clarify చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎప్పుడైతే Section 3 (ii) (d)
సవరణ అయి, Inam Estate అనేది కూడ సవరణ అయినదో, ఈ ఖండీగలు,
శివాల్స అన్నీ కూడ Inam Estates క్రిందకు వస్తున్నవి ఏమి అయితే
Inam Estates అవుతాయో వాటికి compensation జాస్తిగ
ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఆ సలు Abolition Act యొక్క అభిప్రాయము
ఏమిటంటే, 1802 వ సం॥ కు ముందు ఉన్న ఈనామలు అన్నీ ఆ regulation
ప్రకారము Estates లో నుంచి మిగిలించబడి, వాటికి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకమైన
పట్టాలు ఇచ్చినందువల్లే అవి అన్నీ Inam Estates అయినవి. తరువాతి 1860
సం॥ లో వచ్చిన Inam Commission లో కొన్నింటికి పట్టాలు ఇవ్వబడినవి.
కాబట్టి ఈ ఇనాము పట్టాలు 1802 వ సం॥ కు ముందు ఉన్న Inams కు ఇచ్చి
ఉండవచ్చు. 1802 వ సం॥ తరువాత ఇచ్చిన ఇనాములకు గూడ పట్టాలు ఇచ్చి ఉండవచ్చు.
అవి అన్నీ Inam Estates యొక్క definition క్రిందకు వస్తున్నవి.
అయితే Abolition Act యొక్క అభిప్రాయము, నాకు తెలిసినంతవట్టుకు చూస్తే
ఏమి అయితే 1802 వ సం. కు ముందు Inam Estates అయినవో వాటికే సంపూర్ణ
పరిహారము ఇవ్వవలసినది, అటు దరిమిలా ఇచ్చిన Inams కు పట్టాలు ఇచ్చినప్పటికీని
అవి Post-Settlement Inams క్రిందకు వస్తాయి గనుక, వాటికి సంపూర్ణ
పరిహారము ఇవ్వవలసినది లేదని నా అభిప్రాయము. దీనికి కారణము ఏమిటంటే

Abolition Act క్రింద under tenures అనేది ఒక Section ఉన్నది. ఆ సెక్షను క్రింద under tenures ఉన్నప్పటికీనీ, ఏవి అయితే 1802 సం. కు ముందు ఇన్వంటరీ వాటికి మాత్రము సంపూర్ణ పరిహారముగాని, 1802 తరువాత వచ్చిన under tenures కు సంపూర్ణ పరిహారము ఇవ్వనవలసిగా చేసి ఉన్నారు. కాబట్టి Abolition Act యొక్క ఆభీప్రాయముతో Inam Estates కన్నీ కూడ 1802 సం|| కు ముందు ఏవి అయితే ఇన్వంటరీ వాటికి సంపూర్ణ పరిహారము ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. 1802 సం. కు తరువాత ఇన్వంటరీ వాటికి, అవి Inam Estates అయినప్పటికీనీ సంపూర్ణ పరిహారము ఇవ్వవలసిన ఆవశ్యకములేదు అనే ఆభీప్రాయము ఉండవచ్చు. అయితే మనముచేసే ఈ తీర్మానమువల్ల Inam Estates అనేవి Section 3 (ii) (d) లో “1802 వ సం. కు ముందు అనిగాని, పెనుక అనిగాని” నిర్ణయించలేదు. “made, confirmed or recognised” అనేది ముందు ఉండవచ్చును, లేకపోలే పెనుక ఉండవచ్చును. అలాంటప్పుడు ప్రభుత్వమువారి ఆభీప్రాయము Post-Settlement Inam Estates కు కూడ సంపూర్ణ పరిహారము ఇవ్వాలనే ఆభీప్రాయమా? అదే ఆభీప్రాయము అయితే under tenures కు ఒక విధముగాను, inam tenures కు ఇంకొక విధముగాను, పరిహారము ఇవ్వటానికి ఏమి కారణము? ఈ విషయము మంత్రిగారు వివరించవలెనని కోరుకున్నాను.

Mr. Speaker: Under tenures are more or less service tenures. అలాంటివి ఎన్ని ఉన్నవి?

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు: కాదండీ. Under tenures separate గా పెట్టటానికి కారణము ఏమిటంటే,—కార్వేటినగరం, కాళహస్తి, పెంకటగిరి ఈ మూడు Estates లో మాత్రము పూర్వము ఇచ్చిన Inams అన్నీ కూడ, అంటే Pre-Settlement Inams అన్నీ కూడ మినహాయించకుండా Estates, లోనే “part of the Estate” గా ఇచ్చారు. అవి Privy Council వరకు పోయినప్పుడు ప్రభుత్వము, “ఇవి మావి” అని వాదిస్తే, జమీందార్లు “ఇవి మీవికావు, మావి” అని వాదిస్తే, అవి Pre-Settlement అయినప్పటికీనీ, 1802 వ సం. లో జరిగిన settlement లో మినహాయించ బడలేదు గనుక, ఇటువంటి ఇనాములు అన్నీ కూడ జమీందార్లకు సంబంధించినవేగాని, వాటిలో ప్రభుత్వానికి సంబంధము లేదు గనుక వాటికి ప్రభుత్వము ప్రత్యేకంగా పట్టాలు ఇవ్వకూడదు అని Privy Council వారు తీర్పు ఇచ్చారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: అయితే ఈ మూడున్నూ special cases అనుకుంటాను.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు:—అందువల్లనే అవి under tenures అని పెట్టవలసి వచ్చింది. అప్పుడు మేము “Settlement” కు ముందు వున్న ఇనా

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

ఎప్పేట్లకు మాత్రం సంపూర్ణ పరిహారమువందువల్ల ఇవ్వాలి? ఈ మూడు ఎప్పేట్లలో ఉన్న ఇనాములు పూర్వపు ఇనాములుగా ఉన్నప్పటికీనీ, వీటినిమాత్రం మినహాయించటానికి కారణము ఏమిటి? **Inam Estates under tenures** ఒకటే, అప్పుడు అవి **Inamdars** స్వాధీనము లోనే ఉన్నవి. ఇప్పుడు కూడ **under tenures** అనేవి **Inamdars** స్వాధీనములోనే వున్నవి. వాటిలోని తవ్వములో ఏమాత్రము తేడా లేదు గనుక, యీ భేదము చేయకూడదు" అని వాదించిన తరువాతనే వీటిని **under tenures** క్రింద పెట్టారు. ఈ **under tenures** **Pre-Settlement under tenures** అని అన్నారు. అదీ న్యాయమే. ఏమి అయితే **Pre-Settlement** గావున్నవో అవి **Inam Estates** అయినా సరే **under tenures** అయినా సరే ఈరెండింటినీ ఒకే విధముగ **treat** చేయాలని అన్నారు. **under tenures** **Post-Settlement** వి అయితే వాటికి **Zamin Estates** ప్రకారముగా యివ్వవలెందని అన్నారు. ఇప్పుడు మనం చేసే తీర్మానములో **Inam Estates** అనే దానికి పూర్వావరాలు లేవు గనుక వాటికి దరిమిలా ఉన్నప్పటికీనీ గూడ సంపూర్ణముగా **compensation** రావచ్చు. అదే ప్రభుత్వము యొక్క అభీప్రాయమా? లేకపోతే ఏదైనా భేదము చూపిస్తారా? **Under tenures** కు ఒక విధముగను, **Inam Estates** కు ఇంకొక విధముగను ఎందుకు చేస్తున్నారు అనే విషయమును **clarify** చేయవలసిందేగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వానితాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, ఈ సవరణ బిల్లును మనము చాలా రోజులుగా కోరుతూ వున్నాము. ఇది ఇప్పుడు వచ్చింది. ఇందాక అయ్యపు రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ నా సవరణ అంగీకరించి నట్లయితే చాలా ప్రమాదము వస్తుందని అన్నారు. బహుశః శంకరయ్యగారి సూచనకున్నూ, నా సూచన కున్నూ ఉన్న తేడా వారు గ్రహించినట్లు లేదేమోనని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—అట్లాకాదు. గోపాలకృష్ణయ్యగారి సవరణ అంగీకరించినట్లయితే ప్రమాదాలు పోతాయనే అన్నాను.

శ్రీ వానితాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అట్లాగో! అట్లా అయితే సరే. సంతోషము. ఇదివరకు ఉన్న సాధారణముగ అగ్రహారములు అంటారు. ఈ ఇనాములు రెండు రకాలు **minor inams** అని **major inams** అని. మా జిల్లాలో వాడుకలో **minor inams** ను ఇనాములన్నీ **major inams** ను అగ్రహారములని అంటారు.

అగ్రహారములతో ఇనాములు భాగముగా వుండి **whole inam village** గా కేటండ్ వుంటే, వాటిని ఇండ్రిగలు అంటారు.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు :—ఈ బిల్లు మీద చర్చ ఎప్పటికీ పూర్తి అయి మంత్రిగారు సమాధానము చెబుతారు ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ దినము బహుశః ఒంటిగంట కు ఓలుస్తాను.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు :—అంటే ఈ దినము పూర్తి చేస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—చూస్తాను. Amendments అన్నింటిమీద చర్చ పూర్తి కాకపోతే, ఒహాశః రేపటిదాకా వుంటుందని అనుకుంటాను. వీలుగా వుంటే యీ దినమే పూర్తి చేస్తాము.

శ్రీ కె. వెంకటరావు :—Bill కు consideration stage అయిపోతే amendments ఎక్కువసేపు పట్టవు. ఇప్పుడు యీ discussion లోనే amendments అన్నీ అయి పోతున్నవి. వాటిని గురించి మరల సమాధానములు ఒక్కొక్కదానికి చెప్పాలంటే యింకా వుండిపోయి టైము కావలసి వుంటుందేమో కాని discussion లోనే అంతా పూర్తి అయిపోయే టట్లు అయితే అయిపోతాయి. అట్లా ఈ discussion లోనే అయిపోతే, యిక వాటియొక్క quality గురించి యిప్పుడే చెబుతాను.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారి amendments గురించి వారు చెప్పారు. మంత్రి గారు ఒక చిన్న amendment యిచ్చారు. వారు దానికి చెబుతారు.

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు :—అయితే ఒక గంట అయినా టైము వుంటుందా ? ఈలోగా టైటుకు పోయిరావచ్చునా ? ఈలోపల వచ్చే ప్రమాదము ఏమీ వుండదు గదా !

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏమీలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, వారు బయటికి వెళ్ళడానికి అనుమత కోసమని నా ఉపన్యాసం interrupt చేశారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఖరవాలేదు. శ్రీ శంకరయ్యగారి ఉపన్యాసంలో మీ points అన్నీ వచ్చాయినుకుంటాను. ప్రతి పక్ష వాయకులు తప్ప తక్కినవారంతా పది నిమిషాలు తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : అధ్యక్షా, శ్రీ శంకరయ్యగారు తమ points అన్నీ చెప్పడానికి గంట తీసుకోవచ్చు. ఇతర సభ్యులకు కూడా points వున్నప్పుడు అవి repeat కాకుండా చూడ్డం మాత్రమేగాని, పది నిమిషాలలో points అన్నీ చెప్పడం సాధ్యంకాదు. ముఖ్యమైన బిల్లులమీద అవకాశం యివ్వవలసి వుంటుంది. అందుచేత పది నిమిషాలను పొడిగించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : Technical questions మీద అట్లా యిస్తాముగాని సీల్డనంత వరకు points గా చెప్పండి.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

శ్రీ వావిలాలగోపాల కృష్ణయ్య : నా అభిప్రాయాలన్నీ శ్రీ శంకరయ్యగారు చెప్పారంటే శ్రీ శంకరయ్యగారి అభిప్రాయాలలో నేను ఏకీభవించానుగాని వారు నా అభిప్రాయాలన్నీ చెప్పినట్లు కాదుకదా? ఈ బిల్లు ప్రధానంగా ఒకటే మూల సూత్రానికి సంబంధించినది. 1936 వ సంవత్సరంలో బొబ్బిలి రాజాగారు చేసినటువంటి యాక్టు క్రింద అన్యాయించే గ్రామాలు యేమైతే వున్నాయో అవన్నీ కూడా దీంట్లో మినహాయించు కావాలనే ఉద్దేశ్యం తో వాటిని దీంట్లో చేర్చారు. దానిని ఆ రోజు పూర్తిగా వ్యతిరేకించడం జరిగింది. దీనికి పెనుక కారణం కూడా తోక పోలేదు. శ్రీ ప్రకాశం వంతులుగారు ఎన్నేటూ తాండు ఆక్టు మీద రిపోర్టు తయారు చేసినప్పుడు ఆ రిపోర్టులో కూడా దీనిని మినహాయించారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వారి రిపోర్టులో అన్ని ఇనాములు మినహాయించి ఊరుకున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అన్ని ఇనాములు మినహాయించారు. ముఖ్య ఉద్దేశ్యంలో మాత్రం యీ యాక్టును జ్ఞాపకం ఉంచుకుని తక్కినవాటిని వదలిపెట్టేశారు. దాని మీద ఆంధ్రదేశంలో చాలా తీవ్రమయిన ఆందోళన జరిగింది. తరువాత శ్రీ వెంకట రావుగారు అనాడు మంత్రిగా వచ్చినప్పుడు వారు అగ్రహారాలకు యీ 1936 సంవత్సరపు యాక్టు వర్తించే విషయం ఆలోచిస్తామని చెప్పడం, దానికి పెద్ద మహాసభ జరపడం, దానికి శ్రీ కళావేంకటరావుగారు రావడం వారికి జ్ఞాపకం వుంది. తరువాత వారిని అధిష్టానవర్గం (High Command) వారు pull up చేయడం కూడా వారికి జ్ఞాపకం. దాని ఫలితంగా మొత్తం మీద ఆదీ drop అయిపోయింది. ఆ drop కావడంలో ఎంతవరకు అయినదంటే—1936 వ సంవత్సరపు యాక్టు వరకు మాత్రమే మినహాయించి తక్కినవాటిని కలుపుదాం అనేటటువంటి అభిప్రాయంలో ఏకీభవించవలసి వచ్చింది. కనుక దీనికి చాలా చరిత్రవుంది. Abolition Act వచ్చిన వెంటనే ట్రైబ్యునల్సును పేయడం, కొన్ని గ్రామాలను ఎన్నేట్లుగా declare చేయడం జరిగింది. ఇందాక రివిన్యూ మంత్రిగారు చెప్పినట్లు ఆ Act తో పాటుగా మరొక Act కూడా చేశారు. అదే Rent Reduction Act. ఆ rent reduction తో యీ గ్రామాలు వస్తాయని notify చేశారు. ఆ విధముగా notify చేసిన దాని ఫలితంగా—నిజంగా యిప్పుడు నా మనస్సుకు బాధ వేసినది. శ్రీ అయ్యపురెడ్డిగారు చదివిన లిస్టు నాకు దొరకలేదు. మా శీట్లలో 125 యినాం గ్రామాలని ప్రభుత్వపు లెక్కలలో వున్నటువంటివి వుంటే ఆ G.O. లో 30 గ్రామాలు మాత్రమే declare చేసినట్లు కనపడుతుంది.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి : వారి శీట్లలో 125 ఇనాం గ్రామాలుంటే 30 మాత్రమే వున్నట్లు నేను చదవానని వారు పొరపాటు పడుతున్నారు. నేను మాడవ batch లిస్టు మాత్రమే చదవానని తిరిగి చెబుతున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య : సంతోషం. ఎందువల్లనంటే, ఒకవేళ ముప్పయ్యే వున్నాయో తొలగించి వాకు ధయం చేసినది. 125 ఇనాం గ్రామాలు ఉంటూవు శీట్లలో

వున్నాయి. బహుశః అన్నీ declare అయినవేనని విన్నాను. అందువల్ల వారు చెప్పినట్లు మూడవ batch లో మినహాయింపు చేశారని నేను ఆర్థం చేసుకోవాలి. కనుక నాకు ఆ అనుమానం లోంగిపోయింది. 125 ఇనాం గ్రామాలు ఒక గుంటూరు జిల్లాలో వుంటే నీటికి ట్రిబ్యునలు దగ్గరకు వెళ్ళేటప్పటికీ ఆ ట్రిబ్యునలు తీర్పులన్నీ వ్యతిరేకంగా వచ్చాయి. ఈ ట్రిబ్యునలు తీర్పులు రెండు మూడు రకాలుగా వచ్చాయని యిందొక రిపిన్యూమెన్ట్ గారు చెప్పారు. ఒకదాంట్లో minor inams వున్నాయనే కారణంచేతగాని, తేకపోతే 2, 3 వట్టూ తీర్చారనే కారణంచేతగాని వచ్చినవి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను చెప్పినదే ట్రిబ్యునలుకు సంబంధించినదే కాదు. హైకోర్టు యిచ్చిన తీర్పులు రావడంవల్ల మేము సవరణలు పెట్టామని చెప్పాను, గాని ట్రిబ్యునలు ప్రసక్తిలేదు.

శ్రీ వావితాల గోపాలకృష్ణయ్య : కొన్ని ట్రిబ్యునలులో కూడా అట్లాంటివి వచ్చినవి అనుకుంటా. ఎట్లా తగ్గించడం జరిగిందో అనే దానికి మరొక point చెప్పారు. వారు వ్యతిరేకించారని కాదు. అనేక కారణాలచేత అనేక గ్రామాలను మినహాయింపు చేస్తూ వచ్చారు. అందువల్ల నష్టం యేమీ వచ్చిందంటే, రైతాంగం Rent Reduction Act క్రింద ప్రభుత్వం declare చేసినదే కనుక సంతోషించి ప్రభుత్వం పేసినటువంటి cess చెల్లిస్తూ వచ్చారు. అంతలోకి ముచసబు కోర్టుకు వెళ్ళి, అక్కడ కాకపోతే హైకోర్టువరకు వెళ్ళి దానికి stay తీసుకు వచ్చి, రద్దు తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వం మీద stay తీసుకువచ్చారు. “ప్రభుత్వం, యివ్వాలి అధికారం తోనటువంటిది, Rent Reduction Act క్రింద declare చేశారు కనుక ప్రభుత్వం rent reduction ప్రకారం వసూలు చేయడానికి వీలు లేకుండా stay యిచ్చాలని” చెప్పారు. కాని legal provision వచ్చిందక్కడ. ప్రభుత్వానికి వున్నటువంటి అవకాశాలలో ఒకసారి declare చేసిన తరువాత మళ్ళా చేయడానికి వీలులేకుండా వచ్చింది. అది ఔతులకువయోగవడిందీ. ఆ విధంగా వుండాలని కూడా నేను కోరుతున్నాను. అదే మినహాయింపు చేసేటటువంటి పరిస్థితి యెప్పుడైతే లేకుండా పోయిందో యివ్వాలి కోర్టులు యిచ్చినటువంటి stay accept చేసి ప్రభుత్వం వసూలు చేయకుండా వుంటుందా? లేక ప్రభుత్వం stay ను లెక్కచేయకుండా వసూలు చేస్తూండగా, ఇనాందారు తను కోర్టుకు వెళ్ళాలనేటటువంటి permission వుందే కనుక decree అనుకూలంగా వచ్చిందే కనుక, యిట్లా estate కాదు కనుక “తా ప్రకారంగా ఏదయితే పూర్వం అడిగానో అదే నాకు యివ్వాలి నడని” అయిన అడగడం అనే సమస్య వచ్చింది. అట్లాంటివి ముఖ్యంగా మాతాలూకాలో గరికపాడు, మంగళగిరిపాడు అగ్రహారం వంటివి మాజీల్లాలో 40-50 సమస్యలున్నాయి. సమస్య వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తే వారు చెప్పినదేమిటంటే, “ఇదే declare అయినదే కనుక మీరు ప్రభుత్వానికి నేను చెల్లించాలి గాని వాళ్ళకే మీ చెల్లింప నక్కరలేదు” అని అవసర సివిలు అమీనాలు వచ్చేసి “మీరు యివి చెల్లిస్తారా లేక ఖాళీ చేస్తారా” అంటున్నప్పుడు మేము యేమీ సలహా యివ్వవలెనో మాకు బోధపడలేదు. “అయితే భూములనుండి లొంగినట్లయితే హక్క్ సాగుతుంది కనుక మీరు బాధపడ్డా సరే ప్రభుత్వానికి ఇప్పుడు మొత్తం ట్రైబియల్ ఇను కట్టినండి; రెండోది

The Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 (as reported by the Select Committee).

అతరు అడుగుతున్నాడు కనుక 1½ సంవత్సరమో 3 సంవత్సరాలో వుంటే అదీ కూడా యింవ్వడి.” నున్నాము. కాని దాంతో యింకో చిక్కు వచ్చింది. ఏమిటంటే ఎప్పుడయితే యీ యాక్టు వచ్చిందో ఆ నాటికి ఎనా దారులకు యివ్వవలసినటువంటి డబ్బు ఏదైతే వుందో అదీ అతడు డిపాజిటు చేసినట్లయితే సరిపోతుందని వుంది. రెండు సంవత్సరాలు గనుక డిపాజిటు చేసినట్లయితే పారదంతా పోతుంది. కాని రెండు సంవత్సరాలు డిపాజిటు చేశారు. ఆ తరువాత ప్రభుత్వం Rent Reduction Act క్రింద declare చేసినది. ఆరు సంవత్సరాలు డబ్బు వసూలు చేశారు కనుక ఆ ఆరు సంవత్సరాలు లెక్క తేల లేదు కనుక ట్రెజరీలో డిపాజిటు చేశారు. ఎప్పుడైతే ట్రిబ్యునలు దీనికి వ్యతిరేకంగా తీర్పు యిచ్చిందో అప్పుడు యీ ఎప్లేట్ decision ప్రకారంగా ఆ ఇనాందారుకు వస్తే, “మీరు ఆరు సంవత్సరాల నుంచి కూడా నాకు డబ్బు చెల్లిస్తారా లేదా” అని అడుగుతాడు. అందువల్ల ప్రభుత్వం వెల్లించే డబ్బు అవతల Rent Reduction Act క్రింద డిపాజిటు చేసినది. ఇవతల ఆరు సంవత్సరాలనుంచి అరనీ లెక్క ప్రకారం యిరవయ్యో, ముప్పయ్యో, నలభయ్యో ఎలరయితే అక్కడ వేసి కొన్నాడో ఆ ప్రకారంగా “అతర డబ్బు నువ్వు డిపాజిటు చేస్తావా లేదా” అంటే పాశా న్నున్నినా కూడా రానటువంటి స్థితి వుంది. కాని అక్కడ కూడా అతనిలోటి రాజీపడి ఎలాగో మొత్తం మీద hold వదలవద్దు పాలాన్సి వదలినట్లయితే possession is half the right అనే వద్దతిమీద ఆకాస్తాపోతే మొత్తం right పోతుంది కనుక మీరు పడ వలసినదేనని. చెప్పను, ఆ నిధుగా జరగినటువంటి వాటిలో మనకు యిన్నాళ్ళు వచ్చిన అభ్యంతరాలు యితర వాటిలో బాటుగా యిది ప్రధానమైనదని నేను మీకందరికి మనవి చేయక తప్పదు. 1936 వ సంవత్సరపు యాక్టు ఒకటివుంది కనుక దాంట్లో మీసహాయంపు అనే వంకలో పోయింది. ఇవాళ్ళు ఆ చిక్కు తీరిపోతున్నందుకు సంతోషం. నేను చెప్పిన యితర కారణాలలో వున్నటువంటి వాటికి యేమీ చేయాలనే సమస్య లేడంతేదు. Rent Reduction Act క్రింద ఏవయితే declare చేశారో అవన్నీ కూడా estates గానే declare కావలసిన అవ సరం వుండనేది నా point. తరువాత Estate Land Act క్రింద వచ్చినటువంటి యితర చిక్కులున్నాయి. క్రిందటి తడవ ఒక Act లో—clear గా ఆ Act copy దారితోడు కనుక మీరంగా తెలియ జేయలేక పోతున్నాను. ప్రభుత్వపు రివిన్యూ లెక్కలలో ఏ గ్రామాల్లో estates గా declare చేయబడివున్నాయో అవన్నీ కూడా ఏటి క్రిందకి వస్తాయని చెప్పారు. అదీ ఏ Act కు అన్వయించిందో నాకు జ్ఞానకం రావడంలేదు. అందువల్ల చెప్పలేకుండా వున్నాను. కర్నూలులో యీ సమస్య వచ్చింది. వచ్చి నప్పుడు ప్రభుత్వ లెక్కలలో estates గా ఏదైతే declare చేశారో అవన్నీ కూడా దీని క్రింద వస్తాయన్నాడు. కాని అదీ వచ్చినట్లయితే బాధ లేదు కాని, అదీ వస్తుందో రాదో యిక్కడ తేలలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్రభుత్వ లెక్కలలో ఎప్లేట్లు అని డిక్లయరేస్తే, ఎట్లాగా వస్తాయి, మీరు నేరే చెప్పడం ఎందుకు?

*శ్రీ వావిలూరి గోపాలకృష్ణయ్య: ఎప్లేట్లు అనకూడు; ఇనాములనీ, ఎప్లేట్లు పోయాయి, అని ఇప్పుడులేవు. ఇనాములు కూడా ఎప్లేట్లు అయినాయి. “All inams are

declared to be estates" అని తేలితే ఇనాములుపేరు, ఎస్టేటుపేరు అని ఉండదు. మేజరు ఇనాములు ఎస్టేట్స్, ఆవుతాయి; మైసర్ ఇనాముల సంగతి ఏమిలేదు. అగ్రహారాల సంగతిపేరు. పది సంవత్సరాలకు ఒకసారి జనాభా లెక్కలు ప్రకటించినప్పుడు ఈ గ్రామాలు రివెన్యూ గ్రామాలు, ఈ గ్రామాలు ఎస్టేటు గ్రామాలు, ఇవి అగ్రహారాలు అని ప్రకటించే మామూలు ఉన్నది. గ్రామాలను గురించి అవిధంగా నోటిఫికేషన్ చేసినప్పుడు అవిధంగానే ఈ చట్టం అమలుకు తీసుకుంటేనే సమస్యయం కుదురుతుంది, లేకపోతే anomaly వస్తుంది. నోటిఫికేషన్ ఒక విధంగానేనే కోర్టుకు కాని, బ్రిష్టులకుకాని పోతే సేమ అవిధంగా ఒప్పుకోమని వారంటే anomaly వస్తుంది. కోర్టులు ఆచకాశంగా తీసుకుంటున్న చిక్కులను సమస్యయం పరచేటప్పుడు పేచీలులేకుండా fool proof గా అన్వయించే చట్టం చేయకపోతే.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : Mere notification does not give any legal title. అందువల్ల ఈ చట్టంలోని నిర్వచనం క్రిందకు రావాల్సినదాని డారింట్ నోటిఫికేషన్ ఉన్నది కాబట్టి ఎస్టేటు అంటే ఏదా? Tribunal has to look to that అని కూడా include కావాలంటే దానికి పేర్ ప్రయత్నం చేసుకోవాలి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : "By mere notification they cannot prove the right" అంటున్నారు. నోటిఫికేషన్ ఉన్నది; హక్కు ఉన్నదా, లేదా తేలడంతోదు. ఇస్తు చెల్లించకపోతే మీ హక్కు పోతుందని గవర్నమెంటు చెబుతోంది. డబ్బు ఇవ్వకపోతే కోర్టు డిక్రీ ఉన్నది కనుక నిన్న వెళ్ళగొడతాను అని ఇనాందారు అంటాడు. ఈ రెండింటి మధ్య తేడా నలుగురున్నాడు. అందుచేత ఒక నోటిఫికేషన్ ఇచ్చిన తరువాత దానిని గవర్నమెంటు బలపరచవలసి ఉంటుంది. అప్పుడు ప్రజలు ఆధీనంబడిస్తారు. ఈ చట్టం అమలులో ఏ అడ్డంకులూ వచ్చినా ఎన్ని సవరణలు తేవలసివచ్చినా ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు లేవడానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నాను అని రివెన్యూ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. గవర్నమెంటు accept చేసిన position ప్రకారం ఎన్ని whole inam villages ఉన్నాయనుకుంటున్నారో వాటిని నోటిఫై చేశారు. వీటి విషయమై anomaly వస్తే కోర్టుల వ్యాఖ్యానాలలో పొరపాటువస్తే జడ్జిమెంటులలో అవకతవకలువస్తే వీటినిన్నీటీని చట్టం ద్వారా సమస్యయం చేయవలసి యున్నది. అవసరమైతే జడ్జిమెంటు కాపీలు తెచ్చి ఇస్తాను. 3 (ii) (d) పెద్ద obstacle గా ఉన్నన్నినాళ్ళు ఎవరు help చేయలేరు. కర్నూలులో అనుకున్న ప్రకారం గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారం ఇనాం ఎస్టేట్లుగా డిక్లైరు అయిన గ్రామాలకు సమస్యయం మయ్యేటట్లు బిల్లును fool proof గా, కోర్టులలో వ్యాఖ్యానాలవల్ల చిక్కులులేకుండా, రాయారు చేయాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును సేమ బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చయ్య :—అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును సేమ బలపరుస్తున్నాను, ఈ బిల్లు చర్చలలో వస్తున్న సందర్భాలు అధ్యక్షులకు కూడా పూర్తిగా అనుభవమే. ఎస్టేట్లు

The Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 (as reported by the Select Committee).

రద్దు ఆమలు లోనికి వచ్చిన తరువాత మిగిలిపోయిన గ్రామాలను కొన్ని గ్రామాలకు చెందిన కొన్ని భూములను రద్దు సిద్ధాంతానికి, రైతాంగం భూస్వామ్య హక్కుకు సంబంధం లేకుండా మినహాయించబడి చుచువల్ల వచ్చిన సమస్యలను, పరిస్థితులను చక్కబెట్టడానికి ఈ సవరణ చట్టాన్ని శాసనసభలో చర్చించు చుట్టున్నాము. 1956 వ సంవత్సరంలో సవరణచట్టమును పాస్ చేసిన సందర్భంలో కూడా జటువంటి సమస్యలను పరిష్కరించాలని ఉద్దేశించి ఒక సంపూర్ణమైన సవరణ శాసనాన్ని తీసుకు రావడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించింది. కాని సవరణ చట్టంలోని భాషకు ఆర్డరును గురించి న్యాయ స్థానాలవారికి సందేహాలు కలగడం వల్ల ప్రభుత్వం అనుకున్న ఉద్దేశం నేటివరకు సరిపెరచుకుండా పోతున్నది. Made, confirmed and recognised అనే మాట పదాలనుండి మినహాయించబడిన భూములున్నాయా, లేవా అనే సమస్య నేడు జటిలంగా ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఎన్నేట్ల limits లో ఉన్న ఏ భూమి అయినా సరే, రైతాంగంయొక్క భూస్వామ్యం హక్కునుండి మినహాయించబడకూడదనే సిద్ధాంతం మీద, సూత్రం మీద, ప్రభుత్వ పక్ష శాసనసభ్యులలో కాని ఇతర పక్ష శాసనసభ్యులలో కాని ఎలాంటి బేధాభిప్రాయం లేదని నా విశ్వాసం. ఈ సవరణ చట్టంలో మనం ప్రయోగిస్తున్న భాషవిషయమైన న్యాయ స్థానాలకు సందేహాలు కలుగుతుండడంవల్ల ఈ సమస్య రాను రాను క్లిష్టం కావడం, ఎన్ని మార్లు సవరణ చేసినా ఈ సమస్య నూతన పరిస్థితిని సృష్టించడం జరుగుతున్నది. శాసనసభ ఆయా పదప్రయోగం చేయడంలో వారి ఉద్దేశం ఏమై వుంటుందనే విషయం పరిశీలించడములో న్యాయ స్థానాలకు అనేక సందేహాలు కలుగుతున్నాయి. ఈనాడు మనం ప్రకటించడంలో ఎన్నేట్ల పరిమితికి లోబడిన ఏ భూమి లయినా భూస్వామ్య హక్కునుండి తొలగించబడడానికి వీలులేదు. ఈ ప్రధానమైన సూత్రాన్ని మనం పుష్ట పరిస్తే ఈ సమస్యను యిటువంటి చిక్కులనుండి తొలగించ వచ్చును. ఫలానా గ్రామం మినహాయించ బడినదా, లేదా అనే విషయమైన అందోళనకు అనకాశం ఉండదు. పదప్రయోగం ద్వారా ఈ చిక్కులు వస్తున్నాయి, Abolition క్రిందకు వస్తుంది, భూస్వామ్య హక్కు వున్నదీ అనే నిర్వచనాన్ని సృష్టించగో ప్రకటించినట్లయితే ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయడానికి అనకాశం వుంటుందేమో అని నా మనవి. మరొక విషయంకూడా ఈ చర్చలలో వస్తున్నది. Inam in any village అని పద ప్రయోగం చేస్తే గవర్నమెంటు జిరాయిరీకి చెందిన ఇనాములకు కూడా ఇది వర్తించి అదనంగా సమస్యలుత్పన్నం అవుతాయనే ఆలోచన వల్ల అది వుండకూడదని పరిభ్రష్ట ఉద్దేశం. ప్రభుత్వ ఉద్దేశంలో ఒక సబబు వున్నది, ఎన్నేట్లకు చెందిన కొన్ని గ్రామాలుకాని, కొన్ని ఎన్నేట్ల గ్రామాలకు చెందిన భూములు కాని మినహాయించబడినందువల్ల, ఆ సమస్యను పరిష్కరించడానికి సవరణ తీసుకు వస్తున్నారే కాబట్టి ఎన్నేట్లు పరిమితికి పరిహద్దుకు లోబడిన జమీందారీ ప్రాంతాలకు సంబంధించిన భూములకే ఈ సవరణ వర్తించాలి కాని ఇతర గ్రామాలకు, జమీందారీలకు సంబంధంలేని గవర్నమెంటు గ్రామాలకు, భూములకు వర్తించే పదప్రయోగం వుండకూడదు అనే గవర్నమెంటు ఉద్దేశం ముఖ్య అని చెప్పడానికి ఏమాత్రం సందేహం లేదు. ఏ సూత్రాన్ని ఎన్నేట్లలోని ఇనాం గ్రామాల రైతులకు వర్తించి హక్కు ఇస్తున్నామో అదే సూత్రాన్ని గవర్నమెంటు జిరాయిరీ గ్రామాలలోని ఈనాం రైతులకు ఎందుకు ఓప్పుకోకూడదనే ప్రశ్నకమైన సిద్ధాంతం, వాదన

వున్నది. అందులో సబబు లేదనికాదు. జమీందారీ రద్దు చట్టానికి ఇటువంటి ఏ సవరణ రావాలని మనం ఆశ్రయించినా, ప్రయత్నించినా, అందోళన చేసినా, జమీందారీ రద్దుచట్ట ఏర్పడిన క్లిష్ట సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఒక గురువు ప్రయత్నానికి ప్రతిబంధకం అవుతుందేకాని మరొకటి కాదు. గవర్నమెంటు జిరాయిటీలోని, గ్రామాల్లోని ఇనాం రైతులకు కూడా ఇటువంటి హక్కు వుండాలా, వద్దా, అనేది ప్రభుత్వం ఉద్దేశిస్తున్న భూ సంస్కరణల సందర్భంలో ఉన్నది సరిగా చర్చించడం అని నుంబుంది. ఈ విషయమై సరిహద్దులకు రక్షణ కలిగించాలి కాని జమీందారీ రద్దు చట్టానికి వచ్చిన ఈ సవరణ చట్టంలోనే ఈ సమస్య పరిష్కారం అవాలని ఉద్దేశించి నట్లయితే రద్దుచట్టం వల్ల వచ్చిన సమస్యల పరిష్కారానికి ప్రతిబంధకంగా ఉండుంది అని నా మతం. ఈనాడు మనం కోరవలసింది, ఎన్నేటూ సరిహద్దులకు లోడి వున్న ఏ భూమి అయినా, ఏ గ్రామమైనా, ఇండ్రీక అయినా, ఎకం అయినా, రై నెట్లు అయినా, రైతాంగానికి భూస్వామ్య హక్కు క్రింద, రద్దు చూత్రం క్రింద వర్తించేట్లు చేయాలి అని. అటువంటి సవరణ ఎంతైనా ఉన్నది. ఇప్పుడు వాడుతూ వున్న పద ప్రయోగాలలో న్యాయస్థానాలకు సందేహాలు కలిగించే అవకాశాలు ఉంటే ఆ విషయాన్ని స్పష్టం పరచి ఎన్నేటూ ప్రాంతాలకు చెందిన—

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎన్నేటూ అంటే ?

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—జమీందారీ

మిస్టర్ స్పీకర్ :—జమీందారీ కాని ప్రాంతాలలో ఈనాం గ్రామాలన్నవి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—అవి జిరాయిటీ గ్రామాలు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎన్నేట్లలోనూ ఈనాం గ్రామాలందవచ్చును; ఎన్నేట్లకు అయితే ఇనాం గ్రామాలుండ వచ్చును. **We are only dealing with the Inam villages** దానికి సంబంధం ఎందుకు ?

శ్రీ కె. వెంకటరావు :—లచ్చన్నగారి పాయింటు ఏమిటంటే ఇతానాది ఎన్నేటూ అని అనుకున్న తరువాత ఏ వంకక్రింద పైనా ఒక నెంట్లు కూడా వైటకు వదలి కూడదు, రైతు హక్కు క్రిందకు రావాలని; మిగిలిన ఇనాం భూములకు దీనికి సంబంధం లేదు అని, వాటికోసం దానిని ఆలస్యం చేయవద్దు అని

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఎన్నేటూ అయితే కదా అదీ. ఇనాంకు జమీందారీకి సంబంధం అక్కర లేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—ఉయ్యూరు ఎన్నేటూ ఉన్నది అనుకోండి. ఆ ఎన్నేటూ సరిహద్దులో ఉన్న భూమిని కూడా మినహాయించ కూడదు అని నా ఉద్దేశ్యం. 3(ii)(d) నిర్వచనం క్రింద రాకుండా మిగిలిపోయిన భూములు ఇందులో చేర్చాలనే ప్రభుత్వంతో ఈ బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యము. ఆ ఉద్దేశ్యం పూర్తిగా సరిపెరాలంటే ఇప్పుడువున్న భాషను స్పష్టపర్చాలి. న్యాయస్థానములకు సందేహము కలుగనిరీతిగా భాషా ప్రయోగము చేయటం మంచిదని నా మతం.

*శ్రీ. కె. కోటిరెడ్డి: అధ్యక్షా, Land tenures లో మధ్యవర్తులు లేకుండా చేయాలని ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యము. ఆ విషయంలో ఎవరికీ అభిప్రాయ భేదములులేవు. 1948లో ఎఫ్.ఆర్.ఎస్. యాక్టు క్రింద చేరవలసినట్టి గ్రామాలనుచేర్చి ఇనాందారులను లేకుండా చేయాలనే ఈ బిల్లు ఉద్దేశ్యము. అయితే ఆ ఉద్దేశ్యం సెరవేర్చటంలో భూస్వాములకుగాని, ఇనాందారులకుగాని ఏమీ చెరువురాకుండా చూడాలి. ఎవరికీ చెబుతు కలగని విధానాన్ని ప్రభుత్వమే అలోచించవలసివచ్చింది. ఆ కారణంవల్లనే చాలా విప్లవముగా పరిశీలించిన పిదప 1908 లో Madras Estates Land Act లో కొన్ని గ్రామాలను మినహాయించారు. మేలువరం, కుడివరం, ఈ రెండు హక్కులు ఏ ఇనాందారుకు ఉన్నవో లటువంటి వాటిని మినహాయించారు. మేలువరం హక్కు భూస్వాముల హక్కు. పన్ను వసూలుచేసే హక్కు. కుడివరం హక్కు రైతుల హక్కు. భూమి సాగుచేసుకొనే హక్కు. ఈ రెండు హక్కులు కలిగిన వారిని అప్పుడు మినహాయించారు. ఇంతకాలంనుండి రాజులు మొదలైనవారే పన్నులు వసూలు చేసుకొంటున్నారు. అదే భూస్వాముల హక్కు. రెండవ హక్కు భూమి సాగుచేసుకొనే వారిది. 1908 యాక్టును అనేకసార్లు సవరించవలసి వచ్చింది. ముఖ్యమైన యాక్టు 1936లో జరిగింది. మేలువరం, కుడివరం, ఈ రెండు హక్కులగల గ్రామాలను కూడా 1908 యాక్టులో చేర్చవలసిందని బొబ్బిలి రాజాకాలంలో చేశారు. శిస్తు చెల్లించని సందర్భంలో సాగుదాయముగా ఉపయోగించని సందర్భములో రైతు స్వాధీనములోగల భూమిని తీసికొన కుండా నిలుపువలసి, రైతుకు కొంతహక్కు కల్పించటానికి ఈ చట్టం చేయటం జరిగింది. అయితే ఆ చట్టంలో భూస్వాములు వసూలుచేసే rent ను మాత్రం అప్పుడు తగ్గించలేదు. 1947 లో ఈ జమీందార్లను, ఇనాందార్లను, ఈనాం ఎస్టేట్లను రద్దుచేయాలనే ఆలోచన కల్గింది. ఆ కారణంవల్ల 1948లో ఈ ఎఫ్.ఆర్.ఎస్. యాక్టు క్రింద జమీందార్లను, జమీందార్ల ఎస్టేట్లను రద్దుచేశారు. ఒక్క భూస్వామి హక్కుగా మాత్రమేవుండే ఇనాంలను ఈ యాక్టు క్రింద రద్దుచేయటం జరిగింది. మేలువరం హక్కు, కుడివరం హక్కు ఈ రెండో హక్కులు కలిగిన ఇనాంలను మాత్రం రద్దుచేయలేదు. 10 సంవత్సరాలు జరిగిన తరువాత ఇటువంటి ఇనాములను కూడా రద్దుచేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును తెచ్చింది. కుడివరం, మేలువరం, ఈ రెండు హక్కులు కలిగిన ఇనాంలను ప్రభుత్వం రద్దుచేసినా, ఒక్క మేలువరం హక్కుగల ఇనాములకు దానికి ఏమీ బేధంలేదని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వము అప్పుడే ఈ ఇనాములను కూడా ఎందుకు abolish చేయలేదో నాకు అర్థం కావటంలేదు.

ఒకేట జమీందారులకు, ఇనాందార్లకు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వవలసినదే. హెచ్చు మొత్తం ఇవ్వవలసినదేమిటోని యీ ఆలోచన చేసినారా అని అనుకొందా మన్ను ప్పుటికి ఆనాడు ముద్రాన్ రాష్ట్రంలో జమీందారులకు 12, 15 కోట్లు రూపాయల వరకు ఇవ్వ గలిగినటువంటి ప్రభుత్వం, యాదీనం లేక్కలు ప్రకారం ఇనాందారులకు రూ. 140 లక్షలు ఇవ్వకొలక పోయినదా? అది కారణము కాదని నేను అనుకొంటున్నాను. వచ్చిపి మద్రాసు రాష్ట్రంలో 12 కోట్లవరకూ జమీందారులకు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వడానికి సిద్ధ పడినవారు 140 లక్షల రూ. లు ఇనాందారులకు చెల్లించలేకపోవడమునేదీ కారణంకాదు.

బహుశా రైత్వారి హక్కు కలిగినటువంటి యీ ఇనాములను అబాలిష్ చేయవలెనంటే ఏదో కొంత భేదము చూపించకపోతే ఆ యాక్టును ప్రజెడంటున్నారు గాని ఇతరులుగాని ఒప్పు కుంటారా అనే సందేహం కలిగియుండవచ్చు. తేక యీ 2 రకముల ఇనాములకు బేధం చూపించ కుండా అబాలిష్ చేసినట్లయితే బాగుండదని ఆనుకున్నారేమో నాకు తెలియదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఆప్పుడు రెంట్ రిడక్షన్ యాక్టు ఆనుకు పరేవాము.

శ్రీ కె. కోటిరెడ్డి : మేల్వరం, కుడివరం రెండు హక్కులుగల ఇనాములను అబాలిష్ చేయవలసివస్తే వాటికి హక్కు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వవలసి వస్తుందని మాత్రం విచారించుచు చేసే పిమ్మట అలోచన చేయవచ్చుననే ఉద్దేశ్యముతో 1949 సం. లో ఆ ఇనాములను జమీందారీ రద్దు చట్టములో చేర్చలేదని నేను ఆనుకుంటున్నాను. ఏ కాంజములవల్ల సైలేనేమీ యీ ఇనాములను విచారించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ఆ ఇనాములను కూడ రద్దు చేయవలెనని మన ప్రభుత్వం ఉద్దేశించింది. ఆ ఉద్దేశ్యమును నిర్వర్తించేందుకు ఎవరికీ అడ్డం లేదు. అన్ని గ్రామాలలో రైత్వారి రైన్లార్ ఉండటం మంచిదే. మేల్వరం హక్కు ఉన్న ఇనాములను రద్దు చేయడం జరిగింది. అక్కడ ఉండే ఇనాందార్లకు రైత్వారి పట్టాల విషయంలో కొన్ని హక్కులు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు ఉద్దేశించినటువంటి బిల్లుకూడా అదే. స్టయిల్లో అదే విధానంలో, అదే కాంపెన్సేషన్తో పెట్టారు. అయితే యీ రెండు రకముల ఇనాములకు కొంత బేధం లేదా? అట్లా తేనట్లయితే యీ ఇనాములను ఇంతవరకు అబాలిష్ చేయకుండా ఉండడం ఎందుకు? ఈ రెండు రకముల ఇనాందార్లకు కొంత భేదం ఉన్నదనే విషయం అనాడు గుర్తింపబడినది. మేల్వరం, కుడివరం రెండు హక్కులుగల ఇనాం గ్రామాలలోని ఇనాందార్లకు కొన్ని వసతులు ఏర్పాటు చేయడంవల్ల ప్రభుత్వానికి కాని తేక రైతులకు కాని ఏపాటి నష్టం లేకుండా చేయవచ్చు. ఇనాందారు అంటే జమీందారుగానే సాధారణంగా కొందరు భావించడం జరుగుతున్నది. అది సరి అయినటువంటి పద్ధతీకాదు.

ఇనాములలో **Pre-Settlement inams** అనికొన్ని ఉన్నాయి. ఎన్ని సంవత్సరముల క్రిందటనో, ఎన్ని శతాబ్దముల క్రిందటనో మహమ్మదీయ సవాలులు, హిందూ పాదుషాలు అనేక గ్రామాలు కొంత మందికి ఇనాములుగా, ఇచ్చారు. నిర్జనమైనటువంటి స్థలాలు, ఏరైతు లేనటువంటి స్థలాలు కూడా ఇచ్చారు. అప్పుడు పూర్తి గ్రామాలను బ్రాహ్మణులకు ఇచ్చారనుకొంటాను. ఇతరులకు పూర్తి గ్రామాలను ఇచ్చినట్లులేదు బ్రాహ్మణులకు కూడా మీరు ఈ చీడు భూములు తీసుకొని, దున్నుకొని, సాగుచేసుకొని తటాకాలు నిర్మించి, బావులు క్రవ్వించుకొని సాగుచేసుకోవచ్చునని చెప్పిన విషయాలు దాన శాసనములలో కనిపిస్తున్నాయి. అయితే సామాన్య రైతులు ఉన్నచోట వెయ్యిరూపాయలు వచ్చు ఉంటే ఈ ఇనాందార్లకు, రూ. 100 లో తేక రూ. 50 లో చెల్లించమనే సదుపాయం కూడా చేయబడి ఉంటుంది. అప్పటినుంచి ఇనాందార్లు ఆ భూములను సాగుచేసుకుంటున్నారు. రైతులకు కూడా ఇచ్చారు. రైతుల వద్దనుంచి తీసుకుంటున్నారు. ఈ విధంగా ఇంతకాలంగా జరుగు తున్నది. 1936 వ సంవత్సరంలో ఈ ఇనాములను కూడా ఎన్నేట్లుగా మార్చారు. కాని దశమికా 1948 లో నీటిని జమీందారీ రద్దు చట్టంమంచి విషయంవలన జరిగింది. అయితే

ఈ విషయం రైతుకు కష్టం లేకుండా, ఈనాందారుకు కష్టం లేకుండా కొన్ని పనులు ఇనాందారులకు కలుగజేయడం వల్ల ఇనాందారుకు న్యాయం కలుగజేసిన వాళ్ళు అవుతామని మనవి చేస్తున్నాను. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి ఎట్టి ఇబ్బంది ఉండదు. రెండు రకముల ఇనాములకు బేధం చూపించి ఎంపిక చేయడం ఉన్నది. ఈ ఇనాములకు హెచ్చు కాంపెన్సేషన్ ఇవ్వడం న్యాయమైనప్పటికీ నేను దానికి కోరడం లేదు. హెచ్చు కాంపెన్సేషన్ ప్రవ్వ రూపంలో ఇచ్చే శక్తి ప్రభుత్వానికి ప్రస్తుతం లేకపోవచ్చు. కాట్టి ఎవరికీ ఇబ్బంది లేని విధంగా కొన్ని సౌకర్యాల ఇనాందారులకు కలుగజేయవలసినదని కోరుతున్నాను.

ఈ ఇనాం గ్రామాల్లో ఇనాందారు స్వంతంగా సాగుచేసుకుంటున్న భూములు కొన్ని ఉన్నాయి. ఈ ఇనాములను ఎట్టేట్టుగా మార్చే విషయంలో వాటిని 1948 వ చట్టంలోని క్లాజులకే ఫిర్ చేస్తున్నారు. ఆ చట్టంలోని డిఫినిషన్ నే ఆ చట్టంలోని క్లాజులనే పేల్వరం, కుడివరం రెండు హక్కులు గల ఇనాములకు అన్వయించ జేస్తున్నారు. ఇనాందార్లు సాగు చేసుకుంటున్న భూములకు పట్టాల్నిచ్చే విషయం గురించి కొంతవరకు 1948 వ సం. రపు శాసనంలో ఉన్నది. దాని ప్రకారంగా 1-7-1945 వ తేదీకి ముందు ఇనాందార్లు సాగుచేసుకుంటున్న భూములను వారికి పట్టాలు ఇవ్వవచ్చునని ఉన్నది. యీ నాడైనా 1-7-1945 కు ముందు నుంచి సేద్యం చేసుకుంటున్నట్లు రుజువు చేసినట్లయితే యీనాందారుకు పట్టావస్తుంది. 1948 వ సం. లో శాసనం చేసేటప్పుడు పేల్వరం, కుడివరం రెండు హక్కులు ఉండే ఇనాములను ఎట్లా చేస్తే బాగుంటుందనే విషయమై చాలా విచారణ జరిగింది. 3, 4 సంవత్సరములలో ఎక్కడోటు ఎంక్లెయిర్ జరిగింది. ఇంకా పెండింగు గా ఉన్న విషయాలు కొన్ని ఉండవచ్చు. ఈ విధంగా జరిగిన తరువాత కూడా బీడుగా ఉన్న భూములను రైతుస్వాధీనంలో లేని భూములను రైతు స్వాధీనంలో ఉన్నా వాళ్ళు సాగుచేయలేక ఎబాండన్ చేసి సర్వేయర్ చేసిన భూములను ఈ ఇనాందార్లు సాగుచేస్తూ ఉంటే వాటిని ఇనాందార్లకు పట్టాకు ఇవ్వడం పెద్దనవ్వునా? ఆ భూములకు ఒక రైతు లేడు? ఎవరికీ ఆ భూమి మీద హక్కు లేదు. అటువంటి వాటిని ఇనాందారు సాగుచేస్తున్నాడు. 10 లేక 12 సంవత్సరములగా Grow More Food Campaign ద్వారా ట్రాక్టర్లు ఇస్తాము, అప్పులు ఇస్తాము అని ప్రభుత్వం ప్రచారం చేయడంవల్ల కొంతమంది ఇనాందార్లు ఈ బీడు భూములను ఎంతో ప్రయాస కోర్చి సాగులోనికి తీసుకొనివచ్చారు. ఈ విధంగా బీడు భూములను ఇనాందార్లు సాగులోనికి తీసుకొనిరావడం పెద్ద తప్పా? బీడు భూములను, రైతు స్వాధీనంలో లేని భూములను 7, 8 సంవత్సరములుగా, 1-7-1945 కు పిమ్మట ఇనాందార్లు సాగుచేస్తూ ఉంటే ఈనాందారుకు పట్టా ఇవ్వడం వల్ల ఎవరికీ ఇబ్బంది ఉండదు. రైతు ఆ విధంగా సాగుచేసి ఉంటే ప్రభుత్వంవారు సంతోషించి ఉండేవారు. అయితే ఇకముందు భూములు లేనివారికి యీ భూములను ఇస్తారు అనుకొనవచ్చు. ప్రభుత్వం 10 సంవత్సరముల నుంచి ఇనాందారు సేద్యం చేసి ఫలితం అనుభవిస్తున్నాడు అనుకోవచ్చు, అయితే కొంతమంది సేద్యం గురించి తెలియని వాళ్ళకు ఒక ఉద్దేశం ఉండవచ్చును. ఏ 5, 6 సంవత్సరముల సేద్యం చేసుకున్నాడు, 3, 4 సంవత్సరములు దానివల్ల ఫలితం పొందలేదా? అని అనుకోవచ్చు. ఐదాకా అంత ఇంత సేద్యం గురించి తెలిసినవాళ్ళు ఆ విధంగా దురభి

పార్లమెంటు సభకు. కొత్త భూములను సాగు లోనికి తీసుకొని రావలెనంటే మొదటి 3, 4 సంవత్సరాలు ఎంతో కష్టపడి, ఎంతో ఖర్చుపెడితే కాని ఫలితం రాదు.

ఇనాందారు కూడా పబ్లిక్ సర్వీస్ చేశాడు. Grow More Food, యితర విధాలుగా production అభివృద్ధి చేశాడు. అటువంటి వానికి కుడివరం హక్కు, రైతుహక్కు, వ్యవసాయం హక్కు—ఈ ఆక్టువల్ల తేకుండాపోతే, అతను హక్కుగా కోరటం తేడుకాబట్టి కొంతైనా compensation యివ్వకూడదా? ఇవ్వడం న్యాయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. 1-7-1945 పిమ్మట ఇనాందారు, టెనెంటుకు actual గా consideration యిచ్చి కొనుక్కొని ఉన్నా, దానం యిచ్చినది టెనెంటు నుంచి కొనుక్కొని ఉన్నా, అటువంటి భూముల మీద హక్కు ఉండదు. అటువంటి సందర్భములలో ఇనాందార్లకు హక్కు కలిగించవలెనని నా కోరిక. ఇప్పటికీ, రైతు స్వాధీనములో తేని, నేద్యము చేయని, బీడు భూములు ఉన్నాయి. అటువంటి వాటి విషయంలో, ఇనాందార్లకు కొంతైనా యివ్వవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఇనాందార్లు ఎన్ని ఎకరాలు సాగు చేస్తున్నారో, అంతవరకు యివ్వవచ్చునని, కొంతమంది అభిప్రాయ వడవచ్చును. వాస్తవంలో సాగుచేసే ఇనాందార్లు చాలా కొద్దిమంది ఉంటారు. అందరికీ 4 పేలు, 10 పేలు—ఎకరాలు ఉండవు. 50, 80, 100, తేక 200 లోపు ఉండవచ్చును. వారు యింతో, అంతో, సాగుచేసి ఉండవచ్చునని తేక కొన్ని బీడుగా ఉన్నవి సాగుచేశారని అనుకొందాము. వీటికీ పట్టా యిచ్చినాడు అనుకొందాము. రేపు తాండ్ రిఫారమ్సు రాబోతున్నవి. తాండ్ రిఫారమ్సుకారకు స్రవారం జరుగుతున్నది. దానికి త్వరలో మనం ఆక్టు చేయవలసి వస్తుంది. దాని ప్రకారం 50 ఎకరాలు వస్తుందో, 10 ఎకరాల వస్తుందో చెప్పజాలము. ఎంత వచ్చినా తాండ్ రిఫారమ్సు వచ్చినప్పుడు యిది అంతా దానిక్రిందకు వస్తుందేకదా?

[*Mr. Deputy Speaker in the Chair*]

అందువల్ల ఆ భయము కూడా ఏమీ లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వం అటువంటివారి విషయం ఆలోచించుట న్యాయం. ఇనాందార్లు కూడా మనుషులే. 10, 15 సంవత్సరాలు పబ్లిక్ సర్వీస్ చేశారు. కొత్త భూములు, బీడు భూములు, రైతులు వదిలిన భూములు సాగుచేసి దేశానికి ఉపకారం చేసినటువంటి వారికి, ఈ దీనం ఎలాంటి compensation తేకుండా చేయటం న్యాయంకాదు. ఇదీవరకు రైతు స్వాధీనంలో ఉన్న భూమికి, compensation వస్తుంది. వాళ్ళు రెంట్ యిస్తారు. ఈ దీనం ఇనాందారు సాగుచేసే భూమి, పట్టా తేకుండా ఉంటే compensation రాదు. కొంతమంది ఇనాందార్లు పేలకాలి ఎకరాలు ఉన్న వారు, వినామిగా ఎవరిపేర వారిని యిచ్చారనే అభిప్రాయం ఉన్నది. కొంత సత్యం ఉండవచ్చును. కాని ఇనాందార్లకు పేల ఎకరాల భూమి ఉన్నదా? కాబట్టి అటువంటి వాని విషయం సభాభిప్రాయంలో చూడవలెనని కోరుతున్నాను. కొంతమంది ఇనాం ఎస్టేటులో రైతులకు కూడ భూమి యిచ్చారు. జూలై 1, 1945 పిమ్మట రైతుకు భూమి యిచ్చినంటే, ఆ భూమిని సాగు చేసుకుంటూవుంటే, అతనికి ఈ ఆక్టువల్ల టైటిల్ రాదు. ఇనాందార్లకు స్వంత

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

భూములు, సాగుచేసే భూములకు, బీడు భూములకు పట్టా యివ్వడం; కుడివరం, మేలువరం—
రెండు రద్దు చేసే సందర్భంలో కాంతవరకైనా compensation యిచ్చే విషయం ఆలో
చించాలి. భూములు ఎవరో చేతులో లేకుండా వుంటే తన యిష్టమువచ్చిన వారికి ప్రభుత్వం
యివ్వవచ్చును. కాని పూర్వం నుంచి భూములు తమపేననుకొన్నారు. అటువంటి వారికి కొంత
వరకైనా న్యాయం కలుగ చేయటం అవసరం. వారిని అనవసరమైన యిబ్బందులుగాని, కష్టములు
గాని పెట్టవలసిన అవసరంలేదని, వారి విషయంకూడ ఆలోచించవలెనని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : అధ్యక్షా! దీనికి ఒక సవరణ ప్రతిపాదించుచున్నాను.
అసవరణకు అనుకూలమైన మేరకు కొద్ది విషయాలు మనవి చేస్తాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : అది అమెండ్మెంట్ వచ్చినప్పుడు చెప్పాలి. జనరల్ డిస్కషన్ లో
సవరణ విషయమై మాట్లాడవద్దు.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పరిస్థితి గురించి చెబుతాను. వదాలు
ఏమీ ఉపయోగించినా, యిచ్చిన సబ్జెక్ట్ అందరూ ఒకటే యిస్తున్నారు. అది ఏమాత్రం
మరచిపోవలసిన విషయంకాదు. దీనిమీద చాలా చర్చలు జరిగాయి. శ్రీ శంకరయ్యగారి
చాలావరకు చెప్పారు. కొన్ని రకాల ఇనాములు—ఎన్నేటూ అనే నిర్వచనం క్రింద తీసుకొ
రావలసిందని వారు చక్కగా వాదించారు. వారి అభిప్రాయంతో చాలావరకు నేను ఏకీ
భవిస్తున్నాను. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో, పార్వతీపురం తాలూకా సీతారాంపురం అగ్రహారం
ఉన్నది. అక్కడ ఉన్న రైతాంగానికి భూమి మీద హక్కు లేకుండా పోయింది. దానికి
కారణం కోర్టు యిచ్చిన తీర్పు. మొత్తం గ్రామము అంతా whole inam village
అని వాదన చేశారు. ఇనాందార్ల వాదనలో, ఇది ఖండ్రీక అవుతుందని, జీరాయితీ గ్రామానికి
సంబంధించిన ఖండ్రీక అవుతుందని వాదన చేశారు. కోర్టువారి తీర్పు రైతులకు ఏవిధం గా
వక్రించిందో నేను మనవి చేస్తాను. ఇదివరకు చట్టములో “Any hamlet or
khandrika in an Inam Village of which the grant of an inam
has been made,”—అది ఎన్నేటూ క్రిందకు వస్తుందని ఉన్నది. “Any hamlet
or khandrika in an inam village” అని యిక్కడ అవలేదు. అది “of
jirayati village” అయినది; కాబట్టి జీరాయితీ విశేషికి సంబంధించిన ఇనాం గ్రామం
కూడ ఎన్నేటూ నిర్వచనంలోకి రాదు కాబట్టి దానికి ఈ చట్టం వర్తించదని, రైతులకు
భూమిమీద హక్కు లేదని తీర్పు వచ్చింది. ఇంతేకాదు. ఆంగ్ల లెనెంట్ ప్రాటెక్షన్
అట్ట క్రింద వెటింగ్ పేసే భూమినుంచి తప్పించటం జరిగింది. రైతులు ఏమని
విడిచారంటే— “ఈ ఆర్డీనెన్సు రాకముందు నుంచి భూమిమీద ఉన్న రైతులం
కొబట్టి, మమ్ములను తప్పించడానికి వీలులేదు” అన్నారు. కాని అదికూడ చెల్లలేదు. ఎందు
వల్లనంటే ఆర్డీనెన్సులో “All tenants subsisting on the date of
promulgation of the Ordinance” అని ఉన్నది. అందుకే ఈ ఆర్డీనెన్సు

రాకపూర్వం రైతులకు quit notice యిచ్చినారు కాబట్టి, అది effect అయి
తెనెన్సీ terminate అయిపోయినట్లు కోర్టు భావించింది. అందుచేత ఈ ఆర్డినెన్సు
వలన రైతులకు ప్రయోజనం లేకపోయింది. ఇదే రకంగా యింకా చాలా గ్రామాలు ఉన్నవి—
పార్వతీపురం బొబ్బిలి తాలూకాలలోని కొన్ని గ్రామాల పేర్లు మనవి చేస్తాను. పాలు
నాయుడు వలస, సీతారామపురం, దేశిక అగ్రహారం, గదగోలస, రాజనవలస, పూనాయవలస,
నీలకంఠపురం, రాజయ్యపేట, కోటిపల్లి అగ్రహారం, మాధవరాయపురం,—ఇవి ఆ తాలూకాలకు
సంబంధించిన గ్రామాలు. మొదటినుంచి ఇక్కడ ఏ రకంగా వాదన జరుగుతున్నదో, ప్రస్తుతం
కూడా అదే విధంగా జరుగుతున్నది. కేవలం పదప్రయోగం మీద పట్టుదల చూపిం, కోర్టుల
చుట్టూ తిరిగే పరిస్థితి పార్టీలకు పడుతోంది. ఇదమిద్దంగా, సుస్పష్టంగా, ఖచ్చితమైనట్లు
వంటి విధానాన్ని అనుసరించి రైతులకు భూస్వాములకు ఉన్నటువంటి హక్కులను నిర్ణయించటం
జరగనట్లువంటి పరిస్థితులు యీనాటికి కనపడుతున్నవి. అందువల్ల ప్రతిగ్రామంలోను తగాదాలు
రెచ్చిపోతున్నాయి. తగాదాలు రాచుకొంటున్నాయి. ఇనాములమీద ఉన్నటువంటి హక్కుల
పైవరికి వస్తాయో, ఎవరికి పోతాయో, ఎవరికి తెలియదు. కాని ఉన్నటువంటి అస్తిపాస్తుల
మాత్రం హరించుకుపోయే పరిస్థితులు ప్రతి గ్రామంలోను కనబడుతున్నాయి. ఇదీవరకు ఉన్న
పరిస్థితే ఇప్పుడు కూడా ఉన్నది. ఇప్పటికైనా అటువంటి లోపాలను సవరించి, తగ్గిచుటవంటి
శాసనంచేసి కట్టుదిట్టమైన పరిస్థితులు కలిగిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఇదీవరలో, ఆంధ్రదేశం
మొత్తంమీద ఇనాములన్నీ రద్దు చేయాలని కోరుతూ సోషలిస్టుపార్టీ ఒక ఉద్యమాన్ని తే
దీసింది. ఈ ఉద్యమాన్ని సోషలిస్టుపార్టీ ప్రారంభించటమే కాదు. ఇనాములన్నీ సంపూర్ణంగా
రద్దు కావాలని ఆంధ్రదేశంలోని ప్రతి ఒక్కరూ కోరుతున్నారు. ఇనాములన్నీ సంపూర్ణంగా
రద్దు కావాలని కోరుతూ అందుకు ప్రయత్నించటానికి పూనుకోవటం నిజంగా ఆనందించవలసి
నటువంటి విషయమని నేను అనుకొంటున్నాను. ఒకే ఈ శాసనాన్ని అమలు చేయటంలో
ప్రభుత్వం ఎటువంటి విధానాన్ని అవలంబిస్తున్నదో, ఆ విధానాన్ని మనం ఏ విధంగా
ఎదుర్కోవాలని వస్తున్నదో చూడవలసి ఉన్నది. ఇనాము సమస్య ప్రత్యేకించిన సమస్య. మొదటి
నుంచి ఇనాము సమస్యను భూ సంస్కరణలతో సంబంధంలేకుండా విడగొ చూస్తున్నాము. భూ
సంస్కరణలు లేవటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి యీ రోజుల్లో, ఇంతవరకు ఇనాము సమస్యలో
మనం ఏరకంగా ప్రవర్తించాము అన్నది చూసుకోవలసిన అవసరం ఉన్నది. మొదటి నుంచి
దీనిని హాఫ్ హార్వేడ్ గా, పీస్ మీత్ మెజర్ గా చూడటం జరుగుతోంది. ఈ సమస్యను
పరిష్కరించటానికి జాగు, జాప్యం చేయటం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం యీ విషయంలో తన
అశక్తిని, అసమర్థతను చూపిస్తున్నట్లుంది. ఈ జాగుకు కారణం, ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత
—కాబట్టి ఏమిటి? భూసంస్కరణలను ప్రవేశ పెడతామని అన్న మరుత్సరణంనుంచి, తాత తండ్రుల
నుంచి, వంశపారంపర్యంగా సాగుచేసుకొంటున్నటువంటి వందలాది పేద రైతాంగాన్ని భూముల
నుంచి భూస్వాములు పెళ్ళికొడుతూంటే ప్రభుత్వం చూస్తూ ఉంటున్నట్లు వరిపిరి వీర్చింది.
భూసంస్కరణలు తెస్తామని ప్రభుత్వం చేసిన ప్రకటనవల్ల కొన్నివందల రైతాంగం చాలా కష్ట
పెళ్ళు పెరిగిపోతున్నాయిగాని తగ్గటం లేదు. ప్రభుత్వ ప్రకటనవల్ల వస్తున్న ఫలితం ఏమిటి?

The Madras Estates (Abolition & Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957 (as reported by the Select Committee).

భూమి దున్ను కొంటున్నటువంటి రైతులకు నష్టం కలుగుతున్నది. ప్రభుత్వం ప్రకటించి నటువంటి ప్రకటనల యొక్క ఆశయాలను కార్య రూపంలో పెట్టించడానికి, ప్రజలు ఆందోళన, అలజడి చేయవలసినసాక్షి. కరివెంలో సత్యాగ్రహం చేసిన, ఇనాం రైతులకు ఇస్తామన్న నష్టాదు హక్కులను ఇచ్చి తీరాలని అందుకు తగిన చట్టాన్ని పెంటనే తీసుకురావాలని చెప్పటం జరిగింది. ప్రతిసమస్య గురించి ప్రభుత్వం జోక్యం కలిగించుకోవటంవల్ల పరిస్థితి తీవ్రతరం అవుతున్నది. పరిస్థితి విషమిస్తున్నది. భూసంస్కరణల విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక ఆర్డీ నెన్నును జారీ చేసింది. ఆ సమస్యను పరిష్కరించటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నించటంతో అది విషమిస్తోంది. ఆ సమస్య మరింత తీవ్రతరమవుతోంది. అక్కడ ఒక రోగం ఉంది. ప్రభుత్వం చికిత్స ప్రారంభించటంతో ఆ రోగం ముదురుతోంది. ఆ రోగానికి ఇంకా ఏ పేరు పెట్టినప్పటికీ, చికిత్స చేస్తున్నటువంటి పైద్యుడు మాత్రం అతడే. అందుచేత యీ సమస్యను సంపూర్ణంగా, సమగ్రంగా, నిర్దిష్టవాదంగా ప్రభుత్వం పరిష్కరించి, అన్ని ఇనాములు యీ చట్టంక్రిందకు వచ్చేటట్లుగా, రైతాంగానికి సంపూర్ణమైన హక్కులు సంక్రమించేటట్లుగా చేయటంద్వారా, ప్రభుత్వం భూసంస్కరణలూ కూడా సక్రమంగా నిర్వహించ గలుగుతుంది అనేటటువంటి పంకొప్పిన్ని, ధైర్యాన్ని ప్రజలకు కలుగజేస్తుందని ఆశిస్తూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ యన్. పెంకయ్య : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. 1908వ సంవత్సరంనుంచి యీ సమస్య ఒక రూపాన వడకుండా అనేక విధాల తికమకలు పెడుతూ రైతులలో విపరీతమైన ఆందోళన కలిగిస్తున్నప్పటికీ ఆ సమస్యకు తుది రూపం ఇంతవరకు ఇవ్వబడ నందుకు నేను ఎంతో విచారపడుతున్నాను. 1908 వ సంవత్సరపు యాక్టు ప్రకారంగా కొన్ని ఇనాము గ్రామాల్లో రైతులకు జీరాయితీ హక్కులు కలిగించబడ్డాయి. అగ్రహారాల్లో రద్దు కూడా అయిపోయాయి. 1936వ సంవత్సరంలో, అన్ని అగ్రహారాలు ఎస్టేటులుగా మారుతూ ఒక బిల్లు తీసుకురాబడి చట్టము అయినప్పటికీ, పదములలోని సందిగ్ధత వల్ల కొన్ని చిక్కులు ఏర్పడుతున్నవి. “పెచార్” అనే మాటలో,—అది పూర్వీ ఇనాము గ్రామము అవుతుందా కాదా అన్న విషయం మీద అనేక రకాలైన తీర్పులు రావటం జరిగింది. ఒక రోజు ఇనాము గ్రామము అయినది, ఆ మరుసటి రోజు ఇంకో తీర్పుతో ఇనాముగ్రామము కాకపోవటం జరుగుతున్నది. మైసర్ ఇనాములుగా ఉన్న (నౌకరీ ఇనాములు) అగ్రహారము పూర్వీ ఇనాము గ్రామము కాదని తీర్పు ఇస్తే, అది సవరించారు. శివార్లు, ఖండ్రీకలు ఉన్నవి కూడా అగ్రహారాలే అవుతాయి. అందుకుకూడా సవరణలు వచ్చాయి. కానీ, ఇంతవరకు రెండుపార్లు మూడుపార్లు అవి పూర్వీగా ఇనాము గ్రామమే అయినా, “ఇవ్వబడినవి అగ్రహారాలు కాదు” అని తీర్పులు వస్తే, యీ రోజువరకు అవి ఇనాము గ్రామాలు కాకుండా ఉండిపోయిన స్థితిలో ఉన్నాయి. ఇప్పుడు లేబడిన సవరణ చట్టంలో కూడ, ఒక గ్రామం పూర్వీగా రెండు పార్లు, మూడుపార్లు ఇద్దరికోముగ్గురికో గ్రామంగా ఇవ్వబడినా, మైసర్ ఇనాములు తప్పు, వేరే వట్టాభూములు లేకుండా అగ్రహారాలు కావని నిర్ణయించబడటం జరిగింది. అలాంటి కొన్ని గ్రామాల్లో ఇస్తు తగ్గింపు చట్టం కూడా అమలులోనికి రావటం, ఆ చట్టం అమల్లోకివచ్చినా, అవి అగ్రహారాలుగా భావించబడకుండా ఉండటం జరుగుతోంది.

ఇట్లాంటి గ్రామాలు కొన్ని వందలు ఉన్నప్పటికీ, అవన్నీ యీ చట్టం క్రిందకు రాకుండా ఉంటే, యీ రద్దు చట్టం సమగ్రం కాదని ప్రజలు అందోళన పడుతున్నారు. “పూర్తి అగ్రహారం” అనే మాటకు “రెండు, మూడు సార్లు ఇవ్వబడినదైనా” అన్నది చేర్చబడితే చాలా గ్రామాలు ఇనాము గ్రామాలుగా పరిగణింపబడతాయి.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : గౌరవ సభ్యులు కొన్ని సంవత్సరాల పనుక ఉన్నారు. రెండు మూడు మాట్లు ఇచ్చింది కూడా ఇనాము గ్రామమే అన్న సవరణ ఇదీవరకే జరిగింది. వాటిని కోర్టులు అంగీకరిస్తున్నాయి. అందుచేత ఇంకో విషయం చెప్పండి.

శ్రీ యన్. పెంకయ్య : ఇప్పటికీ, గుంటూరు సెల్లూరు జిల్లాల్లోని కొన్ని గ్రామాలలో యీ విషయంలో సుప్రీమ్ కోర్టువరకు వ్యవహారం చేయబడుతూ, ఇంకా సందేహంలోనే ఉన్నాయనేది మీకు స్పష్టంగా నిరూపణ చేయగలమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : దానిక్రింద కాదండీ. ఈ విషయంలో కోర్టుకు వెళ్ళితే అనుకూలంగా జరుగుతుంది. సభ్యులు పేరు చెప్పండి. ఈ సెక్షన్ క్రింద ఎందుచేత రాబోవాలి? నేను చెప్పే విషయాలన్నీ డోరికే విసుర్చివేయవచ్చునని దృష్టిలో సభ్యులు మాట్లాడితే ఏం తాధం? నేనంత బేవూచీగా చెప్పటంలేదు. “రెండు మూడు మాట్లు గ్రాంటు ఇచ్చినా కూడా అదీ ఇనాం గ్రామం అవుతుంది” అనేటటువంటి డెఫినిషన్ ఇవ్వడం ఉన్నటువంటి తా’లో ఉంటే, డోరికే లేదని గట్టిగా చెప్పటంవల్ల తాధం లేదు. సభ్యులు కొంచెం తెలుసుకొని అర్థం చేసుకొని మాట్లాడటం న్యాయంగానీ, డోరికే లేదని చెప్పటంవల్ల అర్థం లేదు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : “రెండు మూడు మాట్లుగా గ్రాంటు ఇచ్చినా” అని కాదు. “రెండు మూడు మాట్లు రిక్లెయిజ్ చేసినా; 2, 3 పర్సన్స్ ఇచ్చినా” అని ఉంది. “రెండు మూడు మాట్లు ఇచ్చినా” అని లేదు. అందువల్ల 1956 యాక్టు ప్రకారంగా ఇనాము గ్రామాలన్నీ ఎస్టేట్లు అయ్యేదానికి అవకాశం లేదని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. పెంకటరావు : 1956 వ సం. యాక్టు ఇనాముల గురించి కాదు. కండ్ల గంను గురించి చెబుతుంది. దాని definition పేరు. గౌ. సభ్యుడు ఒకదానిలో నుంచి యింకొక దానిలోకి తీసుకుని వెళ్ళితే ఎట్లా కుదురుతుంది? నేను రెవెన్యూ మంత్రిగా ఉన్నంతకాలము శంకరయ్యగారి doubts నేను తీర్చలేను. గౌ. సభ్యులలో ఎవరికైనా అనుమానాలు ఉంటే, అవి తీర్చటానికి నాలో ప్రత్యేకంగా చెప్పితే నేను వాటిని అన్నింటి తీర్చగలను. ఇక్కడ సభలో ఒక ముక్కచెప్పే తరువాతయింటికి వచ్చేటప్పటికీ అదీ మార్చేసి మాట్లాడితే, యింకా నేను సమాధానము ఎట్లా చెప్పింది?

శ్రీ ఎన్. పెంకయ్య : కాని రెవెన్యూ మంత్రిగారు రెండు మూడుసార్లు, grant యవ్వబడినప్పటికీనీ, అవి అగ్రహారముగానే పరిగణింపబడుతుందని అంటున్నారు. కాని అలాంటి మూలము మా దృష్టిలో కన్పించడము లేదు. కోర్టుల దృష్టిలో కన్పించడము లేదు. కొన్ని కోర్టులు తీర్పులు స్పష్టముగా చెప్పినవి ఉన్నవి. వాటిని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చా.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను రెవిన్యూ మంత్రిగా ఉన్నానని గౌ. సభ్యునికి తెలుసు. పైగా ఆయన పార్టీ మొబరు. బుక్కువున్నదీ. ఈ విషయమును గురించి చెబుతున్నాను, ఇక మీదట నా దృష్టికి తోస్తానని యిప్పుడు విమర్శలు చేయాలని చేస్తున్నారా?

శ్రీ యన్. వెంకయ్య : రెవిన్యూ మంత్రి కథావెంకటాచార్యగారు అన్న విధములా విజ్ఞానము, సమర్థులు. వారు అన్నివిధముల రైతులకు హక్కులు సరిక్రమింప జేస్తారని ఆశిస్తున్నాను, మంత్రిగారు తమయొక్క సర్వ విధిలేమైన విజ్ఞానములో అన్న విధములైన అంశములు ఇమిడి ఉన్నవని తెలిసే ఉంటుంది. కాబట్టి ఆవి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకుని రాకుండానే అవసరమైన సవరణలు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. గతసారి యీ శాసనమునకు సంబంధించిన అంశములు వారి దృష్టికి తెచ్చాము. ఈ amendment చేయడము చాలా అవసరమని వారికి సూచించి యున్నాము కూడ. కాని ఆ సవరణలు యంతవరకు రాలేదు. కాని ఈ బిల్లు క్రిందకు రాకుండా తప్పి పోయిన ఇనాము గ్రామాలు అనేకము ఉన్నవనే మాట స్పష్టము. అవి యంతవరకు అగ్ర హారాలుగానే ఉండి, అందులో పట్టాదార్లు, రైల్వారి పట్టాదార్లు కూడా తేనటువంటి గ్రామాలు, అగ్రహారాలు జనాభా లెక్కలలో, రెవిన్యూ లెక్కలలో నమోదు చేయబడినవి. ఇంకను అనేక గ్రామాలు ప్రతి జిల్లాలోను మిగిలిపోయినవి ఉన్నవనే మాట స్పష్టము. అటువంటి వాటి విషయములో న్యాయముగ కలుగ జేయవలసిన హక్కులు అన్న సరిక్రమింప జేసి ఇనాములు రద్దు చేయటానికి ప్రయత్నించినాడే అందరు సంతోషించ గలుగుతారు. అలాంటి అవకాశము రెవిన్యూ మంత్రిగారు కలుగ జేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పటికే యీ సమస్య విషయములో వివరించిన ఆందోళనలు బయలు దేరినవి. ఇనాందార్లు, అగ్రహారందార్లు, రైతులు అందరు తమతమ హక్కులను కాపాడుకోటానికి కోర్టుల చుట్టూ తిరుగుతూ, ధనము న్యాయము చేసుకోవడము వల్ల, వాళ్ళకున్న ఆస్తులను కోల్పోవడము అనేక చోట్ల జరుగుతున్నది. వారేమధ్య తగాదాలు యింకను జరుగుతున్నవి ఉన్నవి. కాబట్టి యితోంటి విషయ సమస్యను త్వరలో పరిష్కరింప జేస్తే ప్రజలు చాలా సంతోషిస్తారు. కాబట్టి యీ విషయములో సమగ్రంగా ఆలోచించి యిరుపైపుల వారికి నష్టము లేకుండా, తాదాము పొందే లాగు లేని సవరణ తీసుకుని పస్తారని ఆశిస్తూ యంతటిలో విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ పి. రాజగోపాలాచార్యుడు : అధ్యక్షా, ఈ ఇనాము సమస్యను పరిష్కరించటానికి ప్రభుత్వము తరపున చాలా హెచ్చుగా కృషి చేయబడింది. దీనిని ఎవరూ కాదనలేరు. ఈ ఇనాము సమస్య చాలా క్లిష్ట సమస్యగా ఏర్పడింది. ఇది ఎంత క్లిష్టముగ ఉన్నదంటే, అనేక భూస్వాములు, సమర్థులు ఆయన మన రెవిన్యూ మంత్రి కథా వేంకటాచార్యగారికి మించి పోయిందీ. ఎందువల్లనంటే, వారు యీ సమస్య విషయములో యిప్పటికీ ఎన్నో సంవత్సరములుగా ఎంతో ఆలోచించి, వారి శక్తి సామర్థ్యములు ఉపయోగించి యీ వాడు యీ బిల్లును తీసుకుని వచ్చి పట్టికినీ, యింకను ఎన్నో గ్రామములు తప్పించుకుని పోతూనే ఉన్నవి. ఈ విషయములో ప్రభుత్వముయొక్క దృష్టి ఏ విధముగ ఉన్నదంటే, పాద్యమైంతవరకు ఈ ఇనాము సమస్యను పరిష్కరింప జేయాలనే ఉద్దేశించుచున్నట్టిదీ, దురదృష్టవశాత్తు యీ ఇనాము యింకను

పరిష్కారము కాకుండ పోయే పరిస్థితులు కనబడుతున్నవి. ఇందులో ఉదహరించిన పద జాలములో ఏదో లోటు ఉన్నదని అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు. ఈపద నిర్వచనములో లోటు రావడమువల్ల జరుగుతున్న ఫలితము ఏమిటంటే, దీనికి సంబంధించిన వ్యవహారములు హెచ్చు కావడము అవుతున్నది. అవి హెచ్చు కావడమువల్ల రైతులకే కాకుండ ఇనాముదార్లకు కూడ చాలా కష్టములు ఏర్పడినవి. ఈవిషయము అందరికీ తెలిసినదే. ఇప్పుడు యిక మీదట అయినను యీ వ్యవహారములు యింకను హెచ్చు కాకుండా తగ్గించవలసిన అవసరము ఏర్పడు తున్నది. బిల్లులో ఉదహరించబడిన పద నిర్వచనము చూస్తే యిప్పటికి దీనివల్ల మూడు నాలుగుసార్లు పారబాటు పడడము జరిగింది. ప్రభుత్వములో ఎవరు రెవెన్యూ మంత్రిగా ఉన్నప్ప టికినీ, యిందులో ఏదో ఒక లోటు కన్పిస్తూనే ఉన్నది. ఈ లోటు ఎక్కడ వస్తున్నదంటే ఈ చట్టము యొక్క స్వరూపములో ప్రయోగించబడినటువంటి పద జాలములోనే లోటు వస్తున్నది. అది తెలుసుకోగలిగినప్పుడు, ప్రభుత్వము దానిలో నిమిత్తము లేకుండ మరొక న్యాయమార్గము ఆలోచించి, యీ సమస్యను పూర్తి పరిష్కారము చేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి కలుగక మానదు. కాబట్టి ఏదో ఒక న్యాయమార్గము ఉభయ పార్టీలకు అవసరమున్నది. దీనికి నేను ఒక సూచన చేయదలచాను. ప్రభుత్వమే ఈ ఇనాము గ్రామముల జాబితా ఒకటి తయారు చేసి ప్రకటించినట్లైతే పద జాలములో నిమిత్తము లేకుండ అన్ని ఇనాము గ్రామాలు, ఆగ్ర హారాలు, కండ్రిగలు వగైరాలు అన్నీ ఒకేసారి రద్దు అయిపోయి అన్నిగూడ Estates గా declare చేస్తే, యీ గ్రామాలు అన్నీ రద్దు అయిపోయే అవకాశము ఏర్పడుతుంది. ఇంతటితో యీ ఇనాము సమస్య పూర్తిగా పరిష్కారము అయిపోయినట్లవుతుందని నా ఆశి ప్తాయిము. మంత్రిగారు యితాంటే అలోచన పరిశీలించి ఆ మార్గమును అవలంబిస్తారని కోరుతున్నాను.

[Mr. Speaker in the Chair]

శ్రీ. ఎలమందారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇనాము సమస్యను గురించి చర్చ జరిగే సందర్భములో ముఖ్యంగా సభ్యులు తమ తమ ప్రాంతాలలో తమకు తెలిసిన అనుభవములను దృష్టిలో పెట్టుకుని, మాట్లాడుతున్నారనే సంగతి రెవెన్యూమంత్రి కథా పెంకటాచార్యగారు గుర్తిస్తారని అనుకుంటాను. కాని వారు చట్టము అని చెప్పి యిందులో వున్న అసలు సమస్యను బైటికి రాకుండా చూస్తున్నారని నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఎందువల్ల నంటే, యీ రోజున ఈ ఇనాము చట్టము అనేది, చాలా ముఖ్యమైనది. చట్టనిర్మాణ మేధస్సుకు, లేక న్యాయ విచారణ మేధస్సుకు ఒక చిహ్నముగ మిగులుతుందేమో గాని, అసలు సమస్య యింతవరకు కూడ సమగ్రముగ పరిష్కారము కాలేదని మనవి చేస్తున్నాను. కారణములు ఏమిటంటే, దీనిని గురించి ఎన్ని చట్టములు చేసినప్పటినిపై పెంటునే కోర్టులలో భాష్యాలు రావడము, దానికి మరల సవరణలు చేయడము యీవిధముగా యెన్నోసవరణలు చేయడము చూస్తే, యిదే ఒక చిక్కు. సమస్య గొప్ప, ఎడతెగనిదిగాను వస్తున్నది. ఇది మన కందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ చట్టమును చూస్తే, ఇందులో clauses, sub-clauses చేర్చడము తప్ప, అవలు యీవారు దేశములో ఉండే ఇనాము సమస్య పరిష్కారము చేయడానికి దీనిని గురించి ఏమీ మాట్లాడా తున్నారు, దీనియొక్క అర్థము ఏమిటి అనేది తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తే చాలా బాగుంటుంది.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee)*

ఈనాడు ప్రతి పక్షమునుంచి మాట్లాడే విషయము మంత్రిగారేగాని మంత్రివర్గముగాని గుర్తించకుండ మంత్రిగారు ఇందులో ఎన్ని విధములుగా కుదించి వ్రాసినప్పటికీనీ, దీనిలో కప్పిపుచ్చిన విషయము ప్రతి పక్షమునకు తెలియక పోలేదు. ఇందులో వున్న విషయము ఏమిటో చెబుతున్నాను. ఈనాడు మంత్రిగారు తీసుకుని వచ్చిన చట్టము చూస్తే 1936వ సంవత్సరము తరువాత వచ్చిన ఇనాము estates కాని, తేకపోలే మనము ప్యాసు చేసిన 1956 వం. వు Inam estate విషయముగాని. వాటిని రద్దు చేయాలనే దానికి ఎవ్వరికీనీ ఆశ్చర్యంలేదు. ఇది హార్షించ దగిన విషయమే. అయితే estate అనేది నిర్వచించినపుడు యీ చట్టము తెచ్చిన సందర్భములో మనము ఏరకంగా ఎక్కడనుంచి ప్రారంభించి, ఎక్కడకు చేరాము, యీ సమస్య ప్రభుత్వము సక్రమంగా పరిష్కారము చేస్తుందో, తోడో అనేది చర్చనీయాంశము. అందువల్ల ఆ రకంగా చూచుకున్నప్పుడు 1936 వ సం. తరువాత ఫతానా ఇనాము ఎస్టేట్, కండ్రిగా, తేకపోలే సివారా, గ్రామమా అని యీ రకంగా చెప్పుకుని పోతూ, మనము ఎక్కడకు చేరాము అని విచారించేట్లైతే ఒక రకంగా జమీందారీ రద్దు చట్టములో ఇంతవరకు రైతాంగానికి కళ్ళా పెంకటరావుగారు చేసిన మేలు గుండు సున్నగో తయారైంది అని చెప్పటానికి నేను విచారిస్తున్నాను. ఎందుకంటే 1956 వ సం. లో వచ్చిన ప్రెసిడెంట్ యాక్టు ప్రకారము “substantial portion” అని వచ్చినప్పుడు కొంతవరకు దేశములో ఉన్న ఇనాము సమస్య పరిష్కరించటానికి అవకాశము ఏర్పడింది. దానిద్వారా దేశమీలోని ప్రజానీకము, ముఖ్యంగా ఇనాము రైతులు కొంతవరకు పంపొందినారు. దానిని మేరుగు పెట్టటానికి ఆంధ్రరాష్ట్రములో ఏర్పాటు చేయబడిన Select Committee వారు తర్జన భర్జనలు జరిపి, Legal Department వారు అందరు కూడ తీవ్రమైన విచారణ చేసి, అన్నీ కూడా సక్రమముగ అమలు జరిపే విధముగా, ఇనాము సమస్య పంపిణీ కరముగ పరిష్కరింపబడే విధంగా నిర్వచనము ఒకటి తయారు చేసి Inam estate అంటే ఏమిటో నిర్వచించారు. ఈ విధముగ అభివృద్ధి జరిగితే దేశములో చట్టము అమలు జరగటానికి వీలు అయిన నిర్వచనములూ అన్నీ కూడ యీ రోజున చూస్తే ప్రభుత్వము ప్రవేశ పెట్టిన సవరణ వలన ప్రెసిడెంటు యాక్టులో ఉన్న నిర్వచనము కూడ పోయింది. తరువాత Select Committee వారు ఏకగ్రీవముగ ప్యాసు చేసిన నిర్వచనము కూడ తుంగలో కలసి పోయింది. ఈ నాడు కళ్ళా పెంకటరావుగారు తయారు చేసిన నిర్వచనము మరల మొదటికే వచ్చింది. మా పార్టీ విధానము శ్రీ శంకరయ్యగారు వివరంగా చెప్పారు ఇక్కడ మా పార్టీ, వారి పార్టీ అనే విషయము లేదు. ఇది దేశములో ప్రస్తుతము ఇనాము రైతాంగానికి సంబంధించిన సమస్య. Select Committee లో ఉన్నవారు, అందులో కాంగ్రెసు సభ్యులు అయిన నటువంటివారు

[Interruption]

శ్రీ కె. పెంకటరావు :- It is only misstatement of facts, Sir.

ఈరోజున తెచ్చిన యీ బిల్లులో ఎక్కడను కూడ Inam అనే దానికి నిర్వచనమును గ రిండిన వెళ్లను లేనేలేదు. దీనిని గురించి నేను ఈ రోజున కొత్తగా ఒక amendment తీసుకుని వచ్చాను అని ఆరోపణ చేస్తే, యీక నేను ఏమీ చెప్పేది!

శ్రీ జి. యలమందారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఇందాక నేను మీకు మనవి చేసినట్లుగా ఏ విషయమును గురించి మాట్లాడినను, దానికి legal aspect అడ్డము తొస్తన్నారని చెప్పాను. అది పూర్తిగా అర్థము చేసుకునే మాట్లాడుతున్నాను. Inam estate అనే దానికి నిర్వచనము క్రింద ఏపేని estate క్రిందకు రావాలో ఆ సందర్భమును నేను మనవి చేస్తున్నాను.

Sri K. Venkata Rao : On a point of personal explanation, Sir. It is a mis-statement of fact. ఇవ్వాలి ఈ బిల్లులో ఎక్కడా drafting about section 4 తరువాత ఇనాం యొక్క నిర్వచనాన్ని గురించి చెప్పలేదు. నేను దానిని గురించి ఇవ్వాలి కొత్తగా legal aspect పెట్టానని ఆయన ఆరోపణ చేస్తే నేను ఏమి చెప్పవలసి ఉంటుంది ?

శ్రీ జి. యలమందారెడ్డి : దానికి నేను ఇందాక తమతో మనవిచేసినట్లుగా ఏ విషయం మాట్లాడినా estates ను ఒరిలోకి తాగవద్దని చెప్పాను. అది పూర్తిగా వైతన్యముతంగా తెలిసికొనే మాట్లాడు తున్నాను. ఇనాం ఎట్టేటు అనే నిర్వచనంలో ఏ ఎట్టేట్లు రావలసినవనే సందర్భంలో ఏవిరాలేదో, ఏవిరావాలో మీకు మనవి చేస్తున్నాను. మంత్రిగారు తప్పు పెట్టారని నా ఛార్జ్ శ్రమముకాదు. వారు ఎంతవరకు పెట్టారో ఆ విషయం మాకు తెలుసును. మీరు అనుకునేది ఒకటి, చేసేది ఒకటి అని మేము అనుకోవడంలేదు. వారే ప్రభుత్వం సక్రమంగా చేయడానికి ఉద్దేశించిన బడలేదని, తదనుగుణంగా ఈనాడు ఈ amendment తొస్తున్నారనే విషయం మాకు తెలుసును. ఆ విషయమే ఉదాహరణకు మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల చట్ట వ్యవహారంలో లేదా ఏమీలేదు. వారు చెప్పేది ఏమిటో మేము చెప్పేది ఏమిటో అందరికీ బాగా తెలుసును. అదికాదేక్కడ సమస్య. ఈనాడు మనం చేసే చట్టంద్వారా మొట్టమొదట మంత్రిగారు తెలిపినట్లుగా ఈ రోజులో ఇనాం సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని చెప్పిన విషయంలో దానికి సంబంధించి ఆరకంగా పరిష్కారం అవుతుందా కాదా అని చూచినప్పుడు పరిష్కారము కావటములేదు. ప్రెసిడెంటు యాక్టు ప్రకారం కానిష్టండి తరువాత మన నెలెక్టు కమిటీ ఏకగ్రీవంగా చేసిన నిర్వచన ప్రకారం కానిష్టండి కలిగిన పౌకర్యము లన్నీ విలువలేకుండా పోయాయి. ఈనాడు ఇనాం రైతాంగం అనేక పేల మందేని, భూములనుండి పెళ్లగాళ్ళే సందర్భంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంలో ఇంకోవిషయం చెప్పవలసివుంది. ఈనాడు భూసంస్కరణలు తొస్తున్నాయి. భూసంస్కరణలంటే దేశంలో దున్నే రైతాంగానికి భూమి ఇవ్వాలని, కొంతమేరకు ceiling పెట్టాలని ఆరకంగా ఆర్డీ నెస్సు మన రివీన్యూ మంత్రిగారు గవర్నరుగారి ద్వారా జారీచేయించారు. మంచిదే. ఆ సంగతి తీసుకున్నప్పుడు ఈ రోజు దేశంలో ఇనాంకు సంబంధించి అనేక గ్రామాలు మన ఇనాం ఎట్టేటు నిర్వచనంలోకి రావడంలేదని రైతాంగం eviction జరుగుతుందని చెప్పినప్పుడు,.....

శ్రీ కె. సుబ్బారావు : భూసంస్కరణలు ఇనాములకు సంబంధించినవేనా ?

Mr. Speaker : Kindly sit down. దానికి relevant గానే అనాళ్ళంవుంది.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

శ్రీ జి. యలమందారెడ్డి: అదే మంత్రిగారే నెలవిచ్చారు. అందువల్ల ఈరోజు అనేక గ్రామాలు రావడంతోదని అడిగినప్పుడు మంత్రిగారేమీ సమాధానం చెప్పారంటే “భూసంస్కరణలు వచ్చినప్పుడు దీని సంగతి చూసుకుందామనే, అప్పుడు డింట్లోకి వారూ వస్తారు” అని. ఎప్పుడో భూసంస్కరణలువచ్చి ఏమో జరిగేముందుగా ఈ రోజు గ్రామంలో ఈ ఇనాం ఎస్టేటు నిర్వచనం క్రిందకి రాకుండా కాన్సిలేబి రైతాంగం ఇప్పటికప్పుడే eviction చేయబడుతున్నారు. ఈరకంగా evictions జరిగిన తరువాత ఎప్పుడో వారికి భూసంస్కరణలు చట్టం అమలు జరుపుతాం అనడం ఏమాత్రం సమంజసము కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ప్లానింగు కమిషనువారుగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వంవారుగాని ఎవరు చెప్పినప్పటికీ కూడా దేశంలో evictions ఆపాలనే. ఆ సమస్యను అట్లా ఆపి తరువాత భూసంస్కరణలు వచ్చినప్పుడు కూడా మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు వెనుకకు వెళ్లి review చేయాలని ఆలోచించే సందర్భంలో ఈనాడు రైతులందరూ eviction అయినా ఫరవాలేదనడం, తరువాత మనం ఎప్పుడో చట్టం తేచ్చుకుందాం అని ఆలోచించడం ఏమాత్రమూ సబబుకాదని మనవి చేస్తున్నాను. అందువలన ఇంతవరకు రద్దుకానిప్పుడానికి ఎలాంటి అభేదాలేదు. ఈ బిల్లు యొక్క purview లోకి రాకుండా దేశంలో అనేక ప్రాంతాలలో నిలబడిపోయిన విషయాలన్నీ కూడా తప్పకుండా సభవారు ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇదే సందర్భంలో ఇంకోవిషయం మనవి చేయక తప్పదు. మంత్రిగారు ఎప్పుడు చెప్పినా చట్టాలను కాగితంమీద చూపిస్తారు. కాని అవి ఎంతవరకు అమలు జరిగాయో చెప్పడానికి ఏమాత్రం ప్రయత్నం చేయరు. 1956 వ సంవత్సరపు చట్ట ప్రకారం ఇనాం గ్రామంగా రీక్షిప్టులతో నమోదయిన గ్రామాలలో ఇనాందారుకు 2/3 రైతుకు అని చట్టం చేశాము. అదే ఏరకంగా అమలు జరుగుతున్నది? ఏరకంగా అమలు జరగడం తోడనే విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి అనేక సందర్భాలలో తీసుకువచ్చాము. ఈరోజు Tenancy Act ప్రకారం వీరందరూ trespass చేస్తున్నారు అని కాన్సిలరులనుండి అనుభవించే రైతాంగాన్ని trespassers గా ఉన్నారని కోర్టులు తీర్పులు చెబుతూ రైతాంగాన్ని భూములనుండి వెళ్ళగొడుతూవుంటే, చేసిన చట్టం అమలు జరగకుండావుంటే వారు చూసి కూడా ఉదాసీనత వహిస్తున్నారని చెప్పక తప్పదు. నెల్లూరు జిల్లాలోని పరిస్థితులు గురించి శ్రీ శంకరయ్యగారు అనేక ఉదాహరణలు చెప్పారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:—అవన్నీ ఈ బిల్లుకు సంబంధించినవేనా?

శ్రీ జి. యలమందారెడ్డి:—అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించినవే. ఎప్పుడో భూసంస్కరణలు తప్పిం, చూస్తాం, అని మంత్రిగారు శాసన సభలో ఎంత ఉదారంగా వాగ్దానం చేస్తారో అంత ఉదారంగా అమలు జరగడం తోడనే నేను మీకు చెప్పక తప్పదు. ఈరోజు ఈ బిల్లు ప్యాసుచేసిన సందర్భంలో దీని క్రిందకి రాకుండా ఉన్నటువంటి వాటిని దీని క్రిందకి తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం చేయాలి. భూసంస్కరణలు వచ్చేలోగా లక్షలాది రైతాంగం evict కాకుండా చూడాలి. వారికి భూమిమీద హక్కు భుక్తం కలిగించాలి. ఉత్పత్తి జాస్తికాదనే దృష్టిలో ఆలోచించి ఎప్పుడు ఈ బిల్లు క్రిందకి రాకుండా మిగిలిపోయిన విషయాలన్నీ కూడా పరిశీలించుకుంటే

ప్రకారం, మన నెలెక్టు కమిటీవారు ఇదేవరకే ఏకగ్రీవంగా చేసిన తీర్మానం ప్రకారం నిర్వహించి, ఇచ్చుకుని ఆరకంగా చేసినట్లయితే చాలా సక్రమంగా ఉంటుంది. ఈ విషయాలను అనేకమంది మిత్రులు వివరించారు. అందువల్ల సభ్యులు ఇక్కడ ఆపేదనతో నివేదించిన విషయాలు తమతమ ప్రాంతాలలో యాక్టు అమలు జరుగక రైతాంగం evict కాడిన వారికుష్ట ఇబ్బందులను ప్రభుత్వం సానుభూతితో ఆలోచించాల్సిన అవసరం వుంది. అందువల్ల ఈ చట్టంలోకి మిగిలిపోయిన అనేక ఇనాం ప్రాంతాలను తప్పకుండా తీసుకువచ్చినప్పుడే మనం భూసంస్కరణలన్నా ఇంకేమన్నా అర్థం ఉంటుంది. కాని ఎక్కడో కక్కడ వంపకాలు జరిగి జీనాహి transactions జరిగిన తరువాత కేవలం ఇనాం యాక్టు ప్రకారమే రేపు భూసంస్కరణలు చేసినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు. కాబట్టి ఈనాడు దీని క్రింద పెంటనే తీసుకురావలసినదని ఆరకంగా ప్రభుత్వం చూడాలని మన నెలెక్టు కమిటీవారు ఆమోదించిన నిర్ణయనాన్ని తప్పకుండా దీనిలో చేర్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. అయితే మంత్రి శ్రీ పెంకటరావుగారు ఇంకో విషయం చెప్పారు. 'అదేక్కడ నేను పెట్టావయ్యా' అని, పెట్టకపోవచ్చును. అది పెట్టాలని నేను కోరుతున్నాను. పెట్టడంవల్ల ఇబ్బందిలేదు. ఎందువల్లనంటే హైకోర్టు జడ్జిమెంటు ప్రకారం "such as" కు వచ్చిన ఇబ్బందిని తొలగించడానికి ఇనాం ఎస్టేటు నిర్వహణం రేపు రాబోయే బిల్లుకు ముందుగానే ఈ Abolition Actలో మనం చేర్చుకుంటున్నాం అదేరకంగా ఈరోజు Abolition Act క్రింద ఏపైతే ఇనాం ఎస్టేట్ల క్రిందికి వస్తాయో నిర్వహణాన్ని చేర్చుకున్న తరువాత అవసరమైతే రేపు ఆ చట్టంలో ఆ సవరణలు చేసుకోవచ్చు. అందువల్ల ఒకదానికొకటి వరస్పర పైరుధ్యంలేదు. అది కేవలం convenience మాత్రమే. నిర్వహణానికి సంబంధించి చేసుకున్నప్పుడు ఏమేని రద్దుకావాలో తప్పకుండా automatic గా వస్తాయి కాబట్టి ఆరకంగా ఇవన్నీ జరచేర్చి చేసినప్పుడే సమన్వయంగా ఉంటుంది లేకపోతే ఏమాత్రము అర్థం ఉండదు. ఇంతవరకు శాసన సభలో చర్చించిన సారాంశము చేసిన తీర్మానము సక్రమంగా అమలు జరుగవని మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

*శ్రీ కె. పెంకటరావు :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ఇంత చర్చకు కారణం అవుతుందని నేను ఆశుకోలేదు. ఎందుచేతనంటే యిదివరకు గౌరవ సభ్యులు అప్పడప్పుడు సభలో సూచన లిచ్చార "మీరు ఇవ్వాలి బిల్లు ఎందుకు పెట్టలేదు. మీకు వ్యవధి లేక పోతే గంటలోనే ఈ రెండు బిల్లులు ప్యాసు చేసేద్దాము" అని కూడా సభా ప్రాంగణంలోనే చెప్పారు. తీరా బిల్లు వచ్చేటప్పటికి రెండు గంటలు సరిపోలేదు. నాలుగు గంటలు కూడా సరి పోవడం లేదు. కాని ఒకందుకు సంతోషం. ఇటువంటి సమస్య ఒకటి దేశంలో వుందన్నీ ఈ సమస్య యొక్క వర్తింపడానికి అనేక చోట్ల వచ్చే కష్టాలన్నిటినీ క్రోడీకరించుకుని మనం చర్చించుకుని దీనికి పరిహారం తీసుకురావాలి అనే భావం ఈగడం మాత్రం చాలా సంతోషించ వలసిన విషయం. అందు వల్లనే యివ్వాలి వదలొండు మంది గౌరవ సభ్యులు యీ విషయమై మాట్లాడడం అవ్వడం కరమైన విషయం. నేను మొదటి నుంచి, మధ్యలో వచ్చిన వాడ ప్రతివాదాలలో సుస్పష్టం చేసిన చాలా విషయాలు మళ్ళీ తిరిగి అంత విరుద్ధంగా ఉద్ఘాటించబడిన అవసరం లేదనుకుంటాను.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee).*

దేశంలో చట్టాలు చేసేటటువంటి అధికారం శాసనసభలకుంది. శాసనసభలు చట్టాలు చేసిన తరువాత వాటిని విచారించి దేశంలో వున్నటువంటి పౌరులందరికీ అందజేయవలసిన బాధ్యత కోర్టుల కున్నదే. ఇటువంటి రాజ్యాంగాన్ని మనం అంగీకరించి యీ సభలో సభ్యుల క్రింద వున్నాం. మనకు అవసరం వచ్చినప్పుడు కోర్టును తీసి అవతల పెట్టి మనకు అవసరం లేనప్పుడు కోర్టును తీసి లోపల పెట్టుకొనేటటువంటి పద్ధతి మీద రాజ్యాంగాన్ని అమలు జరపడం ప్రజాస్వామిక పద్ధతికి చాలా కష్టమైన విషయం. అందువల్ల “ ప్రతీ దానికి కోర్టు జడ్జిమెంటు చెప్పింది, కోర్టుకు పెళ్ళవలసి వస్తుంది, అందుచేత నాకు పౌరుడు క్రింద క్షం అయిపోతుంది ” అనే టటువంటి వాదన సమంజసమైనది కాదు. మనం ఇక్కడ శాసనసభలో తీసుకున్నటువంటి ప్రమాణం భంగం చేసేటట్టు అవుతుంది గాని యింకో రకంగా కాదు. ఎప్పటికయినా, పౌరుడయినా, ఆస్తిని గురించి గాని స్వాతంత్ర్యము గురించిగాని, వాక్స్వాతంత్ర్యము గురించి గాని సంఘాన్ని గురించిగాని రాజ్యాంగ చట్టం 14వ సెక్షను మొదలు 31 వ సెక్షను దాకా రాజ్యాంగం మన కిచ్చినటువంటి హక్కులతోనూ అయిచేటటువంటి forum కోర్టు తప్ప ఇంకొకటి లేదు. కోర్టును పూర్తిగా లొలగించడానికి వీలులేదు. అక్కడికి యీ రోజు శాసనాలలో సివిల్ కోర్టు jurisdiction ను తప్పించి త్వరగా బీద ప్రజలకు న్యాయం కలుగజేసేటటువంటి శాసనాలున్నాయి. ముఖ్యంగా భూ సంస్కరణల శాసనంలో చాల వరకు రివీన్యూ కోర్టు దగ్గర కొన్ని చోట్ల స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్స్ దగ్గర అప్పియిట్స్ పైగా **There is no appeal to any Civil Court** అనే టటువంటి భావాన్ని కూడా కలుగజేసి ఎక్కువగా కిచ్చి తగ్గించి త్వరగా వ్యవహారం చేయడం కోసమనే అసలు **scheme of legislation** అంటే ఈ రోజులలో ఉన్నంతలో కూడా ఎవరో తప్ప జడ్జిమెంటు చెప్పి లక్షలాది, కోట్లాది, అర్బుదలాది ప్రజలకు అన్యాయము చేస్తారా ? అనేటటువంటి శబ్ద ప్రయోగములు ఎరిగేసేటటువంటి పెద్దలు కూడా మనవి చేస్తుంటే నాకు ఆశ్చర్యము కలుగుతుంది. నేను ఇన్వార్డు ఖంటాపథంగా చెప్పగలను. ఆంధ్ర దేశంలో 65 లక్షల ఇనాం రైతులు లేరు. ఆకాశంలో నక్షత్రాలుండాలి గాని భూమి మీద వ్యవసాయం చేసేటటువంటి రైతులు ఇంతమంది లేరు. ఇన్ని లక్షల ఎకరాలు భూ స్వామ్యంలో యినాంల క్రింద లేదు. ఇది పరిమితమైన వ్యవహారం. దేశంలో ఎక్కువని రైల్వే గ్రామాలు. తరువాత వున్నటువంటిని జమీందార్ల గ్రామాలు. జమీందార్లకు పోయాయి. రైల్వే గ్రామాలు అదీవరకే వున్నాయి. ఈ రెండింటిని సమన్వయం చేశాము. ఇనాం గ్రామాలు కూడా వాటితో సమన్వయం చేశాము. ఒక ఒక భాగాన్ని మాత్రం **abolish** చేసి దానిని కూడా **common tenure** లో తీసుకు రావడం అనే సంకల్పం లో చేసిన బిల్లు మొట్టమొదట నుంచి అంతా **cover** చేసి నక్షత్రాలని ఆకాశాన్ని వీటన్నిటి అంశాలు చెప్పి.....

శ్రీ బి. శంకరయ్య :—అధికారమునంగా తెచ్చిదిసి చెప్పండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు :—శంకరయ్యగారు చెప్పిన దానిలో 10 వ పంక్తు ఉంటారు.

శ్రీ బి. శంకరయ్య : అధికారికంగా తక్కువ తీసి చెప్పండి.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలు వారి తర్ఫీదునుగూర్చిని అడగడం—అకాశం మీద ఎన్ని నక్షత్రాలున్నాయి అని తిమ్మరుసుగారు ఎల్లండీకి చెబితాను అన్నట్లు. సరే, ఎల్లండీ వచ్చింది తిమ్మరుసుగారు వస్త్రంలో ఇంత ఇసుకపోసి, ఒక్కొక్క సత్త్రం తెక్కపేసుకుంటూ ఒక్కొక్క ఇసుక రేణువు ఇందులో పేతాను ; ఈ ఇసుకలో ఎన్ని ఇసుక రేణువులున్నాయో అన్ని నక్షత్రాలున్నాయని చెప్పారట. అట్లా ఉంది వారు అడిగేది. దేశంలో ఉన్న హక్కులన్నీంటిని రికార్డు చేయాలంటే కొంతకాలం పడుతుంది, హైదరాబాదులో కాస్ట్రాఫాణీ పత్రం అని ఒకటి ఉన్నది. అందులో ఎవరికి భూమి ఉన్నదో, ఎవరు వ్యవసాయం చేస్తున్నారో, ఎంత ఎండిస్తున్నారో అనే తెక్క ఉన్నది. ఒక మారు వెళ్ళి తెక్కలు చూడండి. ఈ తెక్కలు కూడా ఆ రకంగానే ఉంటాయి, కాన్ని తెక్క పెట్టడానికి వీలున్నవి ఉన్నాయి ; కాన్ని తెక్క పెట్టడానికి వీలులేనివి ఉన్నాయి. 1951 వ సంవత్సరపు తెక్కలను బట్టి ఈ రోజున 35 కోట్ల 60 లక్షల జనాభా ఉన్నదని చెబుతున్నాము. 1957 వ సంవత్సరంలో ఎంత ఉన్నది అని అడిగితే ఏమి చెప్పను? అది 1961 లో తెలుస్తుంది. అంతా ఒక పద్ధతిమీద నడుస్తుంది. డొరికే ఎంత మంది ఉన్నారని అడిగినందువల్ల సమస్యకు ఎక్కువ పొందామంటారు. ఉన్నది ఎన్ని గ్రామాలు? 1061 అని ఒక ఉజ్జాయింపు అంకె ఇచ్చాము. 1061 గ్రామాలలోను 65 లక్షలమంది రైతులు ఉంటారా?

శ్రీ బి. శంకరయ్య : మీరు చెప్పిన 1061 ఎస్టేట్లు ; ఇనాం గ్రామాలు కావు.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : ఇనాము గ్రామాల్లో ఈ రాష్ట్రంలో ఉండే ప్రతి ఇనాం గ్రామం ఎస్టేట్లు అయి లేరుతుంది నా సవరణ వల్ల. సభ్యులకు మరో అభిప్రాయం ఉంటే పేరేషనరీలపై కోవచ్చు సభ్యులు అనుకున్నవి ఇనాం గ్రామాలు కావు. వీటికి ఎప్పుడూ పట్టా పుట్టుతేదు, ఎప్పుడూ దానికి గొంటు లేదు, ఇప్పుడు ఇచ్చిన నిర్వచనం ప్రకారం ఇనాం గ్రామమై ఉంటే పైకి తొలిపి పెట్టడానికి మరొక కారణం ఏదైనా ఉండాలి కాని మరొక ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదు ఈ రోజువరకు లేసుకువచ్చిన సంస్కరణలలో అటువంటి భావమే లేదు. 'వెంకటరావుగారి బుద్ధి కుశలత' అన్నారు. వెంకటరావు బుద్ధి కుశలత అందరికన్న తక్కువే కాని ఎక్కువ కాదు. ఇంతమంది ఉద్యోగస్థులు, మేమూ కూర్చుని, క్రిందమీదా పడి ఎక్కడ ఉన్నదానిపైనా ఈ నిర్వచనం క్రిందకు తేవాలనే ప్రయత్నం చేశాము. లో ఎక్కడ ఇనాం అన్యాయం జరిగితే అప్పీలుకు లేసుకువెళ్ళడానికి నిష్పత్తులు చేసిన బిల్లు క్రింద అధికారం ఉన్నది. బ్రిటన్ లో డిస్ట్రీక్ట్ చేసిన అప్పీలుపైనా పైకి లేసుకురావచ్చును. నాకు చెప్పండి—ఫలానా గ్రామానికి సంబంధించి, అని పక్ష నిర్వచనానికి లోబడి ఉన్నప్పటికీ, రైతులు పోరాడతేకానో సరిఅయిన రికార్డులేకానో అన్యాయం జరిగింది Person అనే మాట క్రింద ప్రభుత్వం అప్పీలు చేయడానికి వీలు లేకపోయింది. అటువంటి నిరూపణ చేస్తే గవర్నమెంటు యొక్క సర్వకర్తులు సామర్థ్యం ఉపయోగించి వాటిని ఇనాం ఎస్టేట్లు. Definition క్రిందకు తెచ్చే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందని తమకు మనవి చేస్తున్నాము. ఇంత తుంటే ప్రభుత్వం తరపున ఏమి హామీ ఇవ్వగలను యల్లమందారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు. individual cases చెప్పవచ్చును. దానికి forum ఉండాలి; అసెంబ్లీకాదు, వారు

చదివిన పేర్లు కొన్ని నేను పేసుకున్న 1061 లిస్టులో ఉన్నాయి. శ్రీరామమూర్తిగారు చెప్పిన పీఠారోపురం నా 1061 గ్రామం లిస్టులో ఉన్నది. లిస్టునువారు చూడలేదు. శంకరయ్యగారు చూశారు. కొన్ని ఉన్నాయి. కొన్ని లేవు. శాసనం ప్రకారం తరువాత చూడాలి కాని లిస్టు చదివి గవర్నమెంటు చేసేదంతా ఇనాందారుల కోసం అది చేయలేదు ఇది చేయలేదనే picture ప్రపంచానికి present చేయవలసిన అవశ్యకత లేదు. ఈ శాసనంలో వ్యవహారాలను అదుపు పెట్టుకునే యత్నం జరిగిందని, ఇంకా మిగిలిపోతే ప్రభుత్వం ప్రతిక్రియ తీసుకుంటుంది అని గట్టిగా హామీ ఇస్తున్నాను. శంకరయ్యగారు అనేక మార్లు చెప్పడం, నేను జవాబు ఇవ్వడం జరుగుతూనే ఉంది. మరొక మారు దానినే పునశ్చరణ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఒకవమానయ్యగారు తెలంగాణాకు సంబంధించి చట్టాల integration గురించి చెప్పారు, వారు చెప్పకుండానే. నేను మనవిచేశాను. ఇచ్చట బిల్లు పెట్టడమైనది; suspension చేయడం అయినది; ప్లానింగ్ కమిషన్ వారి సలహా ననుసరించి మరల సమగ్రమైన ఇనాం రద్దు చట్టం తెలంగాణాకు సంబంధించి కూడా త్వరలో తమ ముందుకు తీసుకు రావడం జరుగుతుంది. అయ్యపు రెడ్డిగారు చెప్పిన దానికి ఇప్పుడే సమాధానం చెప్పాను. మంచలకాని కరిపెనకాని ఈ నిర్ణయం క్రిందకు వచ్చి అప్పీలు చేయవలసిన అవసరం ఉంటే ఆ విషయం ఆలోచించబడుతుంది, రామకృష్ణరాజుగారు included, excluded inams గురించి ఒకటి point out చేశారు.

“The under-tenure estates whether pre-settlement or post-settlement, fall under Section 3 (2) (e) of the Estates Land Act and were attached to the parent Zamindari Estates. These grants were never made, confirmed or recognised by the Government and as such they are not inams and therefore they do not fall under Section 3 (2) (d) of the Estates Land Act.

The recent amendments (are) concerned only with Section 3 (2) (d) and do not affect the under-tenures.”

శ్రీ ఆర్. బి. రామకృష్ణరాజు : నా పాయింటు అదీకాదు. ఈ ఇనాం ఎ స్టేట్స్ లో Pre-Settlement ఏ ఉన్నాయి; Post-Settlement ఏ ఉన్నాయి, అయితే ప్రభుత్వం ఇచ్చే నష్టపరిహారం రెండింటికీ అన్వయిస్తుందా? ఏ కారణాలవల్ల?

శ్రీ కె. పెంజురావు : 3 (2) (d) క్రింద వచ్చే వాటికి అన్వయిస్తుంది. 3 (2) (e) క్రింద వచ్చే వాటికి అన్వయించదు. 3 (2) (d) క్రింద వచ్చే వాటికి ఏదైనా అన్వయిస్తుంటే 3 (2) (d) క్రింద ఇనాం ఎ స్టేట్స్ ఉన్నదానికి compensation uniform ఉంటుంది.

Sri R. B. Ramakrishna Raju : I request the hon. Minister to make this clear. 3 (2) (d) క్రింద వచ్చేది Pre-Settlement ఇనాం Post-Settlement ఇనాం?

శ్రీ కె. వెంకటరావు : Both, వారు అడగడానికి ఒక కారణం ఉన్నది. దరిమిలా ఇనాములకు same compensation రాదు. వావితాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ 1947 వ సంవత్సరంలో పైకమాండు వారు ఏదో pull చేశారని చెప్పారు. అప్పుడు వారు శాసన సభ్యులు కారు. ఈ వార్త వారికి ఎలా చేరిందో నాకు తెలియదు. అప్పుడు ఒక formula క్రింద నష్టపరిహారాన్ని తెక్క పేస్తే, ఒక కోటి 68 లక్షల ఎకరాలున్న జమీందారులన్నిటికీ కలిపి 12½ కోట్లు, 36 లక్షల ఎకరాలున్న ఇనాం విస్తీర్ణానికి 41 కోట్లు రూపాయలు నష్టపరిహారం తెక్క తోలినది. ఆ విషయం ఆలోచించి అంత డబ్బు ఇనాముల నష్టపరిహారానికి ఇవ్వడానికి వీలు లేదని మానిపేశము. ఇదీ కారణం కాని పైకమాండు ఎవరినీ pull చేయలేదు; ఎవరూ pull చేయించుకోలేదు.

శ్రీ వావితాల గోపాల కృష్ణయ్య : ఆ రోజు వెంకటరావుగారికి జ్ఞాపకం ఉండి ఉంటుంది, ఒక పెద్ద సమావేశం జరపడం, దానిలో వారు పాల్గొనడం—

మిస్టర్ స్పీకర్ : అది irrelevant; personal explanation అనవసరం.

శ్రీ వావితాల గోపాల కృష్ణయ్య : నేను చెప్పిన దానిని explain చేయవలసి యున్నదికదా. చట్టం తీసుకువస్తామని చెప్పిన తరువాత పైనుంచి ఎత్తిడిరావడం మానుకోవడం ప్రజలకందరికీ తెలుసు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎట్లా తెలుసు ?

శ్రీ వావితాల గోపాల కృష్ణయ్య : మొత్తం మీద మానుకున్నారని తెలుసును.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అంతవరకే తెలుసును కాని కారణం ఏమో తెలియదు, నిజమో, అబద్ధమో!

శ్రీ కె. వెంకటరావు : నేను సమావేశానికి పెళ్ళిైన మాటనిజం. వల్లభునిని సీతా సుమా అన్నమ్మగారు preside చేసినమాట నిజం. వారివంటి commentators నచ్చు కువ్వూ విన్నులలో చేసినమాట నిజం, సమావేశం సంగతి వదలి పెట్టండి. అధ్యక్షులవారు విశద పరచారు. Notification is not a legal document. మనకు న్యాయం ఎన్నేటూ అని తెలుసును. కోర్టులు కాదు అంటాయి. అప్పుడు contest చేయడానికి హక్కు పంపాడించుకున్నాము, దానికి తగిన పరిహారం ఇవ్వటం జరుగుతుంది. లెచ్చన్నగారి నిర్వచనాన్ని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. జమీందారిలలో ఉండేటటువంటి భూమి, పట్టులకు ఇవ్వడంవల్లనో మరొక కారణంచేతనో ఎన్నేటూ కాదనే నిర్ణయం జరుగదనే విషయంమీద stress ఇచ్చారు. దానితో నేను మొదటినుంచి ఏకీభవిస్తున్నాను. మిగిలిన విషయాలు పొగా కోటిరెవెన్యూగారి వాదన మీమీటి అంటే—ఇనాం రద్దు అయిపోతుంది; ఆ గ్రామంలో ఇదీవరకు ఎప్పుడూ ధైరు స్వాధీనంలో లేని private land నిర్వచనం క్రింద ఇనాందారుకు చెందిన భూమి ఉంటుంది; ఆ భూమిని ఇనాందారులకు ఎందుకు వదలకూడదు; వారు ఏమి పాపం చేశారని. నిన్న శంకరయ్య గారికి మనవి చేశాను. ఆ భూమి గవర్నమెంటుది అవునా, కాదా లేకాలి. తరువాత పంపిణీయైతే విషయమై ప్రతిపక్ష సభ్యులు, మా పక్ష సభ్యులు ఇదీవరకే చెబుతున్నారు. ఇనాం పంపిణీ అయినా చట్టం క్రింద oust అయిపోతో ఆ గ్రామంలో ఏమైనా భూమి దాగిపో

అందరిలో పాటు వారికి పంచవచ్చును అని అందరూ చెబుతున్నారు. **Uncultivated** అనాధీన భూములు దారికివట్లయితే—ఇక ముందు సీలింగు మొదలైనవన్నీ వస్తాయి కాబట్టి భూములు కోల్పోయిన ఇనాందారులకు అందులోనుండి పంచే విషయం తప్పకుండా ఆలోచించడం జరుగుతుందని ప్రభుత్వం తరఫున మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తిగారు ఏదో వూరు చెప్పారు. ఇక్కడ అది చర్చించే సమస్య కాదు. ఆ విషయానికి నేను సమాధానం చెప్పాను. శ్రీరామమూర్తిగారు యువకులు. అసమర్థత అయోగ్యత అసాధారణము అలా “అ” అలో ప్రారంభమయ్యే పదాలు వాడి ప్రసంగించడం, వారికి అలవాటు. అనుకే చండు దారికిండికదా అని నాలుగైదు పదాలు విసిరారు. ఆలస్యం అవటానికి మా అసమర్థత కారణం కాదు. మేమంతా సమర్థులమని చెప్పుకోవటం కాదు కాని అది మా అసమర్థత మాత్రం కారణం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. పార్టీ నాయకులైన పెద్ద లో ఈ యాక్టు క్రింద వచ్చిన భూములు తమవని కోర్టులో దావాలు పేసి, అడ్డురావటం వల్ల ఈ ఆలస్యం జరుగుతోంది. దానికి పరిష్కార మార్గం శ్రీరామమూర్తిగారే ఆలోచించాలి గాని నేను ఆలోచించే విషయం కాదని సవినయంగా మనవి చేస్తున్నాను.

నాగేనేని పెంకయ్యగారు యింకా ఏవో చేరలేదనే బాధ మనసులో వుంచుకొని మాట్లాడారు. ఈ విషయాలు చెప్పటానికి చాస్తూ వచ్చిందని, ఏవో మనసులో పెట్టుకొని ఇక్కడ అవన్నీ చెప్పారు. వారు మా పార్టీ సభ్యులు, రైతు సంఘంలో బాగా పని చేస్తున్నవారు. వారు మాకు ఏమైనా చెప్పవలసి వుంటే ఆఫీసులోగాని పార్టీ సమావేశంలో కాని, ఇంటివద్ద కాని చెప్పవచ్చు. ఫలానా విషయంలో ఫలానాదే తప్ప దీర్ఘకోవయ్యా అంటే దీర్ఘకోటానికి మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. అంతేకాని ఇలాంటిచోట వారు చర్చలోకిడిగటం న్యాయమైనవిషయంకాదు.

రాజాగోపాలనాయుడుగారు షెడ్యూల్ ఒకటి ప్రచురించవలసినదేగా కోరారు. షెడ్యూల్ ప్రచురించే అధికారం గవర్నమెంటుకు లేదు. మనం షెడ్యూల్ లో పేసినంత మాత్రాన Notification షెడ్యూల్ ‘అఫారటి’ క్రింద జరగవు. ఒకడి పార్టీ ఒకడిది అయి పోదు. అది ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ రైట్ క్రింద రావలసి వుంటుందే కనుక దీనివల్ల రాధం ఏమీ వుండదు. అయినా ఎక్కడైనా escape అయితే చూస్తామని వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

నేను శంకరయ్యగారిని ఏదో అపేస్తున్నానని, యువకుడు కనుక ఏదో ఉపన్యాసం నిమిషం దాసుని ఎల్లమందారెడ్డిగారు చూశారు. ఆయన ఈ కోర్టులు ఏమీటని అడిగారు. ప్రపంచంలో కోర్టులు లేని దేశము ఏదీ లేదు. అధమపక్షం పీపుల్స్ కోర్టులు అయినా వున్నాయి. చెట్టుకు బట్టి ఉరీ తీసే అధికారం మనకు లేదు కనుక కోర్టులద్వారానైనా పూర్తి చేద్దామని అను కోంటున్నాము. అక్కడ న్యాయం జరుగుతుందనే నా నమ్మకం.

శ్రీ తి. ఎల్లమందారెడ్డి : మన ఉద్దేశ్యాలుకు మనం చేసే శాసనాలకు క్లియరీకేషన్ interpretation చేసే అధికారం కోర్టులకు వుండకూడదనే నా ఉద్దేశ్యం. వాడెలా చేస్తున్నాడు గనుక నేను చెప్పాను.

శ్రీ కె. వెంకటరావు : కోర్టులు ఆటో చేస్తున్నప్పటికీ మనం దీర్ఘకాలంబున్నాము. అందుకే ఇన్ని amendments వస్తున్నాయి. “అది మనం ఆంధ్రప్రదేశ్ దానికి వ్యతిరేకంగా చేసింది, అది న్యాయానికి విరుద్ధం, పునాది న్యాయాన్ని నిర్ణయించే శక్తి Legislature కు వుంది” అనే నమ్మకం మనకు వుండటంవల్లనే 1908 లో, 1934 లో, దానికి 1936 లో ఇలా 1945 లో, 1956 లో ఇప్పుడు యింకొకటి యితో amendments తోస్తున్నాము ఇందులో కూడా తోపంపుంటే యింకో amendment తీసుకురావాలి కాని కోర్టులను తోసేసి చేయటం కష్టమవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Evictions గురించి కొందరు సభ్యులు మాట్లాడారు. **Estates Land Act** క్రింద హక్కు వున్న tenant ను లోఎగించే హక్కు లేదు. అందుచేత question of eviction does not arise. ఎవరైనా evict చేశారంటే అది చట్ట, విరుద్ధంగా చేసినట్లవుతుంది. **Estates Land Act** క్రింద లోఎడి చేయటానికి ఆస్కారం లేదు. అది ఎప్పటికీ కాకపోతే మాత్రం సేను చెప్పలేను.

రైతువారీ విషయం గురించి ముగ్గురు, నలుగురు సభ్యులు మాట్లాడారు. “ఆండ్ర్ టెనెంట్స్ యాక్టు” క్రింద ఒక రైతు సాగు చేసుకొంటూ వుంటే మూడు సంవత్సరాల పాటు అతని వుంటాడు. మళ్ళీతీసికొంటే వరుసగా ఆరు సంవత్సరాలు వుంటాడు. అందుచేత automatic protection రెండు చోట్లా వుంది. వాటికి abuses ఏమైనా వుంటే, వాటిని సర్దుకోవాలి. Statutory గా దీనికి రక్షణ వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

మొత్తం మీద, ఈ ఇనాములను రద్దు చేయకుండా ఆటోగే వుంచాలని ఎవరూ కోరటం లేదు. అందుచేత సేను చెప్పిన అన్ని విషయాలను మనస్సులో వుంచుకొని ఈ శాసనాన్ని త్వరలో pass చేయవలసిందిగా మిమ్ములను సేను కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker : The hon. Member Sri B. Sankaraiah has given a list of villages and wants that they should form part of the proceedings. I have no objection and the list will be added to his speech in the proceedings.

The question is :

“That the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1957, as reported by the Select Committee be taken into consideration at once.”

The motion was adopted.

28th October, 1957.

*The Madras Estates (Abolition and
Conversion into Ryotwari)
(Andhra Pradesh Amendment)
Bill, 1957 (as reported by the
Select Committee)*

Mr. Speaker: The House will now adjourn and meet again at 8-30 a.m. tomorrow.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Tuesday, the 29th October 1957.

